

**Definitieve
rapportage fase 2, Nulmeting,**

Project

Territoriale Congruentie

INHOUDSOPGAVE

1. Samenvatting en conclusie.....	5
2. Inleiding.....	9
3. Bevindingen regio Kennemerland.....	13
4. Inventarisatie Amsterdam-Amstelland i.o. , gemeente Haarlemmermeer en brandweer Schiphol.....	19
Bijlage 1. Afkortingenlijst.....	25
Bijlage 2. Resultaten (Fase 0) historisch onderzoek.....	27
Bijlage 3. Onderdeel audit/toetsing regio Kennemerland.....	29

1. Samenvatting en conclusie

Het kabinet heeft begin 2006 besloten de gemeente Haarlemmermeer (inclusief Schiphol) in te delen bij de regio Kennemerland (brief aan de TK van 30 maart 2006). Zoals elke congruentieaanpassing m.b.t. politie- en hulpverleningsregio's heeft ook deze aanpassing zowel bestuurlijk als operationeel/organisatorisch de nodige implicaties. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (OOV) gevraagd het implementatietraject te monitoren en te toetsen. Ook het ondersteunen van de partijen in de vorm van compliance assistance (overdracht van kennis en informatie) valt onder het verzoek.

De activiteiten van de Inspectie OOV zijn onderverdeeld in een zestal fasen (zie hoofdstuk 2). Voor u ligt het resultaat van fase 2, de *Nulmeting*. De *Nulmeting* bestaat uit een audit in de regio Kennemerland om inzicht te verkrijgen in de actuele stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding van de rampenbestrijding en een inventarisatie in de regio Amsterdam-Amstelland i.o., de gemeente Haarlemmermeer en de brandweer Schiphol van die elementen in de (voorbereiding op de) rampenbestrijding en crisisbeheersing, die een versterking kunnen betekenen voor de regio Kennemerland. Met het verkregen inzicht heeft de Inspectie OOV het geïntegreerde Plan van Aanpak (v5.1) van de regio Kennemerland en de daar onderliggende documenten bestudeerd teneinde eventuele witte vlekken in de planvorming te kunnen signaleren. Het beoogde effect van fase 2 is dat het geïntegreerde Plan van Aanpak (v 5.1) op basis van de bevindingen nader kan worden geconcretiseerd en uitgewerkt door de betrokken partijen. Daarnaast levert de *Nulmeting* input aan een door de regio, in afstemming met de overige partijen, op te stellen versterkingsplan. Daar waar nodig levert de Inspectie OOV inhoudelijke ondersteuning.

De afgelopen periode zijn in het kader van fase 2 drie activiteiten ondernomen te weten:

1. De audit bestond uit het bestuderen van relevante documenten en processen (documentstudie), het houden van interviews en het uitvoeren van een multidisciplinaire meldkamertest op basis van een door de Inspectie OOV ontwikkeld scenario. Voornoemde werkwijze is vergelijkbaar met de landelijk toegepaste methodiek van het eerste deel van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding (ADR) bij de veiligheidsregio's. De resultaten van de audit zijn op hoofdlijnen opgenomen in hoofdstuk 3.
2. Een inventarisatie in de regio Amsterdam-Amstelland i.o. , de gemeente Haarlemmermeer en de brandweer Schiphol gelet op het bijzondere karakter van Schiphol, met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing (zie hoofdstuk 4). De Inspectie OOV benadrukt dat, in overeenstemming met de bestuurlijke afspraken, er geen sprake is geweest van een nulmeting of audit/toetsing in de regio respectievelijk de gemeente maar van een inventarisatie van specifieke afspraken, ervaringen etc. op die aspecten die van belang (kunnen) zijn in het project Territoriale Congruentie.
3. Bestudering van het geïntegreerde Plan van Aanpak v5.1 en de onderliggende plannen van de negen door de regio Kennemerland gedefinieerde deelprojecten. Voornoemde plannen zijn niet in dit document opgenomen omdat de Inspectie OOV er van uit gaat dat deze plannen voldoende bekend zijn bij de betrokken partijen.

Ad 1. Uit de resultaten van de audit/toetsing van de regio Kennemerland blijkt dat de kritische processen melding en opschaling, informatiemanagement evenals de inrichting en omvang van de hoofdstructuur en de gemeentelijke processen niet voldoen aan de basisnormen. Met name de organisatorische (rand-) voorwaarden ontbreken op een aantal relevante onderdelen.

Ad 2. De inventarisatie in de regio Amsterdam-Amstelland i.o., de gemeente Haarlemmermeer en Schiphol levert op dat vooral voldoende kennis, ervaringsdeskundigheid en capaciteit van doorslaggevend belang is voor een adequate voorbereiding op de rampenbestrijding. Een integrale en multidisciplinaire benadering van de planvorming, informatiemanagement, opleiden en oefenen en dan in het bijzonder gericht op Schiphol blijkt noodzakelijk. Ook aan de uitvoering van een aantal gemeentelijke processen (Voorlichting en CRIB) dienen nadere eisen te worden gesteld (de Inspectie OOV heeft twee relevante gemeentelijke processen geselecteerd ten behoeve van de inventarisatie).

Ad 3. De regio's Kennemerland en Amsterdam-Amstelland i.o. en de gemeente Haarlemmermeer hebben gezamenlijk een Plan van Aanpak (v5.1) opgesteld. In dit plan staat op hoofdlijnen beschreven hoe de partijen het congruentie traject aan gaan pakken zowel qua organisatie als inhoud. De beide regio's en de gemeente hebben ieder een projectleider aangesteld. Deze projectleiders zijn verantwoordelijk voor de werkzaamheden binnen hun eigen organisatie. Daarnaast zijn zij gezamenlijk verantwoordelijk voor de onderlinge afstemming. De projectleider uit Kennemerland zit het interregionaal projectleidersoverleg voor. In het geïntegreerde Plan van Aanpak (v5.1) worden 9 deelprojecten onderscheiden. Elk project heeft een deelprojectleider in Kennemerland, Amsterdam-Amstelland i.o. en Haarlemmermeer. De deelprojectleiders stemmen op het niveau van het deelproject hun activiteiten af. De deelprojectleiders rapporteren ieder aan hun eigen projectleider. De Inspectie OOV heeft niet naar de effectiviteit en de efficiency van de projectorganisatie gekeken, maar zich beperkt tot de inhoud van het project respectievelijk de deelprojecten. De Inspectie OOV heeft de deelprojecten met betrekking tot de meldkamer, de regionale brandweezorg, het veiligheidsbureau, de GHOR, de ambulancezorg en congruentie en opschaling betrokken in haar onderzoek. De overige deelplannen (bestuurlijke juridische zaken, financiën en personeel en organisatie) zijn, gelet op de aard van de onderwerpen, niet door de Inspectie OOV bestudeerd.

Conclusie planvorming december 2006

Voorgenoemde bevindingen zijn afgezet tegen het Plan van Aanpak v5.1 en onderliggende plannen van de regio Kennemerland, die de Inspectie OOV op 14 en 15 december 2006 heeft mogen ontvangen. Ten aanzien van deze plannen concludeerde de Inspectie OOV het navolgende:

1. Met uitzondering van de gemeentelijke processen komen alle aspecten in de deelprojecten aan bod.
2. Niet alle deelprojecten zijn voldoende SMART en in hun onderlinge samenhang geformuleerd. Een gedifferentieerde en samenhangende planning (proces van ambtelijke besluitvorming, bestuurlijke besluitvorming tot en met implementatie) ontbreekt in een aantal gevallen.

3. Er is (nog) geen samenhangend plan dat zich bezig houdt met de voorbereiding van de opleiding en oefening in de periode 1 juli t/m 31 december 2007.
4. Het ambitieniveau is hoog. Immers volgens de planning dienen alle deelplannen volledig te zijn geïmplementeerd op 1 juli 2007.
5. In verband met de overgang zijn voor de regio's Kennemerland en Amsterdam-Amstelland i.o. en de gemeente Haarlemmermeer de relevante (cultuur)verschillen in het project niet expliciet benoemd.

Tot slot, situatie half maart 2007

In overeenstemming met de afspraken heeft de Inspectie OOV een nulmeting gedaan. Deze nulmeting is uitgevoerd in de periode september-december 2006 en heeft de situatie van dat moment vastgelegd vergelijkbaar met een foto.

Inmiddels zijn de partijen bijna 3 maanden verder. De Inspectie OOV heeft geconstateerd dat de partijen in de afgelopen periode niet hebben stilgezeten. Naar aanleiding van het 'Concept rapport op hoofdlijnen' hebben de partijen initiatieven ontplooid om zowel het Plan van Aanpak v5.1 als de deelplannen aan te passen. De Inspectie OOV heeft op dit moment nog niet de beschikking over alle aangepaste plannen.

Ook merkt de Inspectie OOV op dat binnen de regio de nodige initiatieven genomen zijn om te blijven leren van incidenten, ondanks de werkzaamheden, die voortvloeien uit het project congruentie. De Inspectie OOV doelt op het onderzoek en de interne evaluatie met betrekking tot de scheepsbrand in Velsen-Noord.

De regio Kennemerland is goed op weg naar beter. De Inspectie OOV geeft in overweging om in de zomer van 2007 nog een tussentijdse meting uit te voeren, zodat alle partijen in staat zijn de progressie objectief te kunnen waarnemen. Het ligt voor de hand dat in deze tussentijdse meting ook een aantal gemeentelijke processen worden meegenomen.

Hoofdstuk 2. Inleiding

Het kabinet heeft besloten de gemeente Haarlemmermeer (inclusief Schiphol) in te delen bij de regio Kennemerland (brief aan de TK van 30 maart 2006). Zoals elke congruentieaanpassing m.b.t. politie- en hulpverleningsregio's heeft ook deze aanpassing zowel bestuurlijk als technisch/ organisatorisch de nodige implicaties. De regio Kennemerland, de regio Amsterdam-Amstelland i.o. en de gemeente Haarlemmermeer hebben gezamenlijk een Plan van Aanpak geschreven. In dit Plan van Aanpak staan de activiteiten benoemd, die moeten worden uitgevoerd ten einde de gemeente Haarlemmermeer inclusief Schiphol onder te brengen in de regio Kennemerland.

Naar aanleiding van het kabinetsbesluit heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (OOV) gevraagd het implementatietraject te monitoren en te toetsen. Ook het ondersteunen van de partijen in de vorm van compliance assistance (overdracht van kennis en informatie) valt onder het verzoek.¹ Binnen de Inspectie OOV is het geheel ondergebracht in het project Territoriale Congruentie (TC).

Fasering binnen het project Territoriale Congruentie

Het project TC van de Inspectie OOV bestaat uit zes afzonderlijke, maar wel met elkaar samenhangende fasen. De samenhang en de uitwisseling van informatie wordt door de projectleider Inspectie OOV geborgd.

(Fase 0) Historisch onderzoek:

Naar aanleiding van de motie van Van Heteren c.s. d.d. 31 mei 2005, een historisch overzicht van de accidentafhandeling op en rond Schiphol over de laatste vijf jaar met als extrapolatie een prognose over hoe vaak men percentueel denkt de veiligheidsregio als bestuurlijke eenheid de komende tijd nodig te hebben, tegenover de lokale afhandeling of opschaling naar het landelijke niveau. De resultaten van dit onderzoek zijn ter informatie opgenomen in de bijlage 2 van dit document.

Fase 1 Plan van Aanpak:

In de eerste fase heeft de Inspectie OOV de (verbeter-) plannen van de regio('s) bestudeerd en daar waar nodig, op basis van haar expertise, een inhoudelijke ondersteuning geleverd ("compliance assistance"). Deze fase loopt deels parallel met fase 2.

Fase 2 Nulmeting:

De Nulmeting, vanaf medio september 2006 tot eind december 2006, bestond uit een drietal trajecten:

- a) Een audit/toetsing van de actuele stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding van de rampenbestrijding in de regio Kennemerland. De audit/toetsing bestond uit het bestuderen van relevante documenten en processen, interviews en het uitvoeren van een meldkamertest (vergelijkbaar met

---

¹ Het verzoek van de minister aan de Inspectie OOV is neergelegd in een brief d.d. 21 december 2006 onder kenmerk 2006-0000413718.

de meldkamertest, die de Inspectie OOV ook toepast binnen de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding deel 1). De resultaten zijn in de rapportage weergegeven.

- b) Gelet op het bijzondere karakter van Schiphol, een inventarisatie hoe de voorbereiding op de rampenbestrijding met betrekking tot Schiphol *thans* in de regio Amsterdam-Amstelland is geregeld. Dit is relevant in verband met de overdracht van Schiphol naar de regio Kennemerland. De Inspectie OOV merkt op dat er géén diepgaand onderzoek is verricht. Daarom worden er bij dit onderdeel geen conclusies getrokken maar gesproken over aandachtspunten. Het is expliciet niet de bedoeling geweest om de twee regio's met elkaar te vergelijken.
- c) De resultaten van de onderdelen a en b zijn in perspectief geanalyseerd en vergeleken met het geïntegreerde Plan van Aanpak v5.1 en de onderliggende plannen van de regio Kennemerland. Op basis van de bevindingen kunnen de plannen nader worden geconcretiseerd en uitgewerkt door de betrokken partijen. Daarnaast levert de *Nulmeting* input aan een door de regio, in afstemming met de overige partijen, op te stellen versterkingsplan. Daar waar nodig levert de Inspectie OOV inhoudelijke ondersteuning.

Fase 3 Compliance Assistance:

Vanaf januari 2007 tot januari 2008 wordt de uitvoering van de plannen van de regio door de Inspectie OOV gevolgd en ondersteund. Er kunnen thematische onderzoeken worden uitgevoerd en/of inhoudelijke verdiepingsslagen worden gemaakt. Middels (tussentijdse-) rapportages meldt de Inspectie OOV de voortgang.

Fase 4 en 5 Simulatie:

Afhankelijk van de regionale voortgang vinden in de periode van september 2007 – juni 2008 twee uitgebreide toetsingen plaats, vergelijkbaar met het toetsinstrument uit de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding 2 en 3. Deze twee toetsingen zijn gebaseerd op realistische scenario's *rond* Schiphol (najaar 2007) en *op* Schiphol (medio 2008). De resultaten van de toetsen worden elk afzonderlijk door de Inspectie OOV in een rapportage opgenomen. De multidisciplinaire voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt dan op haar praktische uitvoering beoordeeld. Eventueel 'witte' vlekken en gebreken in het rampenbestrijdingssysteem kunnen worden opgespoord en nader worden geduid. In dit verband wordt dan ook de relatie met het nationale niveau (het Rijk), andere regio's en landelijk georganiseerde diensten getoetst. Activiteiten behorende bij deze toetsing zijn het schrijven en uitvoeren van toetsscenario's, begeleiding en coördinatie leden observatieteams en de volledige administratieve voorbereiding en afhandeling inclusief een uitgebreide rapportage(s).

Fase 6 Compliance Assistance

In de periode van januari 2008 tot en met december 2008, blijft de Inspectie OOV de regio volgen en ondersteunen vanuit haar kennis en ervaring. Er kunnen thematische onderzoeken worden uitgevoerd en/of inhoudelijke verdiepingsslagen worden gemaakt. Middels (tussentijdse-) rapportages meldt de Inspectie OOV de voortgang.

Eind december 2008 is het project TC voor wat betreft de Inspectie OOV afgerond.

Eindmeting:

Na de afronding van het project komt de regio Kennemerland in het reguliere traject van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding, die in alle regio's wordt gehouden. De bevindingen uit dit reguliere proces worden gebruikt in de landelijk- en regionale rapportage ADR.

Oplevering concept rapportage en hoor en wederhoor

In week 51 van 2006 is overleg geweest met de projectleiding van de regio Kennemerland en het Directoraat-Generaal Veiligheid (directie Brandweer en GHOR) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met betrekking tot het opleveren van de rapportage. Afsproken is dat de Inspectie OOV een *concept* rapportage op *hoofddlijnen* zou opleveren vooruitlopend op de hoor en wederhoor procedure. De reden hiervoor was dat eind januari/begin februari 2007 een bestuurlijk overleg gepland stond en dat partijen het wenselijk achtten om over een document te beschikken. Indien de reguliere werkwijze van hoor en wederhoor door de Inspectie OOV zou zijn gevolgd dan had dat tot consequentie gehad dat er eind februari/begin maart 2007 een definitieve rapportage beschikbaar zou worden.

In overeenstemming met de gemaakte afspraken heeft de Inspectie OOV de concept rapportage op hoofddlijnen aan de besturen van de beide regio's, de provincie en de betrokken gemeenten en diensten verzonden (adressering op naam-functionaris-organisatie). De feitelijke hoor en wederhoor heeft plaatsgevonden in de periode februari-maart 2007.

Hoofdstuk 3. Bevindingen regio Kennemerland

Algemeen

In de periode september tot en met december 2006 heeft de Inspectie OOV de organisatie van de hulpverleningsdiensten in de regio Kennemerland en de gemeenten Bloemendaal, Haarlem en Velsen doorgelicht op hun voorbereiding op de rampenbestrijding.² De Inspectie OOV heeft hierbij de landelijke methodiek van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding gevolgd.

De doorlichting geeft een beeld in welke mate de regio Kennemerland en de betrokken gemeenten de (rand-)voorwaarden hebben gerealiseerd om een ramp van het niveau maatramp 1 te kunnen bestrijden. Het gaat bij de doorlichting primair om de operationele prestaties, waarbij tijdigheid, bedrijfszekerheid en effectiviteit de modaliteiten vormen. De doorlichting heeft zich gericht op:

- De inrichting en omvang van de operationele hoofdstructuur.
- Een bedrijfszekere verwerking van melding en alarmering op de meldkamer bij acute rampen.
- Het informatiemanagement.
- De gemeentelijke processen Alarmering, Voorlichting, CRIB, Verplaatsing en Opvang en Verzorging.

In de onderstaande paragrafen worden op hoofdlijnen de bevindingen beschreven.

Inrichting en omvang van de operationele hoofdstructuur

De samenstelling van de staven is niet eenduidig beschreven en de taken en bevoegdheden van de sleutelfunctionarissen zijn niet of onvolledig beschreven. Niet alle sleutelfunctionarissen kunnen binnen de norm opkomsttijd aanwezig zijn. Ook zijn de functies niet allemaal ingevuld. Er ontbreken voor een aantal functies harde piketgaranties. Er is daarom geen sprake van een gegarandeerde bezetting van alle sleutelfunctionarissen van de operationele diensten.

De opschaling onder rampomstandigheden verloopt niet multidisciplinair. GRIP en de procedure SGBO harmoniëren niet. Met andere woorden GRIP is niet multidisciplinair geïmplementeerd. Voorts is geconstateerd dat de opschaling niet bedrijfszeker en tijdig is georganiseerd.

Een bedrijfszekere verwerking van melding en alarmering op de meldkamer bij acute rampen

De minimumbezetting van de meldkamers brandweer en ambulance is niet op een adequaat niveau, waardoor bij een sterke stijging van het aantal meldingen een effectieve aanname en uitgifte niet mogelijk is. Er is een beperkte piketregeling voor centralisten om ten tijde van een ramp extra capaciteit te genereren. Er bestaat een mogelijkheid van groepsalarmering waardoor centralisten op basis van vrijwilligheid kunnen instromen. 's Nachts is er geen leiding of coördinatie. De meldkamers beschikken over onvoldoende extra werkplekken om ten tijde van een ramp de meldkamerfunctie uit te kunnen voeren.

---

² De gemeenten zijn geselecteerd op basis van de volgende modaliteiten: centrumgemeente, grootte (inwoner aantal in ieder geval een kleinere en een grotere), gemeenten met een (bijzonder) *risicoprofiel* bijvoorbeeld daar waar BRZO-bedrijven zijn gevestigd en geografische spreiding.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de meldkamertest voor de Meldkamer Ambulancezorg (MKA) vroegtijdig door het inspectieteam van de Inspectie OOV is afgebroken. De reden van deze beslissing lag in het feit dat er een groot aanbod spoedeisende hulp in de dag/dagelijkse zorg te constateren was en het opschalen van de MKA niet mogelijk was omdat de “reserve” centralist al was ingezet wegens ziekte op de MKA en er geen vervanging was geregeld.

De meldkamer van politie ligt geïsoleerd ten opzichte van de overige twee meldkamers. De sterke monodisciplinaire gerichtheid en de minimumbezetting maken dat de meldkamer politie niet in staat is om ten tijde van een ramp het hoofd te kunnen bieden aan de dan toegenomen werkdruk. Er is hierdoor geen garantie dat het aanname- en het uitgifteproces kan worden gescheiden.

Het ontbreekt de regio aan een eenduidig systeem van mandaten (per discipline verschillend). De centralisten zijn niet in staat om direct groot op te schalen zonder tussenkomst van een leidinggevende. De alarmering van functionarissen is deels voorbereid in een geautomatiseerd systeem. De alarmering verliep tijdens de meldkamertest moeizaam. In het regionaal rampenplan staat overigens dat centralisten in duidelijke rampsituaties bevoegd zijn tot GRIP-4 op te schalen.

De werkzaamheden, voornamelijk het opschalingproces en de alarmering van de politiestaven (SGB0), worden binnen de politiemeldkamer niet gecoördineerd en multidisciplinair gecommuniceerd. Een deel van de alarmering vindt plaats via Communicator van de politie meldkamer Alkmaar. Daartoe is in het kader van de interregionale samenwerking op CCB-gebied tussen regio's Zaanstreek-Waterland, Noord-Holland Noord en Kennemerland besloten. Door een gebrek aan afstemming en implementatie verloopt de alarmering niet effectief. 'Meldkamerbijstand' ten behoeve van het ontlasten van de centralisten is niet voorbereid onderscheidenlijk geregeld. Voorts is geconstateerd dat er geen overloopte functie is gerealiseerd bij overbelasting van 112-centrale.

Bij de brandweer zijn geen documenten aangetroffen met daarin de criteria wanneer en de wijze waarop de Waarschuwing- en Verkenningdienst organisatie wordt ingezet. Er is wel een werkdocument ROGS/WVD maar deze is nog onvoldoende in de organisatie ingebed. Ook is deze niet door het bestuur vastgesteld. Ditzelfde geldt voor het activeren van het Waarschuwing- en Alarmeringssysteem (sirenes). De Waarschuwing- en Verkenningdienst van de brandweer beschikt niet over een adequate werkplek met de benodigde voorzieningen.

Voor de MKA ontbreekt de uitwerkingen van een ambulance bijstandsplan, een voorwaarschuwingssysteem voor ziekenhuizen in de uitwerking per ramptype.

Informatiemanagement

Multidisciplinaire samenwerking en coördinatie zijn op de meldkamers niet georganiseerd en wordt onvoldoende gefaciliteerd. In het OT is wel een hoofd stafsectie informatiemanagement, maar deze behoort niet tot de vaste kern, hij moet apart worden gealarmeerd. Daarnaast is het onduidelijk wie deze functie invult. In de meldkamers zijn geen organisatorische maatregelen getroffen die buiten kantooruren de coördinatie van het

operationele informatiemanagement en de opschaling in de beginfase (eerste uur) garanderen.

Er is op meldkamerniveau geen multidisciplinair coördinatiepunt aanwezig ten behoeve van het informatiemanagement. Er is geen integraal informatiesysteem dat beschikbaar is voor de meldkamer(s), het beleidsteam, het operationeel team, de actiecentra en het CoPI, waardoor de informatiepositie van deze, op verschillende locaties ondergebrachte, staven onvoldoende is. De informatievoorziening zowel mono- als multidisciplinair, is onvoldoende ingericht. Voorts is binnen het CoPI is geen voorlichter aanwezig.

Tijdens de meldkamertest hebben de meldkamers wisselend een regierol vervuld als het gaat om de veiligheid van het eigen personeel. Er werd gestuurd op aanrijroutes. Vanuit de meldkamer politie is onvoldoende actief contact geweest met de brandweer met betrekking tot het houden van een veilige afstand. De ter plaatse gestuurde eenheden werden wel actief op de hoogte gebracht en gehouden van gevaarlijke situaties op de plaats van het incident. Binnen/tussen de meldkamer(s) was geen totaal overzicht van het incident.

Gemeentelijke processen

De Inspectie OOV heeft geconstateerd dat de aandacht binnen de ambtelijke organisatie voor de rampenbestrijdingstaken bij de drie geselecteerde gemeenten in de regio Kennemerland over het algemeen nog onvoldoende is. Uitzonderingen zijn de Ambtenaren OOV-ers. Niet alle rampenbestrijdingstaken zijn formeel neergelegd bij gemeentelijke functionarissen of verwerkt in functiebeschrijvingen.

De gemeentelijke deelplannen zijn regionaal afgestemd. Op gemeentelijk niveau zijn de plannen echter niet of nauwelijks uitgewerkt in procedures en afspraken. Dit geldt in ieder geval voor de onderzochte processen Alarmering, CRIB, Opvang en Verzorging, Verplaatsen en Voorlichting. Er wordt van uitgegaan dat ten tijde van een ramp of een crisis deze plannen ter plekke kunnen worden toegelicht en 'weggezet'. Met andere woorden het operationaliseringniveau van de planvorming is laag.

Het kennis- en vaardigheidsniveau van procesverantwoordelijken en hoofden van gemeentelijke actiecentra is, met uitzondering van enkele ervaren krachten, laag. Daarnaast heeft borging van sleutelfuncties, onder andere door middel van plaatsvervaarders, veelal niet plaatsgevonden binnen de onderzochte gemeenten. Daarbij constateert de Inspectie OOV dat voor zover plaatsvervaarding geregeld is, onvoldoende is aangetoond dat de vervanger over hetzelfde niveau van kennis en vaardigheden beschikt als de eerste sleutelfunctionaris. Hierdoor loopt de gemeente het risico, dat bij afwezigheid van de eerste sleutelfunctionaris een adequate bijdrage aan de bestrijding van een ramp niet mogelijk is. Met uitzondering van een aantal sleutelfunctionarissen is over het algemeen de bereikbaarheid en beschikbaarheid van gemeentelijke functionarissen onvoldoende geborgd. Dit geldt vooral voor de bezetting van actiecentra.

De gemeenten in de regio Kennemerland hebben een convenant voor intergemeentelijke bijstand gesloten. De Inspectie OOV heeft echter geen aanwijzingen gevonden dat de formele afspraak dat gemeenten elkaar voor GRIP 2 en hoger bijstaan, geïmplementeerd is in

werkprocessen en dat dit leidt tot een effectieve rampenbestrijdingsorganisatie. Een stap in de goede richting is de uitwisseling van Ambtenaren OV van de gemeenten Bloemendaal, Zandvoort en Heemstede in de repressieve fase (deze uitwisseling is op ambtelijk niveau gemaakt en gecommuniceerd met burgemeesters). Ondanks dit initiatief, heeft dit nog niet geleid tot een bedrijfszekere inbedding van gemeentelijke rampbestrijdingsprocessen.

De voorbereiding op de gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. De Hulpverleningsdienst Kennemerland (HDK) heeft de wettelijke verantwoordelijkheid voor het beleid ten aanzien van de multidisciplinaire voorbereiding, inclusief de waarborging van de benodigde capaciteit en kwaliteit hiervan. Voorts heeft de HDK een coördinerende taak in de multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding. De gemeentelijke processen behoren hier ook toe. De coördinatie van de gemeentelijke planvorming is door de HDK opgepakt door de gemeenten uit de regio bij elkaar te brengen middels werkbijeenkomsten. Het uitwerken van de deelprocessen werkt via een, door de samenwerkende gemeentesecretarissen en het Veiligheidsbureau ontwikkelde, (intergemeentelijk) adoptie systeem. Dat wil zeggen dat één gemeente verantwoordelijk is voor de uitwerking van een deelproces en dit dan vervolgens ter beschikking stelt aan de overige gemeenten. De HDK regelt het opleiden en oefenen van gemeentelijke functionarissen, die deel uitmaken van de Operationeelteam en de Beleidteams in de regio Kennemerland. De HDK biedt de gemeenten tegen betaling de mogelijkheid om diensten op dit terrein bij hen af te nemen. Hiertoe zijn de zogenaamde pluspakketten per gemeente ontwikkeld. Als het gaat om poolvorming in de regio, komen initiatieven voornamelijk bij de grotere gemeenten vandaan. Momenteel is het voorlichtingsproces actueel, waar poolvorming regionaal is opgepakt met het oog op het functioneren binnen het Regionaal Coördinatie Centrum.

Conclusie nulmeting Kennemerland

De Inspectie OOV heeft voor de nulmeting Kennemerland gebruik gemaakt van dezelfde instrumenten en normen, die ook voor de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding landelijk binnen de veiligheidsregio's worden toegepast. De normen die de Inspectie OOV hanteert zijn minimale basisnormen. Dat wil zeggen dat indien een regio voldoet aan deze basisnormen, de regio in principe in staat moet worden geacht een ramp van maatrampniveau 1 aan te kunnen.

Het bestuur van de regio Kennemerland heeft het ambitieniveau vastgesteld op maatrampniveau 2. Dit niveau dient vóór de tweede helft van 2008 gerealiseerd te zijn. Het bestuur van de regio Kennemerland heeft bij de vaststelling van het ambitieniveau geen rekening gehouden met de toetreding van de gemeente Haarlemmermeer inclusief Schiphol, omdat op dat moment (2005) er nog geen congruentiebesluit was genomen.

Op basis van de Leidraad Vliegtuigongevallenbestrijding op Luchtvaartterreinen (LVL) en de Leidraad Maatramp van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vallen vliegtuigongevallen in de buurt van Schiphol én de Luchthaven Schiphol zelf in de twee zwaarste categorieën, te weten maatramp niveau 4 respectievelijk 5. Het is daarom niet onaannemelijk dat het bestuur van de regio Kennemerland haar ambitieniveau tijdig naar boven zal moeten bijstellen. Het is bij de Inspectie OOV bekend dat het bestuur van de HDK zich medio 2007 zal uitspreken over het vernieuwde risicoprofiel van de regio.

Gelet op de bevindingen van de nulmeting eind 2006 concludeert de Inspectie OOV dat de regio Kennemerland, zowel met betrekking tot de operationele- als de gemeentelijke processen op dit moment niet voldoet aan de basisnormen. De organisatorische (rand) voorwaarden ontbreken op een aantal relevante onderdelen. De Inspectie OOV heeft aanleiding om te veronderstellen dat de rampenbestrijdingsorganisatie van de regio Kennemerland nog niet adequaat kan functioneren ten tijde van een ramp op het niveau 1 van de Leidraad Maatramp.

Hoofdstuk 4. Inventarisatie Amsterdam-Amstelland i.o., gemeente Haarlemmermeer en brandweer Schiphol

Algemeen

Parallel aan de doorlichting in de regio Kennemerland heeft de Inspectie OOV die elementen in de (voorbereiding op de) crisisbeheersing, die een versterking kunnen betekenen voor de crisisbeheersing in de regio Kennemerland, geïnventariseerd in de regio Amsterdam-Amstelland i.o., de gemeente Haarlemmermeer en brandweer Schiphol. De Inspectie OOV wil benadrukken dat het hier gaat om het identificeren van specifieke aandachtspunten/ervaringen ten behoeve van de rampenbestrijding van Haarlemmermeer en Schiphol.

De inventarisatie heeft plaats gevonden in november en december 2006 aan de hand van een documentstudie, een negental interviews en drie, door de Inspectie OOV ontwikkelde scenario's, die aan de meldkamer brandweer van Amsterdam-Amstelland i.o. zijn voorgelegd. De Inspectie OOV concludeert dat de organisaties op hoofdlijnen nog grotendeels hetzelfde zijn als staat beschreven in het rapport 'Regionale indeling Haarlemmermeer inzake rampenbestrijding, *Kiezen voor resultaat!*' dat de Inspectie OOV in 2003 heeft uitgebracht. Daarom én gelet op de doelstelling van dit document, ziet de Inspectie OOV af van een gedetailleerde beschrijving van de betrokken organisaties. In onderstaande paragrafen staan de geconstateerde specifieke aandachtspunten/ervaringen met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding in Haarlemmermeer en op Schiphol centraal.

Planvorming

Met ingang van 1 januari 2007 wordt door de gemeenten binnen de regio Amsterdam-Amstelland i.o. gewerkt met een crisisbeheersplan. De gemeentelijke crisisbeheersplannen zijn gebaseerd op een regionaal model dat in 2005 is vastgesteld. In 2006 hebben de onderscheidenlijke gemeenten hun eigen crisisbeheersplan vastgesteld. Het crisisbeheersplan is de opvolger van het rampenplan. Hét grote verschil tussen beide plannen is het feit dat het crisisbeheersingsplan veel breder van opzet is dan het rampenplan. Daar waar het rampenplan primair gericht was op brand- en hulpverlening is het crisisbeheersingsplan ook gericht op handhaving van de openbare orde en terrorisme.

De materie met betrekking tot Schiphol is complex (o.a. door een diversiteit aan nationale en internationale wet- en regelgeving) en er zijn vele instanties en partijen betrokken en bevoegd. Om die reden is er dan ook in de regio Amsterdam-Amstelland i.o. een stuurgroep in het leven geroepen, die onder leiding van de burgemeester van Haarlemmermeer regie voert op o.a. planvorming en opleiding en oefening. In de beheergroep, die direct onder de stuurgroep valt, wordt uitvoering gegeven aan het beleid van de stuurgroep. Inmiddels is de regio Kennemerland toegetreden tot de stuurgroep. Er is sprake van aantal relevante ontwikkelingen zoals:

- Een toenemende complexiteit in het bijzonder met betrekking tot security-vraagstukken. Zo dient in 2007/8 de nieuwe Europese richtlijn met betrekking tot security en luchthavens te zijn ingevoerd.
- Een toename op het gebied van personenvervoer over het spoor (NS station Schiphol wordt zwaarder belast). Voorts wordt opgemerkt dat op 1 juni 2007 de

planvorming met betrekking tot de bestrijding van incidenten met betrekking tot de HSL gereed is. De regionale brandweer Amsterdam-Amstelland i.o. heeft bij de totstandkoming van deze planvorming in de regio het initiatief gehad.

Aandachtspunt: de regio Kennemerland dient voldoende kennis, ervaringsdeskundigheid en capaciteit (zowel incidenteel als structureel) te hebben om tijdig proactief te kunnen reageren op ontwikkelingen op en rond Schiphol. Grotere incidenten op Schiphol hebben al gauw een (inter)nationaal karakter. Bovendien is Schiphol meer dan alleen de airesite. Het omvat ook de terminals, de tunnels, de snelwegen en het spoor/treinstation.

Opleiden en oefenen

Op de luchthaven Schiphol dient, op basis van de Leidraad vliegtuigongevallenbestrijding op luchthavens éénmaal per twee jaar een grote multidisciplinaire oefening te worden houden. Deze oefening wordt door de regio Amsterdam-Amstelland i.o. georganiseerd. De ervaring heeft geleerd dat één grote oefening niet zo effectief is. Daarom is er gekozen om de laatste oefeningen (Fire Fly en Kleiduif) in fasen te beoefenen (operationeel, tactisch (op draaiboekniveau) en bestuurlijk).

Jaarlijks wordt er ten behoeve van Schiphol een oefenkalender vastgesteld door de stuurgroep (ca. 60 per jaar). Deze specifieke oefeningen worden door verschillende bij Schiphol betrokken partijen georganiseerd een en ander afhankelijk van aard en omvang van de oefening. In 2007 is er specifieke aandacht voor het nieuwe crisisbestrijdingsplan Schiphol en de overdracht van de gemeente Haarlemmermeer naar de regio Kennemerland.

De eenheden uit het eerste brandweerpeloton (eenheden afkomstig van Schiphol en de gemeente Haarlemmermeer) zijn bekend met de luchthaven. Bij de overige overheidsbrandweren is er geen sprake van specifieke opleidingen op het gebied van redding en vliegtuigbrandbestrijding. Deze taak ligt bij de (bedrijfs) brandweer Schiphol. De overheidsbrandweer richt zich primair op bevrijding (de brandweer Schiphol assisteert daarbij en zal bovendien het incident blijven beveiligen om herontsteking te voorkomen). De Officieren van Dienst en de Hoofdofficieren van Dienst, die afwisselend door de gemeente Haarlemmermeer en Amstelveen worden geleverd, zijn/worden wel specifiek opgeleid.

Aandachtspunt: de regio Kennemerland dient voldoende kennis, ervaringsdeskundigheid en capaciteit (structureel) te hebben op het gebied van het organiseren van zowel mono- als multidisciplinaire opleidingen en oefeningen m.b.t. Schiphol.

Repressie

Rampbestrijdingsplan Schiphol

De Inspectie OOV heeft tijdens de inventarisatie drie verschillende scenario's aan de brandweer meldkamer van Amsterdam-Amstelland i.o. voorgelegd:

1. Het eerste scenario betrof een kleine brand die zich ontwikkelde tot het niveau van grote brand in de gemeente Haarlemmermeer maar niet op Schiphol. De Inspectie OOV concludeert dat er geen afwijkende respectievelijk specifieke afspraken,

- regelingen etc. zijn ten opzichte van de overige gemeenten in de regio Amsterdam-Amstelland i.o.
2. Het tweede scenario betrof een vliegtuigongeval op Schiphol. De Inspectie OOV concludeert dat er op basis van het in het rampbestrijdingsplan Schiphol opgenomen Vliegtuig Ongeval Schiphol (VOS) systematiek wordt gewerkt. Het voornoemde plan Schiphol wijkt, gelet op de specifieke situatie van Schiphol, af van de reguliere afspraken op het gebied van alarmering en opschaling van de operationele eenheden, de invulling en locatie van het beleidsteam en het operationeel team ten opzichte van de overige gemeenten in de regio Amsterdam-Amstelland i.o. Afwijkend is ook de rol van de officier van dienst van Schiphol en de Commissie van Overleg (CVO) in de bestrijding van vliegtuigongevallen op Schiphol. De CVO is een gremium waarin de op Schiphol gevestigde partijen participeren. Dit CVO is direct oproepbaar en start ten tijde van een incident, in afwachting van het BT en OT, al met acties. Als het BT en OT operationeel zijn verschuift de rol van de CVO naar een rol, die vergelijkbaar is met een actiecentrum.
  3. Het derde scenario betrof een vliegtuigongeval buiten het gebied Schiphol (een zogenaamde crash call). De Inspectie OOV concludeert dat er geen afwijkende respectievelijk specifieke afspraken, regelingen etc. zijn ten opzichte van de overige gemeenten in de regio Amsterdam-Amstelland i.o.

Tussen de gemeente Haarlemmermeer en de Schiphol BV zijn specifieke afspraken gemaakt met betrekking tot 'eigen' alarmering t/m middelbrand via het Regiecentrum Schiphol en automatische opschaling bij uitblijven van een nader bericht. Voorts zijn er specifieke afspraken gemaakt met de gemeente Haarlemmermeer verwoord in het Convenant Brandweezorg Schiphol en de daarbij behorende bijlagen.

Verder moet er worden opgemerkt dat ook het Trein Incident Management (TIM) is geïmplementeerd in de meldkamer. Het nieuwe crisisbeheersingsplan voorziet ook in een koppeling van de multidisciplinaire opschalingmethodiek GRIP en de VOS systematiek.

Bij incidenten op Schiphol tot en met GRIP 3 zijn het beleidsteam en het operationeel team gehuisvest in het Tripoort van Schiphol. De ruimten vallen onder de verantwoordelijkheid van de KMAR. Op deze locatie hebben de staven de beschikking over het Calamiteiten Netwerk Schiphol (CNS), dit is een intern informatiesysteem, dat van groot belang wordt geacht bij de bestrijding van incident op Schiphol. De Inspectie OOV constateert dat het CNS niet geraadpleegd kan worden door de meldkamers brandweer, ambulance en politie en de onderscheidenlijke actiecentra van de operationele en gemeentelijke diensten. Op dit moment wordt de informatieoverdracht middels fax en telefonie gerealiseerd. De regio Amsterdam-Amstelland werkt inmiddels aan de realisatie van Multiteam (een operationeel informatiesysteem) dat voor alle actiecentra ter beschikking moet komen.

Aandachtspunt: de afspraken met betrekking tot de bestrijding van incidenten op Schiphol wijken substantieel af van de bestrijding van incidenten buiten Schiphol. Er is sprake van een rampbestrijdingsplan Schiphol (vanaf 1 januari 2007 het Crisisbestrijdingsplan Schiphol). De regio Kennemerland dient met haar planvorming en implementatie daarvan, terdege rekening te houden met de vigerende plannen en afspraken op Schiphol.

Brandweercompagnie

Het 1ste brandweerpeloton wordt gevormd door eenheden afkomstig van Schiphol en de gemeente Haarlemmermeer. Het 2de peloton wordt gevormd door eenheden uit Amstelveen en Aalsmeer. Deze eenheden kunnen worden vervangen door eenheden uit Amsterdam. Betrokken partijen hebben aangegeven dat de opkomsttijd van de eenheden van groot belang is om te kunnen voldoen aan de prestatie-eis zoals deze is verwoord in de Leidraad Vliegtuigongevallenbestrijding op luchtvaartterreinen van het ministerie van Binnenlandse Zaken uit 1998. Deze prestatie-eis is gericht op redding en geeft een norm met betrekking tot de opkomsttijd.

Aandachtspunt: De regio Kennemerland dient met haar dekkingsplan rekening te houden met de prestatie-eis zoals deze is verwoord in de Leidraad Vliegtuigongevallen bestrijding op luchtvaartterreinen.

Ongevallen gevaarlijke stoffen

Met enige regelmaat zijn er incidenten op Schiphol waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Volgens betrokken partijen is er een toename te verwachten van het vervoer van gevaarlijke stoffen en daarom ook een toename van het aantal incidenten. De regio Amsterdam-Amstelland i.o. heeft de beschikking over 4-5 gepiketteerde Adviseurs Gevaarlijke Stoffen, AGS, (veelal chemisch geschoolde functionarissen). De ervaring is dat deze AGS-en inhoudelijk meer kunnen bijdragen dan Officieren Gevaarlijke Stoffen (veelal functionarissen die een bijscholingscursus gevaarlijke stoffen hebben gevolgd). Voorts worden er snelle interventie eenheden op het gebied van gevaarlijke stoffen (naar Haags model) geïntroduceerd. Dit wordt door betrokken partijen noodzakelijk geacht omdat deze snel en flexibel ingezet kunnen worden in het bijzonder op het terrein van Schiphol.

Aandachtspunt: de regio Kennemerland dient zorg te dragen dat de bestrijding van ongevallen gevaarlijke stoffen op een vergelijkbaar niveau wordt verricht.

Gemeentelijke processen

Algemeen

In de regio Amsterdam-Amstelland i.o. is het crisisbeheersingsplan door de regio ontwikkeld in samenwerking met de gemeenten. In 2007 wordt de stap gemaakt naar de verdere uitwerking van dit crisisbeheersingsplan in de vorm van deelplannen/deelprocessen.

Aandachtspunt: de regio Kennemerland dient bij de ontwikkeling van haar planvorming rekening te houden met de vigerende plannen en de status daarvan.

Voorlichting

Met betrekking tot de uitvoering van het proces Voorlichting heeft gemeente Haarlemmermeer de beschikking over 2 piketfuncties (ten behoeve van het BT-niveau en het OT-niveau). Indien er een incident op Schiphol plaatsvindt wordt een speciaal voorlichtingsteam geformeerd. De piket voorlichter van de gemeente Haarlemmermeer zit dit team voor. De gemeente Haarlemmermeer heeft aangegeven, dat het uitwerken van het

congruentiebesluit op dit punt niet eenvoudig is omdat de werkwijze fundamenteel verschilt met die van de regio Kennemerland. Gelet op het grote belang van communicatie wordt het voorlichtingsteam éénmaal per twee maanden beoefend. Hiertoe schakelt de gemeente Haarlemmermeer o.a. het COT in. Er zijn nog geen formele afspraken gemaakt met het ERC.

Aandachtspunt: de regio Kennemerland dient specifiek aandacht te schenken aan het proces Voorlichting in het bijzonder als het gaat om de voorlichting op Schiphol.

CRIB

Met betrekking tot het proces CRIB is er sprake van diverse registratiesystemen. Met betrekking tot het registratieproces geldt er een specifieke Schiphol-draaiboek. Deze wijkt af van het draaiboek dat in de regio Kennemerland wordt gebruikt.

Aandachtspunt: de regio Kennemerland dient specifiek aandacht te schenken aan de geautomatiseerde registratiesystemen, formulieren en deze af te stemmen op draaiboekniveau.

Bijlage 1 Afkortingenlijst

AC	Algemeen commandant
AC-GHOR	Actie Centrum GHOR
ADR	Algemene Doorlichting Rampenbestrijding
AGS	Adviseur Gevaarlijke Stoffen
AOV	Ambtenaar Openbare Veiligheid
AT	Arrestatieteam
BGM	Burgemeester
BT	Beleidsteam
CCB	Conflict- en Crisisbeheersing
CGD	Coördinatiecentrum Gemeentelijke Diensten
CGV	Coördinator Gewondenvervoer
CHIN	Chef Informatievoorziening
CHON	Chef Ondersteuning
CHOP	Chef Operatiën
COH	Commando haakarmbak
CoPI	Commando Plaats Incident
CRIB	Centraal Registratie en Informatie Bureau
CTPI	Coördinatieteam Plaats Incident
CVO	Commissie van Overleg
DCMR	Milieudienst Rijnmond
GAC	Gemeentelijk Actiecentrum
GAGS	Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam
GGD	Gemeenschappelijk Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GMS	Geïntegreerd Meldkamer Systeem
GMT	Gemeentelijk Managementteam
GOT	Gemeentelijk Operationeel Team
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure
GRS	Gemeentelijke Rampenstaf
HAC	Hoofd Actiecentrum (GHOR)
HOvD	Hoofdofficier van Dienst
HOvJ	Hulpofficier van Justitie
HS-GHOR	Hoofd Sectie GHOR
HVD	Hulpverleningsdienst
IGZ	Inspectie gezondheidszorg
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
IvD	Inspecteur van Dienst
IvP	Inspecteur van Politie
LTP	Landelijk Telefoonnummer Politie
MMT	Mobiel Medisch Team
M&O	Melding en Opschaling
ME	Mobiele Eenheid

MK	Meldkamer
MK-A	Meldkamer Ambulancezorg
MK-B	Meldkamer Brandweer
MK-P	Meldkamer Politie
MMK	Medisch Milieukundige
MPO	Meetplan organisatie
OBP	Officier Beleidspijet
OGS	Officier Gevaarlijke Stoffen
OvB	Overleg van Burgemeesters
OvD	Officier van Dienst
OvD-B	Officier van Dienst - Brandweer
OvD-G	Officier van Dienst - Geneeskundig
OvD-P	Officier van Dienst - Politie
OvGS	Overleg van Gemeentesecretarissen
P&R	Preparatie en Rampenbestrijding
RAC	Regionale Alarmcentrale
RAGS	Regionaal Adviseur Gevaarlijke Stoffen
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RBP	Rampbestrijdingsplan
RBS	Radio BedieningsSysteem
RBT	Regionaal Beleidsteam
RCC	Regionaal Coördinatiecentrum
RCvD	Regionaal Commandant van Dienst
RGC	Regionaal Geneeskundig Commandant
RGF	Regionaal Geneeskundig Functionaris
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROGS	Regionaal Officier Gevaarlijke Stoffen
ROT	Regionaal Operationeel Team
ROvD	Regionaal Officier van Dienst
SGBO	Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden
SI	Samengevoegd Incident
SIGMA	Snel Inzetbare Groep ter Medische Assistentie
SOB	Stafofficier brandweer
SOSA	Stichting Opleiding Scholing Ambulancehulpverlening
SPOPO	Spoorwegpolitie
TC	Territoriale Congruentie
VC	Verbindingscommandowagen
WAS	Waarschuwings- en Alarmeringsstelsel
WVD	Waarschuwings- en Verkenningdienst
WVD-d	Waarschuwings- en Verkenningdienst-deskundige

Bijlage 2 Resultaten (Fase 0) historisch onderzoek

Weergave Kamerstukken; Tweede Kamer, vergaderjaar 2006-2007, 29517, nr.21.

Motie accidentafhandeling Schiphol

Tijdens het VAO van 31 mei jl. is de volgende motie door de Tweede Kamer ingediend.

«De regering wordt verzocht op korte termijn een historisch overzicht te sturen van de accidentafhandeling in de laatste vijf jaar met als extrapolatie een prognose over hoe vaak men procentueel denkt de veiligheidsregio als bestuurlijke eenheid de komende tijd nodig te hebben, tegenover lokale afhandeling of doorschaling naar het landelijke niveau.»

Om uitvoering te geven aan deze motie heb ik de Inspectie OOV verzocht om een historisch overzicht op te stellen.

In de onderhavige inventarisatie wordt onder accidenten verstaan: gebeurtenissen (brand, hulpverlening, vliegtuigongeval of anders op en/of rond Schiphol) waarbij de noodzaak is geweest om bestuurlijk op te schalen.³ De resultaten van de inventarisatie zijn in de tabel weergegeven.

Jaar	Soort accident	Aantal	Bestuurlijke opschaling		
			lokaal	regionaal	landelijk
2001	Brand/hulpverlening	10	2 (afhandeling) ¹	2 (afstemming)	-
	Opvang 9/11	1	1 (afhandeling) ²	1 (afstemming)	1 (afstemming)
2002	Brand/hulpverlening	11	-	-	-
2003	Brand/hulpverlening	11	-	-	-
2004	Brand/hulpverlening	3	-	-	-
2005	Brand/hulpverlening	13	1 (afhandeling) ³	1 (afstemming)	1 (afstemming)
Totaal		49	4	4	2

1. Brand in spoorwegtunnel en op Schiphol Plaza.
2. Na de aanslagen in de VS zijn op 9 september 2001 'gestrande' VS-reizigers opgevangen in vele centra.
3. De brand in het detentiecentrum Schiphol in de nacht van 26/27 oktober 2005.

De gemeente Haarlemmermeer, de brandweer- en GHOR regio Amsterdam en Omstreken, Schiphol, de KMAR en de Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW) hebben gegevens aangeleverd voor de hierboven gepresenteerde inventarisatie. In deze inventarisatie is geen rekening gehouden met (de dreiging van) terrorisme.⁴

³ Opschalen naar een hoger bestuurlijk niveau veronderstelt dat het lager blijft functioneren.

⁴ Zowel voorafgaand aan als bij de inval van de VS en GB in Irak in 2003 is frequent bestuurlijk overleg geweest. Het is niet onwaarschijnlijk dat bij een terroristische dreiging er regionaal bestuurlijke moet worden opgeschaald.

Uit de tabel is te lezen dat het in de afgelopen vijf jaar viermaal noodzakelijk is geweest om een gebeurtenis bestuurlijk af te handelen op lokaal niveau⁵. In een aantal gevallen is er (bestuurlijke) afstemming geweest met de bovenliggende bestuurlijke niveaus. In geen enkel geval is de (veiligheids-) regio, lees het Regionaal Beleidsteam, als bestuurlijke eenheid bij de afhandeling betrokken geweest.

Gebaseerd op deze inventarisatie en onder de aanname dat het risiconiveau de komende jaren niet substantieel zal toenemen én het veiligheidsvoorzieningenniveau tenminste op gelijk niveau blijft, is er op zichzelf *geen* aanleiding om te veronderstellen dat het bestuur van de veiligheidsregio meer zal worden ingeschakeld en/of dat er meer doorgeschaald zal moeten worden naar het landelijke niveau, dan in de afgelopen periode van vijf jaar.

Ongevallen kunnen echter nooit worden uitgesloten. Daarom wordt de voorbereiding op de bestrijding van rampen en zware ongevallen in Nederland sinds een aantal jaren vormgegeven door de effecten van een ramp dan wel zwaar ongeval te belichten en niet door de statistische waarschijnlijkheid dat een ramp dan wel zwaar ongeval voorkomt.⁶ In het crisisbestrijdingsplan Schiphol, dat per 1 januari 2007 zal worden ingevoerd, wordt uitgegaan van realistische scenario's.⁷ Voorts valt uit de handhavingsrapportages van de IVW af te leiden dat de kans op een luchtvaartongeval rond Schiphol ca. één in de 15 jaar is. De kans is het hoogst in de aanvlieg- en afvliegroutes.

De veiligheidsregio's zijn juist een middel om bestuurlijk en operationeel adequaat in te spelen op de veiligheidsrisico's en om snel op te kunnen schalen bij ongevallen, rampen en crises. Essentieel is en blijft overigens een goede voorbereiding op ongevallen, rampen en crises, met name door de veiligheidsregio te initiëren oefeningen in regionaal verband dragen hieraan bij. Het is niet uitgesloten dat het bestuur van de veiligheidsregio zal worden ingeschakeld en/of dat er doorgeschaald zal moeten worden naar het landelijke niveau. Het is niet mogelijk om aan te geven hoe vaak dit zal zijn.

---

⁵ De gebeurtenissen zijn door het beleidsteam onder voorzitterschap en verantwoordelijkheid van de burgemeester van de gemeente Haarlemmermeer afgehandeld. De bemensing van zowel het beleidsteam als het operationeel team bestond uit gemeentelijke- en regionale ambtenaren.

⁶ Leidraad Maatramp, Ministerie BZK, september 2001.

⁷ Onder realistische scenario's verstaat de regio Amsterdam-Amstelland i.o. scenario's die de afgelopen 5 jaar daadwerkelijk in de westerse wereld aan de orde waren.

Bijlage 3 Uitwerking onderdeel audit/toetsing regio Kennemerland

Deze bijlage is verzonden aan de voorzitter van de Hulpverleningsdienst Kennemerland, de burgemeesters van de gemeenten Bloemendaal, Haarlem en Velsen in afschrift aan de directie van de Hulpverleningsdienst Kennemerland tevens projectleiding project Territoriale Congruentie en de korpschef regio Kennemerland.

***Onderdeel audit/toetsing
regio Kennemerland
in het kader van fase 2, Nulmeting
project territoriale congruentie***

27 maart 2007

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	5
Audit/toetsing	9
Hoofdstuk 1 Inleiding	9
1.1. Omvang van de audit/toetsing.	10
1.2. Werkwijze.	10
1.3. Leeswijzer.	12
Hoofdstuk 2 Conclusies en bevindingen	13
2.1. Conclusies ten aanzien van de drie kritische rampbestrijdingsprocessen.....	13
2.2. Bevindingen en conclusies onderzoek gemeentelijke processen.....	21
Hoofdstuk 3 Alarmerings- en opschalingstest op de meldkamer.	27
3.1. Bezetting en inrichting van de meldkamer.	27
3.2. Casus.	30
3.3. Bevindingen.....	31
3.3.1. Opmerkingen en algemene bevindingen bij de meldkamertest.	31
3.3.2. Bevindingen meldkamertest politie.	31
3.3.3. Bevindingen meldkamertest brandweer.	34
3.3.4. Bevindingen meldkamertest meldkamer ambulancezorg.....	39
3.4. Bevindingen multidisciplinaire sessie hoofden meldkamer en preparatie.	40
Hoofdstuk 4 Inventarisatie van de operationele hoofdstructuur.	47
4.1. De operationele organisatie op hoofdlijnen.	47
4.2. De organisatie van de regionale meldkamer.	53
4.3. De operationele functies bij multidisciplinaire opschaling.	58
4.3.1. De brandweer.	58
4.3.2. De GHOR.....	62
4.3.3. De politie.	71
Bijlage 1 Casus	75
Bijlage 2 Afkortingenlijst	89
Bijlage 3 Lijst met geïnterviewden	91

Managementsamenvatting

Algemeen

In de periode september tot en met december 2006 heeft de Inspectie OOV de organisatie van de hulpverleningsdiensten in de regio Kennemerland en de gemeenten Bloemendaal, Haarlem en Velsen doorgelicht op hun voorbereiding op de rampenbestrijding.¹ De Inspectie OOV heeft hierbij de landelijke methodiek van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding gevolgd.

De doorlichting geeft een beeld in welke mate de regio Kennemerland en de betrokken gemeenten de (rand-)voorwaarden hebben gerealiseerd om een ramp van het niveau maatrap 1 te kunnen bestrijden. Het gaat bij de doorlichting primair om de operationele prestaties, waarbij tijdigheid, bedrijfszekerheid en effectiviteit de modaliteiten vormen. De doorlichting heeft zich gericht op:

- De inrichting en omvang van de operationele hoofdstructuur.
- Een bedrijfszekere verwerking van melding en alarmering op de meldkamer bij acute rampen.
- Het informatiemanagement.
- De gemeentelijke processen Alarmering, Voorlichting, CRIB, Verplaatsing en Opvang en Verzorging.

In de onderstaande paragrafen worden op hoofdlijnen de bevindingen beschreven.

Inrichting en omvang van de operationele hoofdstructuur

De samenstelling van de staven is niet eenduidig beschreven en de taken en bevoegdheden van de sleutelfunctionarissen zijn niet of onvolledig beschreven. Niet alle sleutelfunctionarissen kunnen binnen de norm opkomsttijd aanwezig zijn. Ook zijn de functies niet allemaal ingevuld. Er ontbreken voor een aantal functies harde piketgaranties. Er is daarom geen sprake van een gegarandeerde bezetting van alle sleutelfunctionarissen van de operationele diensten.

De opschaling onder rampomstandigheden verloopt niet multidisciplinair. GRIP en de procedure SGBO harmoniëren niet. Met andere woorden GRIP is niet multidisciplinair geïmplementeerd. Voorts is geconstateerd dat de opschaling niet bedrijfszeker en tijdig is georganiseerd.

Een bedrijfszekere verwerking van melding en alarmering op de meldkamer bij acute rampen

De minimumbezetting van de meldkamers brandweer en ambulance is niet op een adequaat niveau, waardoor bij een sterke stijging van het aantal meldingen een effectieve aanname en uitgifte niet mogelijk is. Er is een beperkte piketregeling voor centralisten om ten tijde van een ramp extra capaciteit te genereren. Er bestaat een mogelijkheid van groepsalarmering waardoor centralisten op basis van vrijwilligheid kunnen instromen. 's Nachts is er geen leiding of coördinatie. De meldkamers beschikken over onvoldoende extra werkplekken om ten tijde van een ramp de meldkamerfunctie uit te kunnen voeren.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de meldkamertest voor de Meldkamer Ambulancezorg (MKA) vroegtijdig door het inspectieteam van de Inspectie OOV is afgebroken. De reden van deze beslissing lag in het feit dat er een groot aanbod spoedeisende hulp in de dag/dagelijkse zorg te constateren

---

¹ De gemeenten zijn geselecteerd op basis van de volgende modaliteiten: centrumgemeente, grootte (inwoner aantal in ieder geval een kleinere en een grotere), gemeenten met een (bijzonder) *risicoprofiel* bijvoorbeeld daar waar BRZO-bedrijven zijn gevestigd en geografische spreiding.

was en het opschalen van de MKA niet mogelijk was omdat de “reserve” centralist al was ingezet wegens ziekte op de MKA en er geen vervanging was geregeld.

De meldkamer van politie ligt geïsoleerd ten opzichte van de overige twee meldkamers. De sterke monodisciplinaire gerichtheid en de minimumbezetting maken dat de meldkamer politie niet in staat is om ten tijde van een ramp het hoofd te kunnen bieden aan de dan toegenomen werkdruk. Er is hierdoor geen garantie dat het aanname- en het uitgifteproces kan worden gescheiden.

Het ontbreekt de regio aan een eenduidig systeem van mandaten (per discipline verschillend). De centralisten zijn niet in staat om direct groot op te schalen zonder tussenkomst van een leidinggevende. De alarmering van functionarissen is deels voorbereid in een geautomatiseerd systeem. De alarmering verliep tijdens de meldkamertest moeizaam. In het regionaal rampenplan staat overigens dat centralisten in duidelijke rampsituaties bevoegd zijn tot GRIP-4 op te schalen.

De werkzaamheden, voornamelijk het opschalingproces en de alarmering van de politiestaven (SGBO), worden binnen de politiemeldkamer niet gecoördineerd en multidisciplinair gecommuniceerd. Een deel van de alarmering vindt plaats via Communicator van de politie meldkamer Alkmaar. Daartoe is in het kader van de interregionale samenwerking op CCB-gebied tussen regio's Zaanstreek-Waterland, Noord-Holland Noord en Kennemerland besloten. Door een gebrek aan afstemming en implementatie verloopt de alarmering niet effectief. 'Meldkamerbijstand' ten behoeve van het ontlasten van de centralisten is niet voorbereid onderscheidenlijk geregeld. Voorts is geconstateerd dat er geen overlooptoestand is gerealiseerd bij overbelasting van 112-centrale.

Bij de brandweer zijn geen documenten aangetroffen met daarin de criteria wanneer en de wijze waarop de Waarschuwings- en Verkenningdienst organisatie wordt ingezet. Er is wel een werkdocument ROGS/WVD maar deze is nog onvoldoende in de organisatie ingebed. Ook is deze niet door het bestuur vastgesteld. Ditzelfde geldt voor het activeren van het Waarschuwings- en Alarmeringssysteem (sirenes). De Waarschuwings- en Verkenningdienst van de brandweer beschikt niet over een adequate werkplek met de benodigde voorzieningen.

Voor de MKA ontbreekt de uitwerkingen van een ambulance bijstandsplan, een voorwaarschuwingssysteem voor ziekenhuizen in de uitwerking per ramptype.

Informatiemanagement

Multidisciplinaire samenwerking en coördinatie zijn op de meldkamers niet georganiseerd en wordt onvoldoende gefaciliteerd. In het OT is wel een hoofd stafsectie informatiemanagement, maar deze behoort niet tot de vaste kern, hij moet apart worden gealarmeerd. Daarnaast is het onduidelijk wie deze functie invult. In de meldkamers zijn geen organisatorische maatregelen getroffen die buiten kantooruren de coördinatie van het operationele informatiemanagement en de opschaling in de beginfase (eerste uur) garanderen.

Er is op meldkamerniveau geen multidisciplinair coördinatiepunt aanwezig ten behoeve van het informatiemanagement. Er is geen integraal informatiesysteem dat beschikbaar is voor de meldkamer(s), het beleidsteam, het operationeel team, de actiecentra en het CoPI, waardoor de informatiepositie van deze, op verschillende locaties ondergebrachte, staven onvoldoende is. De

informatievoorziening zowel mono- als multidisciplinair, is onvoldoende ingericht. Voorts is binnen het CoPI is geen voorlichter aanwezig.

Tijdens de meldkamertest hebben de meldkamers wisselend een regierol vervuld als het gaat om de veiligheid van het eigen personeel. Er werd gestuurd op aanrijroutes. Vanuit de meldkamer politie is onvoldoende actief contact geweest met de brandweer met betrekking tot het houden van een veilige afstand. De ter plaatse gestuurde eenheden werden wel actief op de hoogte gebracht en gehouden van gevaarlijke situaties op de plaats van het incident. Binnen/tussen de meldkamer(s) was geen totaal overzicht van het incident.

Gemeentelijke processen

De Inspectie OOV heeft geconstateerd dat de aandacht binnen de ambtelijke organisatie voor de rampenbestrijdingstaken bij de drie geselecteerde gemeenten in de regio Kennemerland over het algemeen nog onvoldoende is. Uitzonderingen zijn de Ambtenaren OOV. Niet alle rampenbestrijdingstaken zijn formeel neergelegd bij gemeentelijke functionarissen of verwerkt in functiebeschrijvingen.

De gemeentelijke deelplannen zijn regionaal afgestemd. Op gemeentelijk niveau zijn de plannen echter niet of nauwelijks uitgewerkt in procedures en afspraken. Dit geldt in ieder geval voor de onderzochte processen Alarmering, CRIB, Opvang en Verzorging, Verplaatsen en Voorlichting. Er wordt van uitgegaan dat ten tijde van een ramp of een crisis deze plannen ter plekke kunnen worden toegelicht en 'weggezet'. Met andere woorden het operationaliseringeniveau van de planvorming is laag.

Het kennis- en vaardigheidsniveau van procesverantwoordelijken en hoofden van gemeentelijke actiecentra is, met uitzondering van enkele ervaren krachten, laag. Daarnaast heeft borging van sleutelfuncties, onder andere door middel van plaatsvervangers, veelal niet plaatsgevonden binnen de onderzochte gemeenten. Daarbij constateert de Inspectie OOV dat voor zover plaatsvervangings geregeld is, onvoldoende is aangetoond dat de vervanger over hetzelfde niveau van kennis en vaardigheden beschikt als de eerste sleutelfunctionaris. Hierdoor loopt de gemeente het risico, dat bij afwezigheid van de eerste sleutelfunctionaris een adequate bijdrage aan de bestrijding van een ramp niet mogelijk is. Met uitzondering van een aantal sleutelfunctionarissen is over het algemeen de bereikbaarheid en beschikbaarheid van gemeentelijke functionarissen onvoldoende geborgd. Dit geldt vooral voor de bezetting van actiecentra.

De gemeenten in de regio Kennemerland hebben een convenant voor intergemeentelijke bijstand gesloten. De Inspectie OOV heeft echter geen aanwijzingen gevonden dat de formele afspraak dat gemeenten elkaar voor GRIP 2 en hoger bijstaan, geïmplementeerd is in werkprocessen en dat dit leidt tot een effectieve rampenbestrijdingsorganisatie. Een stap in de goede richting is de uitwisseling van Ambtenaren OV van de gemeenten Bloemendaal, Zandvoort en Heemstede in de repressieve fase (deze uitwisseling is op ambtelijk niveau gemaakt en gecommuniceerd met burgemeesters). Ondanks dit initiatief, heeft dit nog niet geleid tot een bedrijfszekere inbedding van gemeentelijke rampbestrijdingsprocessen.

De voorbereiding op de gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. De Hulpverleningsdienst Kennemerland (HDK) heeft de wettelijke

verantwoordelijkheid voor het beleid ten aanzien van de multidisciplinaire voorbereiding, inclusief de waarborging van de benodigde capaciteit en kwaliteit hiervan. Voorts heeft de HDK een coördinerende taak in de multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding. De gemeentelijke processen behoren hier ook toe. De coördinatie van de gemeentelijke planvorming is door de HDK opgepakt door de gemeenten uit de regio bij elkaar te brengen middels werkbijeenkomsten. Het uitwerken van de deelprocessen werkt via een, door de samenwerkende gemeentesecretarissen en het Veiligheidsbureau ontwikkelde, (intergemeentelijk) adoptie systeem. Dat wil zeggen dat één gemeente verantwoordelijk is voor de uitwerking van een deelproces en dit dan vervolgens ter beschikking stelt aan de overige gemeenten. De HDK regelt het opleiden en oefenen van gemeentelijke functionarissen, die deel uitmaken van de Operationeelteam en de Beleidteams in de regio Kennemerland. De HDK biedt de gemeenten tegen betaling de mogelijkheid om diensten op dit terrein bij hen af te nemen. Hiertoe zijn de zogenaamde pluspakketten per gemeente ontwikkeld. Als het gaat om poolvorming in de regio, komen initiatieven voornamelijk bij de grotere gemeenten vandaan. Momenteel is het voorlichtingsproces actueel, waar poolvorming regionaal is opgepakt met het oog op het functioneren binnen het Regionaal Coördinatie Centrum.

Conclusie nulmeting Kennemerland

De Inspectie OOV heeft voor de nulmeting Kennemerland gebruik gemaakt van dezelfde instrumenten en normen, die ook voor de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding landelijk binnen de veiligheidsregio's worden toegepast. De normen die de Inspectie OOV hanteert zijn minimale basisnormen. Dat wil zeggen dat indien een regio voldoet aan deze basisnormen, de regio in principe in staat moet worden geacht een ramp van maatrampniveau 1 aan te kunnen.

Het bestuur van de regio Kennemerland heeft het ambitieniveau vastgesteld op maatramp niveau 2. Dit niveau dient vóór de tweede helft van 2008 gerealiseerd te zijn. Het bestuur van de regio Kennemerland heeft bij de vaststelling van het ambitieniveau geen rekening gehouden met de toetreding van de gemeente Haarlemmermeer inclusief Schiphol, omdat op dat moment (2005) er nog geen congruentiebesluit was genomen.

Op basis van de Leidraad Vliegtuigongevallenbestrijding op Luchtvaartterreinen (LVL) en de Leidraad Maatramp van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vallen vliegtuigongevallen in de buurt van Schiphol én de Luchthaven Schiphol zelf in de twee zwaarste categorieën, te weten maatramp niveau 4 respectievelijk 5. Het is daarom niet onaannemelijk dat het bestuur van de regio Kennemerland haar ambitieniveau tijdig naar boven zal moeten bijstellen. Het is bij de Inspectie OOV bekend dat het bestuur van de HDK zich medio 2007 zal uitspreken over het vernieuwde risicoprofiel van de regio.

Gelet op de bevindingen van de nulmeting eind 2006 concludeert de Inspectie OOV dat de regio Kennemerland, zowel met betrekking tot de operationele- als de gemeentelijke processen op dit moment niet voldoet aan de basisnormen. De organisatorische (rand) voorwaarden ontbreken op een aantal relevante onderdelen. De Inspectie OOV heeft aanleiding om te veronderstellen dat de rampenbestrijdingsorganisatie van de regio Kennemerland nog niet adequaat kan functioneren ten tijde van een ramp op het niveau 1 van de Leidraad Maatramp.

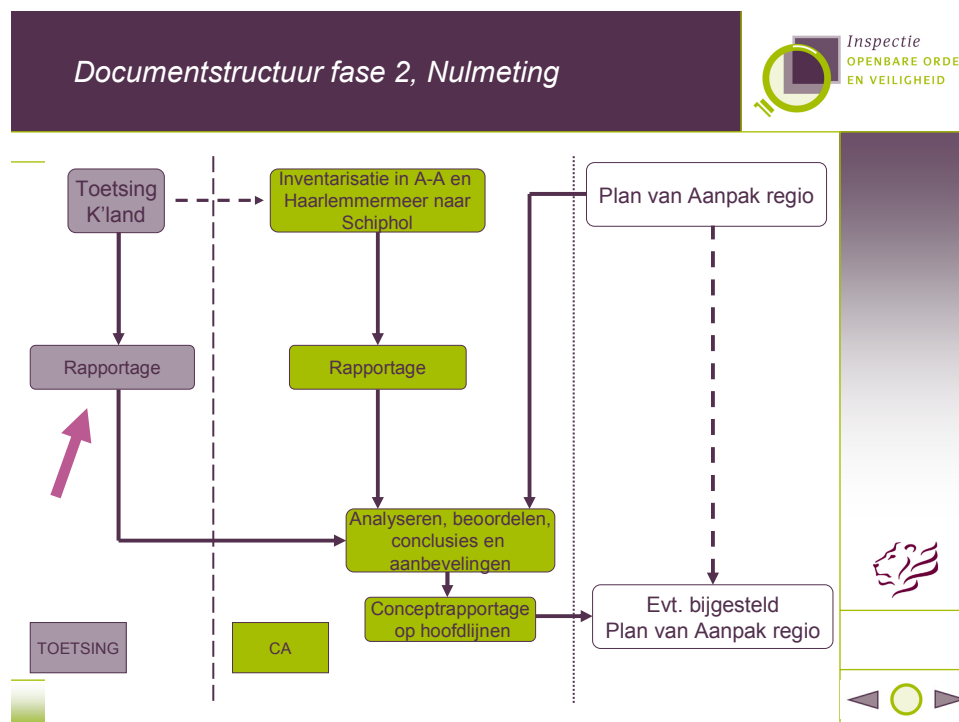
Audit/toetsing

Hoofdstuk 1 Inleiding

Het kabinet heeft begin 2006 besloten de gemeente Haarlemmermeer (inclusief Schiphol) in te delen bij de regio Kennemerland (brief aan de TK van 30 maart 2006). Zoals elke congruentieaanpassing m.b.t. politie- en hulpverleningsregio's heeft ook deze aanpassing zowel bestuurlijk als operationeel/organisatorisch de nodige implicaties. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (OOV) gevraagd het implementatietraject te monitoren en te toetsen. Ook het ondersteunen van de partijen in de vorm van compliance assistance (overdracht van kennis en informatie) valt onder het verzoek.

Voor u ligt een meer gedetailleerde beschrijving, de achtergronden en de onderbouwing (feitenrelaas) van fase 2, *de Nulmeting, onderdeel audit/toetsing*, zoals is toegezegd in de aanbiedingsbrief behorende bij de *concept* rapportage op *hoofdpijnen*.

In de periode september tot en met eind december 2006 heeft de Inspectie OOV een audit/toetsing van de actuele stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding van de rampenbestrijding in de regio Kennemerland uitgevoerd. De audit/toetsing bestond uit het bestuderen van relevante documenten en processen (documentstudie), het houden van interviews en het uitvoeren van een multidisciplinaire meldkamertest op basis van een door de Inspectie OOV ontwikkeld scenario. Voornoemde werkwijze is vergelijkbaar met de landelijk toegepaste methodiek van het eerste deel van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding (ADR) bij de veiligheidsregio's.

Figuur 1: fase 2

1.1. Omvang van de audit/toetsing

De volgende onderdelen zijn getoetst:

1. De organisatie van de rampenbestrijding op hoofdlijnen en de aansluiting hierop van de, meestal monodisciplinaire, uitvoerende processen.
2. De organisatie van de opschaling van de rampbestrijding.
3. Het verwerken van de meldingen.
4. De inrichting van het operationele informatiemanagement.
5. De inrichting van het integrale communicatienetwerk/systeem.
6. De centrale aansturing van het multidisciplinaire opschalingsproces.
7. De organisatie van de opschaling op het rampterrein en omgeving.
8. De organisatie van de opschaling van de rampenstaf (Operationeel Team en Beleidsteam).
9. De organisatie en inrichting van de gemeentelijke processen Alarmering, Opvang en Verzorging, Verplaatsing, CRIB en Voorlichting

1.2. Werkwijze

Bij de audit/toetsing naar het huidige niveau van de voorbereiding op de rampenbestrijding binnen de regio Kennemerland is gebruik gemaakt van de methodiek zoals deze door de Inspectie OOV wordt gebruikt bij het uitvoeren van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding (ADR). De ADR is een gestandaardiseerd onderzoek dat wordt uitgevoerd door een doorlichtingsteam, bestaande uit medewerkers van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Inspectie Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VI) van het gelijknamige ministerie en de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De audit/toetsing richt zich op de voorwaarden die in de veiligheidsregio zijn geschapen om mogelijke rampen te kunnen voorkomen en te bestrijden; kortweg om mogelijke rampen te beheersen.

Tijdens de audit/toetsing wordt alleen gekeken of de kritische processen voldoende zijn voorbereid.

De kritische processen zijn:

1. Opschaling rampenbestrijdingsorganisatie,
2. Verwerken van meldingen en alarmeren,
3. Informatievoorziening.

Additioneel aan de audit/toetsing van de kritische processen zijn vijf gemeentelijke processen zijn onderzocht. Het betreft de processen:

1. Alarmering,
2. Opvang en Verzorging,
3. Verplaatsing,
4. CRIB,
5. Voorlichting.

De audit/toetsing is uitgevoerd door middel van:

- Studie van de beschikbare documenten;
- Onderzoek op de meldkamer(s) en de locatie van het operationeel team met bijbehorende actiecentra;
- Interviews met sleutelfunctionarissen van de 3 disciplines;
- Testen van de opschaling aan de hand van een casus op de meldkamer(s).
- Interviews met gemeentelijk en regionaal functionarissen betrokken bij de organisatie en inrichting van de gemeentelijk processen Alarmering, Opvang en Verzorging, Verplaatsing, CRIB en Voorlichting

De audit/toetsing heeft in de maanden november en december 2006 plaatsgevonden.

Begin november zijn bij de regio documenten opgevraagd. Deze zijn door het doorlichtingsteam bestudeerd. Op 21 november 2006 is een bezoek aan de regio gebracht om voor de hoofden meldkamer, hoofden Preparatie/CCB en de liaison voor de ADR in de regio een presentatie over de testdag te geven. Diezelfde dag zijn documenten ter plaatse ingezien en benodigde documenten of delen daarvan gekopieerd.

Op 28 november 2006 is aan de hand van een casus een meldkamertest gehouden en is dezelfde casus besproken met de hoofden preparatie/CCB en de hoofden meldkamer. Op diezelfde dag is met de hoofden meldkamer de beheerssituatie van de meldkamer besproken. Op verschillende data zijn gesprekken gevoerd met de gemeentelijk en regionaal functionarissen (zie bijlage 3) over de hierboven opgesomde gemeentelijke processen. Het betreft hier geen uitputtend onderzoek waarin alle gemeenten zijn bezocht, doch een eerste onderzoek waarbij een aantal processen in de gemeenten Haarlem, Bloemendaal en Velsen is onderzocht.

Oplevering document en hoor en wederhoor

In het bestuurlijk overleg tussen de minister en de betrokken partijen heeft de minister toegezegd dat er vóór het einde van 2006 een rapportage fase 2 Nulmeting door de Inspectie OOV zou worden opgeleverd.

In de week 51 is overleg geweest met de projectleiding van de regio Kennemerland en het Directoraat-Generaal Veiligheid (directie Brandweer en GHOR) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met betrekking tot het opleveren van het document. Afgesproken is dat de Inspectie OOV een *concept* rapportage op *hoofdlijnen* opleverde vooruitlopend op de hoor en wederhoor procedure. De reden hiervoor was dat eind januari/begin februari 2007 een bestuurlijk overleg gepland stond en dat partijen het wenselijk achtten om over een document te beschikken. Indien de reguliere werkwijze van hoor en wederhoor door de Inspectie OOV zou zijn gevolgd dan had dat tot consequentie gehad dat er pas eind februari/begin maart 2007 een definitieve rapportage beschikbaar zou worden.

In overeenstemming met de gemaakte afspraken heeft de Inspectie OOV de concept rapportage op hoofdlijnen aan de besturen van de beide regio's, de provincie en de betrokken gemeenten en diensten verzonden (adressering op naam-functionaris-organisatie). De feitelijke hoor en wederhoor heeft plaatsgevonden in de periode februari-maart 2007.

Per hoofdstuk binnen dit document zijn conclusies getrokken die vervolgens in paragraaf 2.1 in verzamelde vorm zijn vermeld.

1.3. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft de conclusies weer die, waar het gaat om de drie kritische processen en de operationele prestaties van de drie hulpverleningsdiensten, zijn gebaseerd op de bevindingen zoals beschreven in hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4. De conclusies ten aanzien van de gemeentelijke processen zijn gebaseerd op de gehouden interviews en zijn per geïnterviewde geverifieerd.

Hoofdstuk 3 geeft de bevindingen weer van de alarmerings- en opschalingstest die op 28 november 2006 op de meldkamer is gehouden. Bij deze test is aan de hand van een praktijkscenario op beperkte wijze de uitvoering van de opschaling getoetst. Het betreft de intake van de melding, de eerstelijns opschaling, het informatiemanagement, de onderlinge, multidisciplinaire communicatie en de wijze waarop de coördinatie tussen de meldkamerdisciplines plaatsvindt.

In dit hoofdstuk worden ook de bevindingen weergegeven van de sessie met de hoofden preparatie/CCB en de hoofden meldkamer van de 3 disciplines. Bij deze sessie is dezelfde casus behandeld als bij de meldkamertest. Deze sessie is ter vergelijking met de meldkamertest gehouden.

Hoofdstuk 4 bevat een inventarisatie van de operationele hoofdstructuur. Paragraaf 4.1 beschrijft de operationele organisatie van de rampbestrijding op hoofdlijnen. Hierin wordt, naast de structuur van het CTPI tot aan het RBT, aandacht besteed aan de randvoorwaarden om tot opschalen te komen. Paragraaf 4.2 belicht de regionale meldkamer. Reden hiervoor is dat de meldkamer een spilfunctie bekleedt in het opschalingsproces. Naast de organisatorische en personele aspecten wordt aandacht besteed aan de technische voorzieningen en vooral aan de informatiehuishouding. Ten slotte komt de invulling van de coördinatie en interne opschaling binnen de multidisciplinaire meldkameromgeving tijdens een opgeschaalde situatie aan bod. Paragraaf 4.3. behandelt achtereenvolgens de brandweer-, de GHOR- en de politieorganisatie. Aandacht wordt besteed aan de aanwezigheid en continuïteit van de organisatiestructuur toegespitst op de operationele functies tijdens een opschalings situatie. Hierbij komen aspecten als paraatheid, piket en monodisciplinaire opschalingstructuren aan bod.

Hoofdstuk 2 Conclusies en bevindingen

In het eerste deel van dit hoofdstuk staan de conclusies ten aanzien van de invulling van de drie kritische rampbestrijdingsprocessen leiding en coördinatie, opschaling en informatiemanagement beschreven

Per kritisch proces is een aantal normen geformuleerd waarvan de Inspectie OOV van mening is dat zij minimaal dienen te zijn ingevuld wil sprake zijn van een adequate start van de rampenbestrijding. Indien van toepassing worden vervolgens per discipline de onderzoeksconclusies weergegeven. Het tweede deel van dit hoofdstuk bestaat uit de conclusies die zijn getrokken ten aanzien van de invulling van de onderzochte gemeentelijke processen Alarmering, Opvang en Verzorging, Verplaatsing, CRIB en Voorlichting. Hiervoor is indicatief onderzoek gedaan bij de gemeenten Haarlem, Velsen en Bloemendaal.

2.1. Conclusies ten aanzien van de drie kritische rampenbestrijdingsprocessen

Leiding en coördinatie

Norm: De regio kent een gegarandeerde bezetting van de sleutelfuncties van de operationele diensten. De opkomsttijden zijn hierbij multidisciplinair op elkaar afgestemd en voldoen (indien aanwezig) aan de referentiekaders.

Politie

De politie Kennemerland heeft twee staven SGBO. Deze staven maken deel uit van de interregionale piketregeling SGBO. De opkomsttijden van de deelnemers van de SGBO staan onder druk vanwege de lange reistijden die hierdoor ontstaan. De staffuncties zijn ingevuld op basis van het referentiekader CCB. De onderliggende documenten dienen echter nog te worden aangepast. In deze documenten dienen met name de benaming van de functies te worden aangepast. Vanuit de poule van het commissarissen piket wordt tevens de functie van AC ingevuld.

De beleving van de te hanteren invulling van de sleutelposities van de rampenbestrijdingsorganisatie CoPI, ROT en BT verschilt sterk binnen de organisatie. De onderliggende documenten zijn op punten in tegenspraak met elkaar en/of onvolledig. Er is een verschil tussen werkwijze genoemd in de plannen en de werkwijze in documenten met de uitvoering waargenomen tijdens de meldkamertest. Opmerking: de werkwijze m.b.t. de interregionale piketregeling SGBO wordt niet volledig gevolgd. Invulling van de chef mobiliteit binnen het SGBO gebeurt niet op basis van piket, onduidelijk is hoe deze functie wordt ingevuld.

Brandweer

De bezetting van alle sleutelfuncties is niet gegarandeerd. Van een aantal cruciale sleutelfuncties ontbreken harde piketgaranties. Eenduidige opkomsttijden zijn niet voor alle functies aangetroffen

GHOR/MK-A

Niet alle functies zijn beschreven en derhalve niet geborgd.

De bezetting van de meldkamer ambulancezorg bestaat uit 12,3 fte. Een centralist (1 fte) heeft geen verpleegkundige achtergrond. Er is sprake van een 7x 24 uur bezetting verdeeld in 2 centralisten dag waarvan 1 piketcentralist, 2 centralisten laat, 1 piketcentralist laat, 1 centralist in de nacht en 1 piketcentralist nacht. De niet verpleegkundig centralist draait mee in het continuooster en draait dus eens in een bepaalde periode alleen nachtdienst. De niet verpleegkundig centralist voert zijn/haar handelingen uit onder de verantwoordelijkheid van de medisch manager ambulancezorg. Er wordt ten behoeve van de opschaling MKA het principe gehanteerd van vrije instroom door middel van zacht piket.

Norm: De taken en bevoegdheden van de sleutelfuncties dienen voor de ketenpartners duidelijk te zijn.

Algemeen (voor alle disciplines)

Op basis van de waarnemingen tijdens de meldkamertest en het gesprek met de hoofden preparatie en meldkamer blijkt dat de rol van sleutelfunctionarissen binnen het rampbestrijdingsproces op het niveau van (operationeel) leidinggevend multidisciplinair bekend is.

Brandweer

De termen AGS en ROGS worden wisselend en door elkaar gebruikt.

Het is onduidelijk door wie en wanneer de burgemeester dient te worden gealarmeerd / geïnformeerd. De beschrijving van de staven is niet eenduidig, waardoor multidisciplinair een gelijk beeld van deze staven niet gegarandeerd is.

De taken en bevoegdheden van de WVD zijn niet beschreven. Ten aanzien van het proces voorlichting op het rampterrein bestaat op operationeel niveau geen eenduidig beeld vanuit welke discipline dit dient in te vullen. Ook monodisciplinair bleek hierover geen eenduidig beeld. Operationeel wordt binnen de brandweer gesproken over de Ovd-Midden die tevens de functie van 'veiligheidsofficier' gaat vervullen. Deze functie komt niet voor bij de piketfunctionarissen. Onduidelijk is wat de inhoud van deze functie dit is. Een functiebeschrijving is niet aangetroffen. In de regio Kennemerland is (nog) geen veiligheidsofficier. De wens bestaat deze functie in te vullen.

GHOR/MK-A

Op basis van de waarnemingen tijdens de meldkamertest en het gesprek met de hoofden preparatie en meldkamer blijkt dat de rol van sleutelfunctionarissen binnen het rampenbestrijdingsproces multidisciplinair bekend is.

Norm: De opschaling onder rampomstandigheden dient multidisciplinair te verlopen.

Politie

De politie gebruikt de GRIP terminologie. Opschaling vindt monodisciplinair plaats waarbij de eigen procedure SGBO centraal staat en niet GRIP.

Brandweer

De opschaling gebeurt via GRIP. Wanneer de brandweer het initiatief neemt tot een GRIP-niveau wordt dit in de kladblokkfunctie van het GMS vermeld. Op basis van een werkafpraak dienen vervolgens de andere diensten gebeld te worden of zij dit bericht ontvangen hebben. Deze werkwijze is niet geïmplementeerd. Tijdens de meldkamertest werd deze verificatie niet uitgevoerd.

GHOR/MK-A

De opschaling verloopt via de GRIP. Het volledig toetsen op meldkamerniveau kon niet worden uitgevoerd door het grote aanbod dag/dagelijkse zorg ten tijde van de meldkamertest.

Norm: De opschaling dient bedrijfszeker te zijn georganiseerd.

Algemeen/Regionaal

De samenstelling van het CoPI is niet geheel eenduidig beschreven.

De locatie van het (R)OT is niet permanent ingericht en dus niet gebruiksklaar, de opkomsttijden van de leden is onduidelijk en de samenstelling is niet eenduidig beschreven.

Er zijn geen afspraken over ondersteuning door bijvoorbeeld de VROM-Inspectie, BOTMI, RIVM of de Chloordienst.

Politie:

De werkwijze m.b.t. de interregionale piketregeling SGBO wordt niet gevolgd. Het onderscheid in deze regeling tussen kantoor tijd en buiten kantoor tijd bleek hierin een knelpunt.

Mede als gevolg van het centraal stellen van het eigen SGBO is voor de betrokkenen onduidelijk waar de functionarissen die in het ROT, GBT en RBT plaats moeten nemen, vandaan moeten komen en wie hen alarmeert.

De functies worden niet volledig door piket gegarandeerd. Door het ontbreken van piket ontstaat lastenverzwaring bij de centralist van de meldkamer die als gevolg hiervan medewerkers handmatig dient te alarmeren.

Brandweer

Centralisten worden niet (automatisch) geïnformeerd over de acceptatie van de alarmering van (piket) functionarissen. Een actueel overzicht van de opgekomen, opkomende en nog in te vullen functionarissen komt daardoor moeizaam tot stand.

De bijstands aanvraag voor de inzet van extra pelotons bij de buurregio's kent geen voorbereide werkwijze. Het deelproces WVD is niet beschreven, daarom zijn de voorwaarden en bevoegdheden voor volledig opschalen onduidelijk. Op operationeel niveau bestaat verwarring over de beslissingsbevoegdheid tot activering van de sirenes.

Een adequate werkruimte voor de WVD-deskundige op de meldkamer (of elders) ontbreekt. Bij uitvoering van de WVD taken dient de deskundige in sommige gevallen gebruik te maken van voorzieningen die reeds door de centralisten in gebruik zijn.

GHOR/MK-A

De MKA is getoetst door middel van een mondeling voorgelegde casus. Tijdens de test werd het aanbod van de dag/dagelijkse zorg zodanig groot dat vanuit de zijde van het doorlichtingsteam is besloten de test voortijdig voor het MKA gedeelte af te breken. De opschaling is niet bedrijfszeker georganiseerd.

Norm: De GRIP dient multidisciplinair te zijn geïmplementeerd.

Algemeen

De GRIP-fasering wordt niet actief gecommuniceerd waardoor tussen de disciplines verschillende opschalingsniveau van toepassing kunnen zijn.

Politie

De werkwijze is weliswaar GRIP gerelateerd maar richt zich primair op de monodisciplinaire opschaling van de SGBO.

Brandweer

GRIP is niet eenduidig beschreven.

GHOR/MK-A

GRIP is multidisciplinair geïmplementeerd, doch niet op alle niveaus beoefend.

Opschaling rampenbestrijdingsorganisatie

Norm: De minimumbezetting van de meldkamers dient op een adequaat niveau te zijn, waardoor bij een sterke stijging van het aanbod van meldingen een effectieve aanname en uitgifte mogelijk is.

Politie: De nachtdienstbezetting van de politiemeldkamer bestaat uit twee centralisten en één medewerker ten behoeve van LTP en 112. In nachtelijke uren is geen coördinator aanwezig. Een piketfunctie ten aanzien van de centralistenfuncties ontbreekt. Extra centralisten dienen uit de 'vrije instroom' te worden voorzien.

Brandweer

De minimumbezetting, zowel dag als nacht, op het brandweerdeel van de MBA bestaat uit één centralist. Dit maakt een scheiding van aanname en uitgifte onmogelijk. Er is een piket voor een extra centralist, maar deze wordt (ook) ingezet voor de bemensing van de VC en de ordonnansfunctie van het AC brandweer. Buiten de piket centralist dienen extra centralisten uit de 'vrije instroom' te worden voorzien. De fysieke mogelijkheden tot uitbreiding zijn erg beperkt: de brandweer heeft maximaal twee tafels tot haar beschikking zonder dat is voorzien in een aparte calamiteitenruimte voor extra werkplekuitbreiding. Op vrijwillige basis kunnen de centralisten MKA en MKB elkaars taken tijdens drukke overnemen.

GHOR/MK-A

De MKA is getoetst door middel van een mondeling voorgelegde casus. Tijdens de test werd het aanbod van de dag/dagelijkse zorg zodanig groot dat vanuit de zijde van het doorlichtingsteam is besloten de test voortijdig voor het MKA gedeelte af te breken.

De bezetting van de MKA is zodanig geregeld dat op de dag 2 verpleegkundigen werkzaam zijn en 's nachts 1 verpleegkundige. Een van de aanwezig centralisten had haar rol als piketcentralist in verband met ziekte van een collega. Er kon niet worden opgeschaald. Er is sprake van een zachte piketregeling.

De opschaling MKA is niet op een adequaat niveau en derhalve niet bedrijfszeker

Norm: De regio beschikt, voor een snelle en bedrijfszekere opschaling onder rampomstandigheden, over een systeem van mandatering. Hierdoor zijn centralisten direct in staat groot op te schalen zonder tussenkomst van een leidinggevende.

Politie

De centralisten van de politie zijn niet bevoegd tot direct 'groot' opschalen.

Het mandaat hiervoor ligt bij de hoogst betrokken leidinggevende van één van de operationele diensten. In duidelijke rampsituaties is het meldkamerpersoneel bevoegd maximaal op te schalen binnen de eigen disciplines op basis van de aanwezige meldingskwalificaties in GMS.

Brandweer

Het mandaat tot groot opschalen GRIP ligt bij de hoogst betrokken leidinggevende van één van de operationele diensten. In duidelijke rampsituaties is het meldkamerpersoneel bevoegd maximaal op te schalen binnen de eigen disciplines op basis van de aanwezige meldingskwalificaties in GMS.

Het opschalen van de WVD en het gebruik van de WAS is niet in een (schriftelijke) procedure vastgelegd en zorgt voor onduidelijkheid. De opvatting binnen de discipline is dat een centralist mag besluiten tot het activeren van de WAS. Daarnaast is men de mening toegedaan dat activering van de WAS slechts plaats dient te vinden wanneer het effectgebied door de AGS/LMPO is bepaald. Bij de maatscenario's die beschreven zijn op het CORUS-terrein is het mogelijk om de standaard alarmering via het WAS voor te bereiden.

GHOR/MK-A

De centralist is op basis van het regionaal rampenplan bevoegd tot opschalen tot op GRIP 4 niveau. Dit is echter niet bij de centralisten bekend. Men kent wel bij grootschalige incidenten *mondelinge* afspraken ten aanzien van monodisciplinaire opschaling zonder tussenkomst van een leidinggevende.

Norm: De alarmering van functionarissen is voorbereid en verloopt zoveel mogelijk geautomatiseerd.

Politie

De alarmering van de politie verloopt, als onderdeel van de interregionale piketregeling SGBO en interregionale samenwerking op CCB-gebied, geautomatiseerd via de communicator van de meldkamer Alkmaar (regio Noord Holland Noord) deze werkwijze laat in de uitvoering knelpunten zien.

Brandweer

Hoewel de alarmering is voorbereid en geautomatiseerd verloopt ontbreekt op meldkamerniveau een overzicht van de opgekomen, opkomende en nog in te vullen functionarissen.

GHOR/MK-A

De alarmering van de GHOR/MKA verloopt geautomatiseerd via de communicator.

Norm: De werkzaamheden, voornamelijk het opschalingsproces en de alarmering van de staven, worden binnen de meldkamers multidisciplinair gecoördineerd. De coördinatie omvat in elk geval maatregelen die het mogelijk maken om GMS en de communicator effectief te gebruiken.

Algemeen

De meldkamers kennen geen multidisciplinaire coördinatiefunctie. Werkafspraken ter verificatie van cruciale informatie in GMS zijn niet geïmplementeerd. Het gehanteerde GRIP-opshalingsniveau kan binnen een incident per discipline verschillen. Een waakfunctie op een multidisciplinair gelijkverlopend opschalingsproces en een gelijke informatiepositie voor de betrokken diensten ontbreekt.

Politie

Monodisciplinair kent de discipline een eigen coördinator. De politiecoördinator is geen doorlopend aanwezige functionaris en heeft geen eigen werkplek. De aanwezige coördinator politie heeft indien gewenst wel toegang tot informatie uit GMS. In de calamiteitenkamer is één werkplek ingericht. Gescheiden aan en uitgifte is daardoor niet mogelijk.

Brandweer/GHOR MK-A

De MBA kent, binnen kantooruren, een teamleider. De functie van de teamleider is ten aanzien van coördinerende verantwoordelijkheden en werkzaamheden ten aanzien van informatiemanagement niet geïmplementeerd. Multidisciplinair naar de politie is dit een onbekende functie.

Norm: De meldkamerbijstand² ten behoeve van het ontlasten van de centralisten is voorbereid. Hiertoe is een overloofunctie bij overbelasting van 112 gerealiseerd. Er zijn, in het kader van meldkamerbijstand, afspraken gemaakt met buurregio('s) waarbij de aanvraag voor bijstand voor de drie disciplines is uitbesteed.

Politie

Er zijn geen afspraken met buurregio's gemaakt over bijstand en overname LTP of 112. De regio kent de standaard uitwijkmogelijkheid met een buddyregio wanneer sprake is van een technische storing. In de nachtelijke uren bestaat de bezetting uit één persoon. Gevolg hiervan is dat bij een plotselinge piekbelasting aan meldingen de centralisten van de meldkamer politie 112 aanname dienen te verrichten naast en bovenop de eigen werkzaamheden.

Brandweer

De bijstands aanvraag voor de inzet van extra pelotons bij de buurregio's kent geen voorbereide werkwijze.

GHOR/MK-A

De meldkamerbijstand ten behoeve ontlasten van de centralisten is voorbereid door middel van een (zacht)piket. Zie ook voorgaande opmerkingen met betrekking tot bezetting. Een overloofunctie bij overbelasting is niet waargenomen. Er zijn geen geborgde, schriftelijk vastgelegde, afspraken aangetroffen ten aanzien van meldkamerbijstand vanuit buurregio's.

---

² Onder meldkamerbijstand wordt verstaan het laten uitvoeren van tijdrovende activiteiten op de meldkamer door andere eigen deelorganisaties dan wel door buurmeldkamers. Hierbij kan worden gedacht aan het uitbesteden van een ambulancebijstandsplan of een gewondenbijstandsplan, en de aanvraag van monodisciplinaire bijstand.

Informatiemanagement

Norm: Multidisciplinaire samenwerking en coördinatie zijn op de meldkamer georganiseerd.

Algemeen:

De meldkamers kennen geen multidisciplinaire coördinatiefunctie. Werkafspraken ter verificatie van cruciale informatie in GMS zijn niet geïmplementeerd. Het gehanteerde GRIP-opschalingsniveau kan binnen een incident per discipline verschillen. Een waakfunctie op een multidisciplinair gelijkverlopend opschalingsproces en een gelijke informatiepositie voor de betrokken diensten ontbreekt.

Politie

De politiecoördinator richt zich op het monodisciplinaire werkproces.

Brandweer

Informatie uitwisseling gebeurt vooral door de centralisten via GMS (waarvan onduidelijk is of het multidisciplinair gelezen wordt), maar er wordt ook gebeld. Coördinatie tussen de disciplines is niet waargenomen.

GHOR/MK-A

Op de meldkamer is geen multidisciplinaire coördinatiefunctie aanwezig, coördinatie tussen de disciplines is niet waargenomen.

Informatie uitwisseling gebeurt vooral door de centralisten via GMS, maar er wordt ook gebeld.

Norm: In de meldkamers zijn organisatorische maatregelen getroffen die buiten kantooruren de coördinatie van het operationele informatiemanagement en de opschaling in de beginfase (eerste uur) garanderen.

Politie

De aanwezigheid van de politiecoördinator is, met name buiten kantooruren, niet gegarandeerd. Een piket ontbreekt.

Brandweer

De aanwezigheid van de teamleider brandweer is, met name buiten kantooruren, niet gegarandeerd. De functie kent weliswaar een opkomstplicht echter zonder een vastgestelde opkomsttijd.

GHOR/MK-A

Er is geen multidisciplinaire coördinator meldkamer. Er is wel een teamleider. Zijn aanwezigheid (voornamelijk buiten kantooruren) is niet gegarandeerd.

Norm: Ten behoeve van het informatiemanagement is een multidisciplinair coördinatiepunt aanwezig en ingericht.

Algemeen:

Ten behoeve van de meldkamers is geen multidisciplinaire coördinatiepunt aanwezig.

Norm: De meldkamers vervullen een regierol als het gaat om de veiligheid van het eigen personeel. Er wordt gestuurd op aanrijroutes en het houden van een veilige afstand.

Algemeen

Tijdens de test bleek dat de overdracht van de reeds beschikbare informatie vanuit de MK-B naar de MK-P nog kan worden verbeterd.

Politie

De meldkamer stuurt op de veiligheid van aanrijdende eenheden. De centralisten geven naar aanleiding van de beschikbare informatie over eventuele gevaarlijke stoffen en windrichting een aanrijroute door aan de eenheden.

Men bedient zich van onjuist gebruik van jargon. Tijdens de test kregen eenheden de opdracht 'Beneden' de wind aan te rijden. Was deze opdracht uitgevoerd dan zouden de aanrijdende eenheden zich juist in gevaar hebben begeven.

Brandweer

De centralisten geven aan de eigen eenheden informatie over veilige (aanrijroutes) en de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen.

GHOR/MK-A

De MKA heeft tijdens de test de OvDG geattendeerd alert te zijn op gevaarlijke stoffen. Daar de test voortijdig is afgebroken voor het MKA gedeelte zijn geen verdere waarnemingen gedaan met betrekking tot de regierol om de veiligheid eigen personeel. Daar de test voortijdig is afgebroken kan geen oordeel gegeven worden over de sturing op aanrijroutes en het houden van veilige afstand

Norm: De ter plaatse gestuurde eenheden worden actief op de hoogte gebracht en gehouden van gevaarlijke situaties op de plaats van het incident.

Politie

Vanuit de meldkamer is aandacht voor het informeren van de verantwoordelijk officieren op de locatie. De gehanteerde werkwijze maakt dat de verwerking van informatie in GMS versnipperd plaatsvindt waardoor multidisciplinair echter een onvolledig totaalbeeld van de situatie ontstaat

Brandweer.

Vanuit de meldkamer is aandacht voor het informeren van de verantwoordelijk officieren op de locatie. De gehanteerde werkwijze maakt dat de verwerking van informatie in GMS versnipperd plaatsvindt waardoor multidisciplinair echter een onvolledig totaalbeeld van de situatie ontstaat

GHOR/MK-A

De MKA heeft tijdens de test de OvDG geattendeerd alert te zijn op gevaarlijke stoffen. Daar de test voortijdig is afgebroken voor het MKA gedeelte zijn geen verdere waarnemingen gedaan. De MKA is afhankelijk van de informatie die de brandweer verstrekt. Er is geen informatieoverdracht/kennis vanuit brandweer waargenomen ten aanzien van gevaarlijke situaties op de plaats van het incident. Er is door MKA niet actief bevestigd.

2.2. Bevindingen en conclusies onderzoek gemeentelijke processen

Inleiding

Om zicht te krijgen in de organisatie van de gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen in de regio Kennemerland heeft de Inspectie OOV een doorlichting gehouden op dit terrein in drie van de tien gemeenten van de regio Kennemerland. Deze drie gemeenten betreffen Haarlem, Velsen en Bloemendaal. De Inspectie heeft voor deze doorlichting vijf gemeentelijke processen geselecteerd, te weten: Alarmering, Opvang en Verzorging, Verplaatsing, CRIB en Voorlichting. De Inspectie OOV heeft interviews gehouden met gemeentefunctionarissen van de drie genoemde gemeenten. Deze gemeentefunctionarissen waren de procesverantwoordelijken en/of hoofden actiecentrum van de genoemde rampenbestrijdingsprocessen evenals de Ambtenaren Openbare Veiligheid. Naast interviews met gemeentefunctionarissen hebben gesprekken plaatsgevonden met twee teamleiders van het veiligheidsbureau van de HulpverleningsDienst Kennemerland (HDK), met respectievelijk de functie van projectcoördinator rampenbestrijding en de functie van coördinator opleiding en oefening.

Achtergrondinformatie

Het veiligheidsbureau van regio Kennemerland is ontwikkeld vanuit het programma Conflict- en Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (CCRB) van de politie en de HulpverleningsDienst Kennemerland. De start van het bureau was in 2002. Inmiddels bestaat het bureau uit 25 mensen. In de rol naar gemeenten toe heeft de HDK er geen formele taak. Met de burgemeesters in de regio is afgesproken dat de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de gemeentelijke rampenbestrijdingstaken en het opleiden en oefenen grotendeels bij de gemeenten ligt (wel kunnen de gemeenten gebruik maken van pluspakketten. Dit zijn overeenkomsten waarin de te leveren diensten per gemeenten zijn afgesproken. Voor gemeentelijke sleutelfunctionarissen in het OT/BT, AOV-ers en voorlichters is de regio wél verantwoordelijk.

Er is wel een regionale overlegvorm: 'veiligheidsplatform Kennemerland'. Diverse deelnemers sluiten hierbij aan. Het Veiligheidsplatform Kennemerland wordt gevormd door alle Ambtenaren Openbare Veiligheid (nu ook inclusief Haarlemmermeer), een vertegenwoordiger van de twee Hoogheemraadschappen, de regionale brandweer, de GHOR, en politie Kennemerland. Het Veiligheidsbureau zit het Platform voor en verzorgt het secretariaat.

Inbedding van de rampenbestrijding in de gemeentelijke organisatie

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat gemeentefunctionarissen hun taken in de rampenbestrijding ervaren als een taak, die 'erbij komt'.

Aan deze taak dient invulling gegeven te worden naast de reguliere taken van de gemeentefunctionarissen. Door drukte blijft een goede invulling aan de rampenbestrijdingstaak van gemeentefunctionarissen achterwege. De Inspectie OOV heeft herhaaldelijk geconstateerd dat procesverantwoordelijken in het afgelopen jaar slechts enkele uren tot enkele tientallen uren aan hun rampenbestrijdingstaken hebben besteed (uitzonderingen daargelaten).

De AOV'ers vormen op het bovenstaande een uitzondering. De Inspectie OOV heeft de indruk dat deze gemeentefunctionarissen hun taak serieus opvatten. Wél stelt de Inspectie OOV hierbij vast dat de mate waarop rampenbestrijding binnen een gemeente 'van de grond komt' in hoge mate bepaald wordt door de wijze waarop de AOV aan zijn/haar taak invulling geeft. Oftewel AOV'ers hebben een centrale rol in de gemeentelijke rampenbestrijding: de implementatie van de rampenbestrijding hangt sterk af van persoonlijke inzet van de AOV. De Inspectie acht de borging van de AOV taak in de gemeentelijke organisatie laag. De indruk bestaat dat wanneer een AOV van een gemeente voor kortere of langere periode wegvalt, aan de totale rampenbestrijdingstaak geen of onvoldoende aandacht meer wordt besteed (zie ook voornoemde constatering met betrekking tot de urenbesteding van procesverantwoordelijken). Met andere woorden de bedrijfszekerheid en daarmee de borging van de AOV taken is laag.

Taken in de rampenbestrijding zijn niet geborgd in de gemeentelijke organisatie. Zij zijn op dit moment niet of althans niet voor alle functies omschreven in functiebeschrijvingen. De gemeente Haarlem heeft aangegeven ernaar te streven dat in 2007 de rampenbestrijdingstaken wél in functiebeschrijvingen worden opgenomen. Ook op het gebied van voorlichting zijn er initiatieven om competentiegericht te werken. Dat betekent dat gemeentefunctionarissen een rampenbestrijdingstaak toebedeeld krijgen op basis van hun capaciteiten en vaardigheden en niet 'omdat het er nu eenmaal bij hoort'.

Het systeem van planvorming

Het proces van de planvorming betreffende de gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen in de regio Kennemerland is gestart in 2004. De HDK heeft een regionaal rampenplan gemaakt. Voor wat betreft de gemeentelijke deelplannen is op gezamenlijk initiatief van samenwerkende gemeentesecretarissen en het Veiligheidsbureau een systeem ontwikkeld dat aangeduid wordt met 'het adoptiesysteem'. Dat betekent dat één gemeente verantwoordelijk is voor het maken en het beheer van één regionaal procesplan en dit procesplan vervolgens beschikbaar stelt aan de andere negen gemeenten van de regio. De gemeenten moeten dan één paragraaf met gemeentespecifieke gegevens vullen. Deze plannen zijn in 2005 geschreven.

Operationalisering planvorming

Zoals in de voorgaande paragraaf al beschreven is, bestaan de procesplannen uit een algemeen (regionaal) deel en een gemeentespecifiek deel. Wil een procesplan van praktische waarde zijn, dan dienen de voorgestelde processen gemeentespecifiek te zijn uitgewerkt in procedures en afspraken. In de bestudeerde plannen van de gemeenten in de regio Kennemerland zijn niet of nauwelijks uitgewerkte procedures en afspraken in de planvorming aangetroffen. De ervaring leert dat indien de planvorming niet op een adequaat niveau is uitgewerkt en geïmplementeerd, dit de kwaliteit van de rampenbestrijding niet bevordert, immers er is dan een te grote afhankelijkheid van mens en ervaring. Procesverantwoordelijken gaan er teveel vanuit dat bij een ramp of crisis taken en procedures ter plekke kunnen worden toegelicht en 'weggezet'. De Inspectie OOV is van mening dat het aangetroffen lage operationaliseringeniveau van de planvorming onvoldoende borging en bedrijfszekerheid biedt aan de uitvoering van de rampenbestrijdingsprocessen.

Alarmering

In het algemeen kan worden vermeld dat gemeentelijke rampenbestrijdingsfunctionarissen met een sleutelfunctie (zoals hoofden actiecentra / procesverantwoordelijken) worden gealarmeerd via de communicator van de regionale meldkamer. In de gemeente Haarlem worden alleen de functionarissen met een hard piket via de communicator gealarmeerd middels de semafoon. Een uitzondering hierop vormen de voorlichtingsfunctionarissen van de gemeente Haarlem, die worden ook via de communicator gealarmeerd, middels de mobiele telefoon. Aangegeven is dat voor de meeste overige functies binnen de gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie zogenaamde 'belbomen' met een bezettingsgraad bestaan. Dat wil zeggen dat de vulling met gemeentelijk personeel van deze belbomen dusdanig is dat er altijd iemand kan komen indien dit noodzakelijk of gewenst is. De Inspectie OOV heeft geen normen respectievelijk eisen kunnen ontdekken waaraan de opkomst (lees bezettingsgraad) moet voldoen. Ook in de gemeente Velsen worden procesverantwoordelijken / hoofden actiecentra via de communicator gealarmeerd. De piketregelingen worden echter doorkruist door de recente organisatieaanpassing in Velsen.

In Bloemendaal hebben alleen de burgemeester, de wethouders en de gemeentesecretaris een hard piket. Wel is er een afspraak dat mensen hun telefoon aan houden. Men spreekt hierover als een zacht piket van zowel bereikbaarheid als beschikbaarheid.

De regio Kennemerland kent een regionaal piket voor (OT/BT). Het gaat hier om de functies van AOV, voorlichting, burgemeester, gemeentesecretaris en logistiek. Door het bestaan van een regionaal piket kan het voorkomen dat er soms sprake is van een dubbel piket: lokaal en regionaal. De prioriteit ligt dan bij de lokale functie. Als er in de eigen gemeente een ramp of crisis is, gaat het lokale piket voor: voor het regionale piket wordt dan een collega gealarmeerd.

De Inspectie OOV is van mening dat de alarmering bij de gemeenten Haarlem en Velsen in principe goed is ingevuld. In het onderzoek komen echter signalen naar voren dat de piketregelingen onvoldoende 'hard' en volledig worden uitgevoerd. De Inspectie trekt die conclusie door de bevinding dat niet bij alle sleutelfunctionarissen een opkomsttijd van 60 minuten (vastgesteld door de gemeenten) reëel is.

Daarnaast blijken piketregelingen 'achter te blijven' bij organisatieveranderingen. Eisen die aan een goede piketregeling gesteld worden, krijgen in de gemeenten onvoldoende praktisch vervolg. Een andere conclusie, die de Inspectie OOV trekt betreft het feit dat medewerkers van actiecentra in het algemeen geen piketregelingen of bereikbaarheidsdiensten kennen. De aanwezigheid van medewerkers van actiecentra bij een ramp of crisis is dus niet of althans onvoldoende geborgd.

Samenwerking tussen gemeenten in de regio Kennemerland

De gemeenten in de regio Kennemerland hebben een convenant Onderlinge Bijstandverlening gesloten. Hierin ligt de afspraak vast dat voor GRIP 2 en hoger (via de burgemeesters) een beroep kan worden gedaan op de capaciteit en hulp van andere gemeenten in de regio, voor zover dat in de mogelijkheden ligt. Het betreft hier een formele afspraak. De feitelijke alarmering verloopt dan via de MBA. De Inspectie OOV heeft geen aanwijzingen gevonden dat de inzet van gemeentelijke bijstand is geïmplementeerd in werkprocessen en dat dit convenant leidt tot effectieve samenwerking ten tijde van crises.

Uit de interviews is naar voren gekomen dat vanuit het perspectief van de HDK de intergemeentelijke samenwerking op een goed niveau wordt geacht. Bij de totstandkoming van de gemeentelijke rampenplannen was de intergemeentelijke samenwerking goed uit de verf gekomen. Ook kent de regio een intergemeentelijke samenwerkingsstructuur in de vorm van 'het Veiligheidsplatform Kennemerland'. Dit is een overlegvorm dat wordt gevormd door alle AOV's in Kennemerland (onlangs aangevuld met de AOV Haarlemmermeer) en vertegenwoordigers van de operationele diensten. Wanneer de intergemeentelijke samenwerking op het niveau van rampenbestrijdingsprocessen in ogenschouw wordt genomen, constateert de Inspectie OOV dat op dit niveau nagenoeg geen contacten tussen de gemeenten in Kennemerland bestaan (Voorlichting is hierop een positieve uitzondering). Procesverantwoordelijken en hoofden actiecentra kennen niet hun collega-procesverantwoordelijken en collega hoofden actiecentra van andere gemeenten. De regio kent geen overlegstructuren op deze uitvoeringsniveaus waar rampenbestrijding onderwerp van gesprek is. Het gevolg is dat gemeentefunctionarissen wat betreft hun eigen rampenbestrijdingstaken het wiel voor zichzelf moeten uitvinden.

Het proces voorlichting vormt op bovenstaand beschreven gebrek aan intergemeentelijk contact een uitzondering. Dit heeft wellicht ook te maken met het feit dat de regio Kennemerland een regionaal piket kent voor voorlichting in het regionaal beleidsteam en het regionaal operationeel team. Voor GRIP 2 en hoger kan een beroep worden gedaan op een 'regionale voorlichtingsfunctie'. De procesverantwoordelijken Voorlichting van Haarlem en Velsen draaien beide mee in de genoemde regionale piketregeling. Van de gemeente Bloemendaal is gebleken dat men voor wat betreft het proces voorlichting ervan uit gaat dat bij een crisis de voorlichtingstaken, vanwege beperkte capaciteit, regionaal zullen worden opgepakt.

Gegeven de planvorming op dit gebied en de taakomschrijvingen, is dit een onjuiste veronderstelling. Echter gezien het feit dat in een kleine gemeente als Bloemendaal twee functionarissen op reguliere basis op het gebied van voorlichting en communicatie werkzaam zijn, kan het proces door een dergelijk kleine gemeente niet ingevuld worden zoals voorgesteld in het deelplan. Dit probleem kan niet opgelost worden door de blik te richten op de regio en het regionale piket. De voorlichtingsfunctie is een primair lokale verantwoordelijkheid. Het voorlichtingsproces dient dan ook gemeentelijk geborgd te zijn. Vooral bij de kleinere gemeenten is dit proces onvoldoende geborgd: de grotere gemeenten hebben de voorlichting qua bezetting beter op orde. In de regio Kennemerland wordt wel initiatief genomen voor poolvorming: het arbeidsintensieve voorlichtingsproces zal dan beter regionaal ingebed worden, doordat gemeenten elkaar opvangen bij capaciteitsproblemen. Opmerkelijk is dat dit initiatief tot poolvorming bij met name de grotere gemeenten ligt, terwijl de

kleinere gemeenten voor een goed functionerend voorlichtingsproces meer afhankelijk zijn van poolvorming dan de grotere gemeenten.

Als het gaat om het invulling geven op personeel gebied aan de rampenbestrijdingsprocessen lijken capaciteitsproblemen niet beperkt te blijven tot het proces voorlichting bij de gemeente Bloemendaal. Het lijkt een algemeen probleem dat zich voordoet bij met name de kleinere gemeenten in de regio Kennemerland. In het onderzoek is naar voren gekomen dat een initiatief zich heeft ontplooid op het gebied van poolvorming tussen de kleinere gemeenten: Bloemendaal Zandvoort en Heemstede. Tussen deze gemeenten zijn afspraken gemaakt dat AOV's elkaars taken kunnen overnemen bij afwezigheid. Hoewel een dergelijk initiatief een stap in is de goed richting, heeft het nog niet geleid tot een bedrijfszekere inbedding van gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen.

Uit het onderzoek concludeert de Inspectie OOV dat de intergemeentelijke samenwerking (dus samenwerking tussen gemeenten) een impuls nodig heeft. De gemeenten zijn te sterk geneigd om wat betreft de uit te voeren rampenbestrijdingstaken de blik intern gericht te houden. Poolvorming kan helpen om capaciteitsproblemen te verkleinen en deskundigheid te delen.

Oefenen en opleiden: gemeentelijke ambities

In het deelplan Opleiden en Oefenen is aangegeven dat de gemeenten in 2006 een ramp van omvang maatrampniveau 1 moeten aankunnen; in 2008 een ramp van maatrampniveau 2. Tevens is in het plan aangegeven dat elk college van Burgemeester en Wethouders voor elk deelplan dient aan te geven op welke wijze en met welke frequentie de deelplannen worden beoefend en geëvalueerd. Bij het opleiden en oefenen dient volgens de planvorming nadrukkelijk aandacht te zijn voor het bevorderen van de uitwisseling van kennis tussen medewerkers van verschillende gemeenten, het bevorderen van de samenwerking tussen medewerkers van verschillende gemeenten. Tevens zijn in het deelplan oefenen en opleiden oefendoelstellingen opgenomen, waarbij aangegeven is welke processen met welke frequentie en op welk niveau beoefend dienen te worden.

De Inspectie OOV concludeert uit het onderzoek dat in 2006 door de onderzochte gemeenten niet aan de oefendoelstellingen uit het deelplan Opleiden en Oefenen is voldaan. Voor wat betreft de onderzochte processen in de drie geselecteerde gemeenten kan worden gesteld dat enkele alarmeringsoefeningen zijn gehouden (meestal aangekondigd). Bij uitzondering geven procesverantwoordelijken/hoofden actiecentra aan een voorlichtingsbijeenkomst te hebben bijgewoond, maar gemeentelijke actiecentra zijn voorsnog niet in de praktijk beoefend. De gemeenten voldoen niet aan hun eigen ambitieniveau hierin.

Gemeenten werken niet samen op het gebied van oefenen en opleidingen. Een uitzondering vormt wederom het proces voorlichting, waarvoor in 2006 een bijeenkomst is georganiseerd voor alle gemeentefunctionarissen in de regio, georganiseerd door de gemeente Velsen. Ook in 2007 zal een dergelijke dag plaatsvinden, georganiseerd door de gemeente Haarlem. Andere processen kennen dergelijke initiatieven niet.

De Inspectie OOV concludeert dat het kennisniveau van procesverantwoordelijken (met uitzondering van enkele ervaren krachten) over het eigen rampenbestrijdingsproces en de procedures die daarbij horen, laag is. Kennisverhoging én vaardighedentraining zijn zeer noodzakelijk. Een gemeenschappelijk kennis- en vaardighedenniveau van gemeentefunctionarissen schept de mogelijkheid om opleiding en oefeningen gezamenlijk te organiseren. Dit werkt netwerkbevorderend en kostenbesparend. Zeker bij bijeenkomsten met het oog op bijscholing door voorlichting en informatieoverdracht is het grootschaliger organiseren geen belemmering. Op dit terrein is de regio Kennemerland niet actief. De Inspectie OOV acht het aanbevelenswaardig de krachten hierin te bundelen en gezamenlijk het opleiden en oefenen op een hoger plan te tillen. De Inspectie OOV heeft vanuit gemeenten de wens gesignaleerd om opleidings- en oefeningsactiviteiten beter te coördineren en samenwerking daarin te stimuleren. De HDK ziet voor zichzelf hierin echter geen rol weggelegd. De HDK geeft aan dat poolvorming niet mogelijk is vanwege te grote niveauverschillen. De Inspectie heeft een dergelijk groot verschil echter niet kunnen constateren.

Met het ontbreken van een intergemeentelijk platform voor opleiden en oefenen is er dus geen partij in de regio Kennemerland aanwezig, die zich kan richten op deze taak. Weliswaar is de gemeente Beverwijk regionaal verantwoordelijk voor het deelplan opleiden en oefenen. Zij is echter niet verantwoordelijk voor het uitvoeren van de opleidingen en oefeningen. De Inspectie OOV acht dit problematisch en belemmerend in het trachten te bereiken van een acceptabel opleidings- en oefenniveau in de regio. Het belang van het opleiden en oefenen heeft niet alleen betrekking op sleutelfunctionarissen maar op alle bij de rampenbestrijding betrokken functionarissen tot en met het niveau van medewerkers van gemeentelijke actiecentra en de ondersteunende diensten. De Inspectie OOV merkt op dat daar waar sprake is van opbouw van enige ervaringsdeskundigheid of daar waar een gemeente geen grote risico's kent/ervaart, het noodzakelijk blijft om kennis en vaardigheden ten behoeve van alle bij de rampenbestrijding betrokken functionarissen frequent te oefenen, zodat alle facetten en elementen aan bod kunnen komen. Hiervoor dient voldoende budget beschikbaar te zijn.

De rol van de HDK bij Opleiden en Oefenen

Een taak van de HDK is het oefenen en opleiden van functionarissen van het CoPI, OT en BT. Daarnaast biedt het Veiligheidsbureau gemeentelijke diensten (verwoord in de zogenaamde pluspakketten), die erop zijn gericht gemeentelijke actiecentra en het CGD te oefenen en op te leiden. Per instructie of oefening betalen de gemeenten een vergoeding aan de HDK. De HDK werkt als het ware op de wijze waarop commerciële bureaus hun diensten aanbieden, maar doet dit zonder winstoogmerk.

In de regio Kennemerland is afgesproken dat gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor het opleiden en oefenen van hun actiecentra en het CGD. Dit heeft als gevolg dat de HDK haar diensten aan gemeenten levert, op het moment dat de gemeente erom vraagt. De Inspectie OOV constateert echter dat de vraag bij gemeenten laag is. Hieraan liggen twee redenen ten grondslag. Budgetten door gemeenten te besteden aan rampenbestrijding zijn over het algemeen klein: zeker bij kleinere gemeenten. Daarnaast zijn taken in de rampenbestrijding taken die in de beleving van vele gemeenten 'erbij' komen: gemeenten hebben het al druk genoeg met hun reguliere taken. Het feit dat het werkelijke opleiden en oefenen in de regio Kennemerland een resultaat moet zijn van interne motivatie en budget van de gemeenten, werkt niet bevorderend. Het ontbreekt in deze regio aan een stuwende kracht op dit terrein, een partij die zich verantwoordelijk opstelt voor de algemene kwaliteit van de gemeentelijke diensten op het gebied van rampenbestrijding en daarin een voortrekkersrol op zich neemt. Logischerwijs zou een dergelijke rol op de schouders horen te liggen van de regio. De huidige afspraken, die gemaakt zijn in de regio Kennemerland werken belemmerend voor de gewenste werkverhoudingen op dit terrein.

Met uitzondering van de gemeente Beverwijk kopen alle gemeenten van de regio Kennemerland de diensten op het gebied van opleiding en oefening van de gemeentelijke actiecentra in bij de HDK. In dit kader wordt 'in de volksmond' gesproken over het 'pluspakket' van het veiligheidsbureau. Voor 2007 is echter nog geen oefenkalender voor gemeentelijke diensten (op het niveau van actiecentra) beschikbaar, hetgeen een signaal is van het lage (prioriteits)niveau van oefenen en opleiden in de regio.

Hoofdstuk 3 Alarmerings- en opschalingstest op de meldkamer

In dit hoofdstuk worden de bevindingen weergegeven van de alarmerings- en opschalingstest gehouden op 28 november op de meldkamers brandweer, politie en ambulancezorg in de regio Kennemerland. Op dezelfde dag is de casus behandeld in een multidisciplinaire sessie met de hoofden preparatie/CCB en meldkamer van de politie, brandweer en MKA (GHOR) in Kennemerland.

Bij de meldkamertest wordt aan de hand van een praktijkscenario, op beperkte wijze, de uitvoering van de opschaling getoetst. Het gaat hierbij om de intake van de melding, de eerstelijns opschaling, het informatiemanagement en de onderlinge, multidisciplinaire communicatie en coördinatie. Bij de test is gebruik gemaakt van gestandaardiseerde observatielijsten.

Bij de bevindingen van deze test moet worden onderkend dat de test door de betreffende functionarissen zonder tijdsdruk kon worden uitgevoerd. Om die reden speelt het tijdsverloop van de opschaling een ondergeschikte rol. Er wordt wel gekeken naar reactie- en eventuele opkomsttijden van vooral sleutelfunctionarissen.

In vergelijking met een werkelijk acute ramp ontbreken verder de overvloed aan reguliere meldingen en meldingen over het incident, het mobilfoonverkeer en de vele vragen van mensen naar informatie over het incident. Voor de test wordt bij elke discipline één persoon aangewezen. Tijdens de afhandeling van het incident kunnen andere centralisten worden betrokken. De dienst kan er voor kiezen een extra centralist een deel van de handelingen te laten verrichten.

De bevindingen zullen dan ook gunstig afsteken tegen de resultaten, die onder de hectische omstandigheden van een echte ramp kunnen worden verwacht

3.1. Bezetting en inrichting van de meldkamer

De meldkamers brandweer en ambulancezorg zijn een organisatorische eenheid onder de benaming Meldkamer Brandweer en Ambulancezorg (MBA). De MBA is gevestigd in het gebouw van de regionale brandweer aan de Zijlweg 200 in Haarlem. Binnen de werkruimte van de MBA zijn de disciplines brandweer en ambulancezorg herkenbaar gebleven. Dit houdt in dat waar in deze rapportage wordt gesproken over de meldkamer brandweer (MK-B) dan wel over de meldkamer Ambulancezorg (MK-A) bedoeld wordt over de discipline eigen activiteiten die binnen de MBA worden uitgevoerd.

De meldkamer politie is gevestigd binnen het regionaal hoofdbureau van politie aan de Koudenhorn 2 in Haarlem.

De MBA kent geen uitwijkmogelijkheid om in een aparte ruimte of op een aparte werktafel een grootschalig incident te isoleren van het reguliere werkproces. De meldkamer politie kent een dergelijke faciliteit wel.

Inrichting meldkamer Brandweer

Op de werkvloer zijn 2 tafels met enkel uitgevoerde bedienplaatsen ingericht. De centralisten beschikken over de systemen: C2000, GMS, P2000, GIS, ARBI, communicator, WAS, meteo, internet en kantoorapplicaties.

De werkwijze voorziet niet in gescheiden aannames en uitgifte van meldingen.

De werkplek van de WVD/LMPO is op de meldkamer, maar is echter niet ingericht en niet voorzien van applicaties.

Vaste bezetting meldkamer Brandweer

De bezetting van de meldkamer brandweer bestaat in de ochtenddienst van 07.00 uur tot 15.00 uur, tijdens de middagdienst van 15.00 uur tot 23.00 uur en 's nachts van 23.00 uur tot 07.00 uur uit 1 centralist.

In het weekend wordt geen afwijkende bezetting gehanteerd.

Tijdens kantooruren is een teamleider brandweer beschikbaar. Hij maakt deel uit van een pool van 5 medewerkers, waar van uit de functie wordt ingevuld. Hoewel sprake is van een opkomstverplichting is hierbij geen opkomsttijd vastgesteld.

Er voor uitbreiding van de personele capaciteit bestaat één harde piketregeling centralist. De opkomsttijd van de piket centralist is gesteld op 15 minuten. Deze centralist dient echter eveneens voor de bemensing van de VC én voor de ordonnansfunctie van het AC brandweer.

Zowel de teamleider als (piket)centralist zijn opgenomen in de alarmeringsscenario's, vergelijkbaar met OvD en HOvD.

Inrichting meldkamer Politie

De politie meldkamer is gevestigd in het hoofdbureau van politie te Haarlem en dus gescheiden van de Meldkamer Brandweer en Ambulance.

Op de werkvloer zijn 4 tafels met enkel uitgevoerde bedienplaatsen ingericht. De centralisten beschikken over de systemen C2000, P2000, GMS, GIS, ARBI (met daarin voorgeprogrammeerde telefoonnummers) en kantoorapplicatie.

Er is naast de meldkamer een calamiteitenkamer met daar een tafel met alle voorzieningen zoals op de meldkamer. Deze ruimte kan d.m.v. een dubbele deur gescheiden worden van de Meldkamer. Naast de calamiteitenkamer is een ruimte voor de Staf GBO ingericht. Deze ruimte is gescheiden van de calamiteitenkamer door een glaswand met een doorgeefraam.

In het Service Centre staan twee 112-toestellen. Het service Centre is naast de MK-P gevestigd en is 24 uur per dag bemest. Tijdens de nachtelijke uren is de werkplek van de medewerker van het Service Centre op de MK-P.

Het politie servicecenter kan meldingen aanmaken in GMS. Ook aan de bureaus kunnen de teams (chef van dienst) in GMS werken.

Er zijn geen afspraken aangetroffen die bij een verhoogd werkaanbod de werkwijze bepalen. Alle meldingen worden doorgezet naar de betreffende disciplines.

Vaste bezetting meldkamer Politie

De bezetting van de meldkamer politie bestaat in de ochtenddienst van 07.00 uur tot 15.00 uur uit twee centralisten. Om 8 uur komt daar één centralist bij en vanaf 9 uur zijn er vier centralisten. Tijdens de middagdienst van 15.00 uur tot 23.00 uur bestaat de bezetting uit vier centralisten. 's Nachts van 23.00 uur tot 07.00 uur bestaat de bezetting uit twee centralisten.

De chef van dienst (coördinator) is van 09.00 uur in de ochtend tot 01.00 uur in de nacht aanwezig. In de nacht heeft er een coördinator piket. De leiding van de MK-P, bestaande uit twee UTC en de chef MK kent een bereikbaarheidsregeling.

In het weekend wordt een afwijkende bezetting gehanteerd. De chef van dienst (coördinator) is op de vrijdag- en zaterdagochtend tot 02.00 uur aanwezig. Er kan verschil van bezetting zijn tussen de zomer en de winter dit in verband met werkdruk.

Bij calamiteiten wordt door de chef van dienst bepaald dat extra centralisten in dienst dienen te komen voor inzet op de MK-P en in de VC. Voor de uitbreiding met extra centralisten kent de regio geen piketregeling. Opkomst vindt plaats op vrijwillige basis waarbij de betrokken personeel leden handmatig, op basis van de personeelslijst dienen te worden benaderd.

Inrichting Meldkamer Ambulancezorg

Er zijn twee tafels met enkel uitgevoerde bedienplaatsen. De centralisten beschikken over C2000, P2000, GMS, GIS-AVLS, Diafaan, een ARBI met daarin voorgeprogrammeerde telefoonnummers en kantoorapplicaties.

Er is sprake van scheiding aanneme en uitgifte van meldingen. Besteld vervoer wordt door een van de centralisten uitgevoerd. Er is geen speciale ruimte beschikbaar voor calamiteiten.

Vaste bezetting meldkamer Ambulancezorg

De bezetting van de meldkamer ambulancezorg bestaat uit 12,3 fte. Een centralist (1 fte) heeft geen verpleegkundige achtergrond. Er is sprake van een 7x 24 uur bezetting verdeeld in 2 centralisten dag waarvan 1 piketcentralist, 2 centralisten laat, 1 piketcentralist laat, 1 centralist in de nacht en 1 piketcentralist nacht. De niet verpleegkundig centralist draait mee in het continuooster en draait dus eens in een bepaalde periode alleen nachtdienst. De niet verpleegkundig centralist voert zijn handelingen uit onder de verantwoordelijkheid van de medisch manager ambulancezorg.

Er zijn in principe geen centralisten beschikbaar voor directe uitbreiding van de meldkamer capaciteit. In het weekend wordt geen afwijkende bezetting gehanteerd. Er zijn twee teamleiders tijdens kantooruren beschikbaar.

Instroom van extra centralisten wordt geregeld volgens een zacht piket. Deze centralisten worden gealarmeerd door middel van een pager. Zowel de teamleider als (piket)centralist zijn opgenomen in de alarmeringsscenario's, vergelijkbaar met OvD en HOvD. Er is geen sprake van een coördinator die multidisciplinair wordt ingezet.

3.2. Casus

Tijdens de meldkamertest en de aansluitende multidisciplinaire bijeenkomst is een casus aan de centralisten, respectievelijk hoofden preparatie/CCB en hoofden meldkamer voorgelegd. Tijdens de test werd de casusinformatie fasegewijs, in de vorm van meldseries, verstrekt. Voor de volledige tekst van de casus en de inhoud van de meldseries wordt verwezen naar Bijlage 1.

De casus:

Het bedrijf Pharmachemie B.V. is gevestigd aan de Swensweg 5 in Haarlem. Het bedrijf produceert geneesmiddelen. Voor de opslag van de grondstoffen is op het terrein een gerobotiseerd magazijn gebouwd. Kenmerk van dergelijke magazijnen is dat optimaal gebruik wordt gemaakt van de beschikbare ruimte. Looppaden tussen stellingen ontbreken. In plaats daarvan zijn geleiders aangebracht waarlangs robotarmen bewegen en zijn er loopbanden waarlangs de producten uit het magazijn worden gehaald.

Scenario

Tijdens de werkzaamheden loopt een loopband vast en ontstaat brand door een kortsluiting op de 2^e verdieping van het magazijn. De brand breidt zich vervolgens snel uit. Veel van de opgeslagen grondstoffen en medicijnen zijn licht ontvlambaar. Daarnaast zijn een aantal opgeslagen grondstoffen en medicijnen erg giftig. Door de kortsluiting schakelt de elektriciteit uit. De no-break installatie treedt niet in werking waardoor de brandwerende deuren niet kunnen worden gesloten. Ook de sprinklerinstallatie functioneert niet. Een productiemanager belt met de alarmcentrale van de brandweer en geeft de situatie weer.

(meldserie 1)

In het gebouw bouwt zich een rookwolk op die bestaat uit de giftige halfverbrandingsproducten van zowel de grondstoffen, de bereide producten en verpakkingsmateriaal. De wolk bestaat onder andere uit cyanideverbindingen. Deze rookwolk verspreidt zich in eerste instantie door zowel het magazijn als het kantoor van Pharmachemie. Hier vallen dan ook direct slachtoffers. Vluchtend personeel laat de deuren openstaan waardoor de brand zich verder kan uitbreiden en de rookwolk naar buiten breekt. De portier van het bedrijf belt naar de brandweer en meldt deze ontwikkelingen.

(meldserie 2)

De rookwolk drijft door de Noordelijke wind in Zuidelijke richting over het bedrijf IKEA. In verband met de naderende feestdagen zijn hier discountweken georganiseerd waar een groot aantal mensen op af zijn gekomen. Als gevolg hiervan staat een lange rij personenauto's op de Camera Obscuraweg. Als gevolg van de rookwolk vallen zowel in de parkeergarage als in de IKEA vestiging een groot aantal slachtoffers. De bedrijfsleider van IKEA doet aan de MKA de melding dat mensen in de IKEA onwel worden en dat hij een brandlucht ruikt. **(meldserie 3)**.

Buiten, in de file, ontstaat paniek, de inzittenden in de auto's raken onwel en proberen hun voertuig te keren. Hierdoor ontstaan diverse aanrijdingen en raakt de Camera Obscuraweg ter hoogte van de Bohnweg volledig geblokkeerd. Een bestuurder die betrokken is bij de aanrijding doet hiervan melding aan de meldkamer politie. **(meldserie 4)**

De paniek breidt zich uit naar de ten zuiden van IKEA gelegen kantoren en woonwijk. Op het kruisingsvlak N200 met de Camera Obscurastraat ontstaat een zware aanrijding met veel gewonden. Een betrokkene belt hierover met de politiemeldkamer. **(meldserie 5)**

Vanuit de seniorenwoning aan de Diakenhuisweg wordt met de MKA gebeld door een bewoonster die aangeeft onwel te zijn maar die de woning niet kan verlaten vanwege haar bedlegerige echtgenoot. Zij vraagt om medische assistentie. **(meldserie 6)**

3.3. Bevindingen

3.3.1. Opmerkingen en algemene bevindingen bij de meldkamertest

De meldkamertest werd na een krap half uur voor de MKA beëindigd in verband met een aantal incidenten in de dagdagelijkse zorg waaraan conform de afspraken waarbinnen de test dient plaats te vinden voorrang werd gegeven.

De regio kent geen multidisciplinair coördinator die verantwoordelijk is voor de afstemming en coördinatie van met name de informatiestromen.

Door het ontbreken van een coördinatiefunctie werd waargenomen dat tussen de disciplines verschillende opschalingsniveaus van toepassing waren. Zo werd tijdens de meldkamertest door de OvD-G GRIP1 afgekondigd. Politie en brandweer hebben dit vervolgens niet geconstateerd en dus ook niet overgenomen. GRIP2 is door de brandweer afgekondigd. Dit is vrijwel direct door de MK-A waargenomen, maar pas 20 minuten later door een centralist op de MK-P. GRIP3 is door de politie afgekondigd. De brandweer heeft dit niet waargenomen.

3.3.2. Bevindingen meldkamertest politie

Aanwezig personeel

De reguliere bezetting bestaat op de testdag uit vier centralisten. Daarnaast zijn twee coördinatoren aanwezig evenals een extra coördinator die in de calamiteitenkamer aan het werk is. Er is een administratief medewerker aanwezig. Voor de test zijn 2 centralisten vrijgemaakt uit de bestaande bezetting en conform het rooster van de desbetreffende dag.

Bevindingen test

De meldkamertest vangt om 10:32 uur aan.

Wanneer om 10.35 de melding via GMS binnenkomt bij de politie, ziet de centralist dat iedere dienst is aangevinkt. Hij geeft direct de melding uit naar de eenheden. Er worden twee eenheden de straat opgestuurd om noodhulp te bieden bij het incident. De centralist geeft aan de eenheden mee dat er sprake kan zijn van gevaarlijke stoffen bij het incident. De eenheden dienen nog niet ter plaatse te gaan, eerst zal een aanrijroute bepaald moeten worden.

Op een later tijdstip krijgen de eenheden de opdracht om aan te rijden via de Jan van Krimpenweg. De informatie in het incident wordt grondig doorgelezen. De melding bevat de kwalificatie "binnenbrand".

De centralist meldt dat de eenheden een afzetting moeten maken bij de "Abiscusweg en de Krimpenweg". Aan de eenheden wordt de windrichting meegegeven, dit is een noordenwind richting de IKEA. De eenheden dienen 200 meter afstand te houden te worden en er zal benedenwinds moeten worden aangereden. De meldkamer van de NS wordt van het incident in kennis gesteld. Eenmaal ter plaatse zullen de eenheden een afzetting rondom het incident van 200 meter moeten maken.

Om 10:39 wordt de OvD-P gealarmeerd, deze geeft aan in 5 minuten ter plaatse te kunnen zijn. Ook de chef van dienst wordt naar de plaats incident gestuurd, deze komt van Spaarne-Oost. De Chef van Dienst Meldkamer zal eveneens in kennis worden gesteld.

De centralist wil weten hoeveel personeel nog beschikbaar is. Hij informeert dit bij de OvD-P met het verzoek dit na te gaan. De centralisten maken een gespreksgroep aan in C2000. Ten behoeve van de communicatie onderling tussen de 3 OvD's wordt gebruik gemaakt van de multidisciplinaire groep bank 9 groep 3 De NS stuurt ook eenheden naar het plaats incident voor het nabijgelegen station.

10.41 uur Voorlichting van de politie wordt in kennis gesteld. Voorlichting van het incident gaat volgens de centralist via de brandweer. Het service centrum (LTP en 112) wordt in kennis gesteld.

Centralist vraagt SITRAP's van eenheden, deze moeten constant SITRAPS geven aan de centralist, volgens de centralist.

De centralist stelt dat de helikopter in kennis gesteld moet worden om te monitoren, er word ook doorgegeven dat deze helikopter moet oppassen met de gevaarlijke stoffen. (fictief niet gebeld)

10.42 Melding 4

10.44 Geeft het direct door aan uitgiftepunt / uitgifte centralist, dit gebeurt mondeling aan die collega over de tafel. De Chef van dienst en de Ovd-P gaan ter plaatse.

De Chef van Dienst Meldkamer belt de Ovd-P om te zeggen dat ze gaan isoleren. De chef van dienst en de eenheden gaan naar gespreksgroep C2000 Bank 2 groep 2 en de Ovd's blijven op hetzelfde kanaal. De Ovd-P dient wel een portofoon mee te nemen voor de andere bank van de eenheden zodat hij deze ook kan volgen. Centralist belt de MK-A dat er 60 auto's betrokken zijn bij de aanrijding. Er zijn veel mensen die overgeven.

10.47 Melding 5

Er wordt bij iedere melding een nieuw incident aangemaakt.

De melding van de aanrijding op de kruising met de LPG tankt is in eerste instantie niet doorgezet aan de brandweer. Op verzoek van de IOOV is dit alsnog gebeurd.

10.48 Centralist wil weten van de Chef van Dienst Meldkamer of de districtsleiding al in kennis is gesteld. Chef van Dienst Meldkamer belt meteen de districtsleiding (ook in de rol van Commissaris v Piket). De Chef van dienst is ter plaatse bij het incident. Centralist belt de Ovd-P en vraagt of deze kan verifiëren hoeveel motorrijders van de politie er nog beschikbaar zijn.

Centralist vraagt aan Chef van Dienst Meldkamer of deze kan nagaan of er nog extra mensen in de regio beschikbaar zijn.

10.52 Commissaris van Piket (CvP) in kennis gesteld, deze neemt direct contact op met de Ovd-P. CvP (is tevens de plaatselijke Districtschef) gaat de korpsleiding in kennis stellen, de gemeente alarmeren om te helpen met sommige processen, de veiligheidscoördinator en de SGBO oproepen. Bureau CCB zal in kennis worden gesteld.

10.54 Centralist informeert Ovd-P over melding 5.

10.56 De SGBO is opgeroepen via de Communicator van Noord Holland Noord en CCB is in kennis gesteld.

De eenheden die uit Haarlemmermeer komen dienen naar het LPG incident toe te gaan. De centralist vraagt een extra Ovd-P voor het LPG incident. De twee incidenten worden gescheiden. Centralist 1 pakt de Pharmachemie en Centralist 2 pakt de aanrijdingen. Hij zal hiervoor de Ovd-P uit het Centrum Haarlem oproepen.

11.02 Er wordt besloten de opgeroepen mensen te laten verzamelen

op het hoofdbureau van de politie. Alle Chefs van Dienst worden in kennis gesteld dat de eenheden zich in C2000 op bank 2 groep 2 moeten bevinden. De Chef van dienst Meldkamer belt dit allemaal door aan de Ovd-P. CCB Piket wordt gebeld. Dit wordt gedaan door een derde centralist die nu op de calamiteiten kamer is gestationeerd. De CCB medewerker overlegt over dit telefoontje met de leiding.

Er wordt een ruimere afzetting geregeld, de Ikea parkeerplaats wordt afgesloten en er moeten af- en aanrijroutes bepaald worden. Ovd-P wordt door de centralist in kennis gesteld om te gaan ontruimen. Het gewondennest wordt verplaatst naar Strandje KPN terrein op bevel van de Ovd-P.

De AC wordt gebeld. (distr. chef Haarlem, zelfde persoon als CvP) Deze kan in 10 minuten ter plaatse zijn. Er is sprake van een GRIP 2. Dit is kennelijk door brandweer gedaan. Staat in GMS. De derde centralist in de calamiteiten kamer ziet dit.

OvD-P vraagt meer mensen voor ontruiming Ikea. Er worden meer mensen gestuurd naar de ingang van de Ikea. Motorrijders worden verzocht bovenwinds aan te rijden naar het gewondennest aan de Waarderbrug.

11.09 Chef van Dienst Meldkamer gaat de teamleiding in kennis stellen met het verzoek voor meer centralisten voor de meldkamer en meer mensen voor het servicecentrum. Alarmering van Staf 1 SGBO nodig. De centralist belt met de meldkamer in Alkmaar. Daar staat de Communicator voor drie regio's . De centralist zegt dat er een kernstaf SGBO en de andere SGBO leden in de Communicator staan. De rest van de inhoud van de communicator is bij de centralist onbekend. Over en weer is er ook onduidelijkheid tussen de twee meldkamers over wat er nu moet gebeuren. De IOOV heeft laten alarmeren met de tekst "test" en daarna laten' bellen' met de meldkamer Haarlem.

Koppeling van de vijf incidenten is niet mogelijk.

Er worden opnieuw SITRAPS gevraagd van eenheden door de centralist.

Er kunnen nu extra centralisten worden opgeroepen voor de meldkamer of voor op locatie.

Er wordt een GMS uitdraai gemaakt voor de SGBO leiding.

De Commissaris van Piket heeft GRIP 3 afgekondigd. Centralist heeft contact met OvD-P en vraagt of hij de VC ter plaatse wil, dit bevestigt de OvD-P.

11.14 Er komen 3 centralisten bij, 2 voor op de VC en 1 voor op de meldkamer.

Aanrijroute wordt nogmaals aangegeven, deze is via de Waarderbrug, Hofmanweg.

Twee leden van het Bureau CCB reageert op alarmering Communicator.

OvD-P wil meer mensen bij plaats incident.

De afdeling Communicatie wordt gebeld. Deze kan in 30 min ter plaatse zijn. De afdeling voorlichting maakt deel uit van de staf SGBO.

Kort overleg hoe de stand van zaken is tussen de centralisten en de Chefs van dienst Meldkamer.

11.20 uur: Locatie commandant belt naar aanleiding van de alarmering. Hij zit in Den Helder. De onderhandelaar van de regio Noord Holland Noord reageert via alarmering Communicator. Moest eigenlijk nummer van de meldkamer regio Noord Holland Noord bellen, maar werd naar het nummer van de meldkamer Haarlem doorverwezen.

(verkeerd nummer opgenomen in Communicator)

Eenheden krijgen alfanumerieke namen. Centralist neemt aanwezige checklist door om te kijken of hij geen acties heeft gemist. Chef Ondersteuning belt naar aanleiding van de alarmering.

OvD-P stelt situatie onder controle wat betreft het politiedeel.

SGBO telefoontjes komen via het LTP binnen.

Secretaresse van de Districtschef van regio Noord Holland Noord. Deze zit in Warnsveld.

Piket CCB belt. Chef operatie zit op Kalantsoog. 1.5 uur nodig. Chef Informatie belt, deze zit in vergadering in Den Haag. Is met openbaar vervoer.

11.30 Mensen zijn binnen voor de sterkte voor de meldkamer. De VC gaat de straat op.

Commandanten gespreksgroep op C2000 wordt bank 8 groep 4. Piketportofoons zijn verkrijgbaar in de meldkamer en in de VC. Er word meestal in C2000 een aparte "telefoonlijn" gemaakt voor de meldkamer van en naar de eenheden.

3.3.3. Bevindingen meldkamertest brandweer

Aanwezig personeel

Op het moment van de test zijn twee brandweerkundig centralisten (één centralist heeft 'gewoon' dienst, de andere centralist heeft piket) en de teamleider brandweer aanwezig. De twee centralisten worden in het verslag C1 en C2 genoemd.

Bevindingen test

10:32 Melding 1.

Om 10.32 uur komt de eerste melding op de MKB binnen. C1 neemt de melding aan en stelt aanvullende vragen voor meer informatie. C1 noteert de melding op papier en later in het kladblok; 'brand in magazijn, sprinkler werk niet, 8 gewonden, veel paniek, brand breidt zich snel uit, 80 personen in het pand, opslag magazijn van o.a. ethanol en cyanideverbindingen, geneesmiddelen opslag'. Terwijl C1 de melding aan het verwerken is komt er nog een melding.

C2 ziet de aangemaakte melding in GMS. Het betreft een binnenbrand bij Pharmachemie aan de Swensweg 5 te Haarlem.

10:36 Melding 2

C1 krijgt om 10.36u een tweede melding en noteert in het kladblok; 'brand in bedrijf, kantoren vol rook met mensen erin, buiten 30 slachtoffers, op parkeerplaats 20 personen met ademhalingsproblemen, veel chaos, de rook gaat richting IKEA'.

C1 vraagt aan C2 of hij heeft meegelezen in het kladblok. C1 en C2 beslissen om 'grote brand' aan te maken. C2 spreekt met C1 af dat hij gaat alarmeren. Hij alarmeert een ladderwagen, 3 x TS, de OvD-Zuid, de adembescherming, de COH, de dompelpomp, het schuimblusvoertuig, de VC2, de ROGS, de HOvD, (piket)centralist en de gemeente piketfunctionarissen worden in kennis gesteld dan wel gealarmeerd. Het is noorden wind. Onder andere wordt meegegeven dat de rook richting IKEA gaat.

De teamleider brieft C2 over de wijze van proefalarmeren van de gemeentelijk functionarissen.

De (test)alarmering gaat eruit.

C1 belt de MKP om te verifiëren of daar de melding ontvangen is. De centralist van de MKP bevestigt dit en zegt dat de politie ter plaatse gaat. C1 waarschuwt de politie in verband met de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. De noorden wind drijft de wolk richting IKEA. C1 vraagt of de politie 200 meter benedenwinds af wil zetten in verband met de gevaarlijke stoffen-wolk en of de politie de NS wil waarschuwen in verband met de spoorlijn.

C1 vult in een bestaand formulier de meteo-gegevens in, ter voorbereiding op de komst van de ROGS/LMPO.

Een centralist van de MKP belt C2. Hij vraagt of een persvoorlichter voor de Swensweg gealarmeerd moet worden. C2 zegt dat dit het geval is.

De OvD-Zuid belt C1. C1 brieft hem over het incident: er zijn ca. 120 slachtoffers, er is brand, er is paniek, de rook waait richting IKEA, er is 'grote brand' gemaakt, de politie gaat 200m benedenwinds afzetten, er is o.a. cyanide en ethanol opgeslagen.

De HOvD meldt zich tegelijkertijd bij C2. C2 brieft ook hem over de test: een brand aan de Swensweg te Haarlem, bij Pharmachemie, brand in een magazijn, de sprinkler werkt niet, er zijn 8 gewonden, 1 is niet aanspreekbaar, veel paniek, snelle uitbreiding van de brand doordat de deur defect is, ca. 80 personen in het pand, opslag in het magazijn van ethanol en cyanide, geneesmiddelenopslag, buiten kantoor zijn er dertig slachtoffers op straat. Er is opgeschaald naar 'grote brand'. De HOvD zegt dat het 'zeer grote brand' is, hij is over 10 minuten ter plaatse. C2 moet de WVD opstarten, net zoals de OGS-procedure. Ook moet een peloton voor aflossing geregeld worden.

De Ovd-Zuid geeft GRIP 2, 'kwalificatie 'zeer grote brand'. Zijn opkomsttijd is ca. 10 minuten.

De teamleider geeft aan C2 door dat het GRIP 2 is. De Voorlichting kan gealarmeerd worden, die belt dan naar C2 (zegt de teamleider).

C2 maakt 'zeer grote brand' aan (+ dompelpomp, schuimblusvoertuig, COH, VC2, alles gaat erheen).

C1 geeft mondeling aan C2 door dat de Ovd-Zuid GRIP 2 en 'zeer grote brand' heeft gegeven. C1 gaat de aanvullende voertuigen alarmeren naar aanleiding van 'zeer grote brand'.

C2 had ook al van HOvD doorgekregen dat het 'zeer grote brand' is. C2 vertelt aan C1 dat de HOvD wil dat de WVD en de OGS-procedure opgestart worden, en een aflossingspeloton ter plaatse.

Om 10.47 is er een proefalarm voor de gemeente Haarlem. De persvoorlichter van Haarlem wordt gepiept. De teamleider wijst C2 hoe dat kan.

Kort daarna meldt de ROGS zich telefonisch bij C2. Deze brieft hem over het incident: zeer grote brand aan de Swensweg 5, Pharmachemie. De OGS-procedure wordt opgestart. De HOvD is aanrijdend. Er is brand, er zijn 8 gewonden in het pand, 1 is niet aanspreekbaar, 80 personen aanwezig, geneesmiddelenopslag in een magazijn: ethanol en cyanide. In de kantoren is veel rook en er zijn veel mensen. Buiten kantoor zijn er dertig slachtoffers op straat. Er is opgeschaald naar GRIP 2. De HOvD en de Ovd-Zuid zijn aanrijdend.

De MKP belt C1: hoe verzorgen we de opvang van de mensen? De mensen op de parkeerplaats bij IKEA willen weg. Het voorstel is om achter het incident te verzamelen op een stukje strand bij de KPN-toren, het gaat hierbij om ca. 20 personen.

C1 informeert C2 dat de mensen bij IKEA uit de wolk worden gehaald en naar het strandje bij de KPN-toren worden gebracht.

C2 en de ROGS overleggen dat een 2^e HOvD zich vanuit de vrije instroom zal moeten inbellen vanwege GRIP2. De ROGS gaat onderweg naar de Zijlweg. De ROGS en C2 spreken af elkaar op de hoogte te houden.

C1 vraagt aan C2 of de Ovd-Zuid gealarmeerd is naar aanleiding van het inzetvoorstel. C1 zegt dat het de Ovd-Midden moet zijn. Deze moet gealarmeerd worden voor het peloton midden. C2 vraagt aan C1: OGS, gevaarlijke stoffen? C1 heeft peloton noord gealarmeerd. Voor de OGS-procedure moet Amsterdam gebeld worden, C1 doet dit fictief. De teamleider zegt dat 'voorlichter Haarlem en proefalarm eruit zijn'. C1 gaat de Ovd-Midden alarmeren. Naar aanleiding van de OGS-procedure geeft C2 aan dat de regio in principe alles al heeft gestuurd, er is geen materieel meer en er zijn geen mensen meer. Er is een directe lijn met Amsterdam voor assistentie, daar kan bijstand voor de OGS-procedure opgestart worden.

C1 wordt gebeld door de communicatieadviseur van Haarlem. Deze wordt automatisch gebeld bij GRIP2.

De Ovd-Midden meldt zich telefonisch bij C2. C2 brieft hem over het incident: 'binnenbrand bij Pharmachemie aan de Swensweg. De sprinkler werkt niet, 8 gewonden in het pand, 1 niet aanspreekbaar (C2 geeft aan dat dit de beginsituatie is), veel paniek, 80 personen in het pand, opslag van geneesmiddelen zoals ethanol en cyanide, buiten het kantoor liggen 30 slachtoffers op straat, 20 personen met ademhalingsproblemen op het parkeerterrein, veel chaos, rook gaat richting de IKEA, er is opgeschaald naar zeer grote brand, de OGS-procedure is gestart, Amsterdam verzorgt deze, omdat wij een extra peloton stand-by hebben staan. Vanwege voertuigetekort Amsterdam gestrikt. De ROGS en de HOvD zijn aanrijdend, misschien al ter plaatse.

De VC, de COH, alles is onderweg. Aan de KNMI is fictief de weersvoorstelling aangevraagd. Het is GRIP2. Wat moeten we nog meer doen? De OvD-Midden geeft ook minimaal GRIP2 aan en gaat ter plaatse. Hij is er binnen 10 minuten (althans, daar gaat C2 van uit).

10:57 Melding van de bevelvoerder aan de OvD-B

Om 10.57 uur informeert C1 de OvD aan de hand van verstrekte aanvullende informatie van IOOV. C1 reageert op de melding van de aanrijding dat benedenwinds aanrijden niet meer mogelijk is vanwege het ongeval.

De OvD reageert door te zeggen dat een 2de peloton gealarmeerd moet worden (wat reeds gedaan is, deze rijdt naar de Zijlweg), evenals een 3de (ondersteunings)peloton. Opstellen bij de Oudeweg.

CPA doet niet meer mee aan de test, omdat er ernstige reële meldingen zijn.

C1 reageert hierop door dit in het kladblok te vermelden.

De 2^e HOvD uit de vrijwillige instroom meldt zich. De inhoud van de test wordt meegegeven aan de hand van het kladblok van GMS: er is een incident aan de Swensweg 5, Pharmachemie. GRIP 2 is afgekondigd. 'Zeer grote brand' is opgeschaald. In het pand zijn 8 gewonden, 1 niet aanspreekbaar. Er werken 80 mensen, het betreft een magazijn van geneesmiddelen: ethanol en cyanide. Buiten het kantoor liggen dertig slachtoffers op straat. De 1^e HOvD gaat ter plaatse, de OvD-Zuid gaat ter plaatse, de OvD-Midden gaat ter plaatse. De OGS-procedure is opgestart, dat verzorgt Amsterdam. Er staat een aflossingspeloton klaar, peloton Noord. De tweede HOvD zegt binnen 10 minuten op de Zijlweg ter plaatse te zijn.

C2 vraagt aan de teamleider of C1 informatie voor hem heeft. De teamleider zegt dat de kernbezetting van het OT vanwege GRIP2 onderweg is, en dat het op de locatie loopt. De teamleider vraagt of C2 al contact heeft gehad met de LMPO. Dit is niet het geval.

De ROGS belt C1. C1 informeert hem, waarop de ROGS aangeeft ter plaatse te gaan. Zijn opkomsttijd is 15 minuten.

C2 vraagt aan C1 of deze al iets van de LMPO heeft geoord. De OvD-Zuid deelt aan C1 mee dat hij de ROGS, die aanrijdend is, moet bellen om hem te informeren over de stofnamen van de gevaarlijke stoffen en een ontsmettingsvoorstel. De OvD-Zuid zegt dat er een gewondennest moet komen op het strand bij de KPN-toren. De OvD-Zuid besluit dat er bovenwinds aangereden moet worden, eventueel moet de politie gidsen. De MKA en de MKP moeten hierover geïnformeerd worden, ook moet het zo snel mogelijk aan de OvD-G teruggekoppeld worden. Ook moet C1 de LMPO en de meetploegen alarmeren. De meetploegen moeten gaan meten in onderwinds gebied.

C2 belt een centralist van de MKP en vraagt hem of hij de ambulances wil begeleiden via bovenwinds aanrijden naar het gewondennest bij het strandje.

C1 geeft aan dat een derde OvD nodig is. C2 en C1 overleggen, er zijn al drie OvD-en gealarmeerd dus dat klopt al. OvD2 vraagt aan C2 of hij de AGS op de hoogte houdt over het meetplan. C2 zegt nog geen contact met de AGS te hebben gehad. C1 zegt dat deze op het C2000 kanaal staat. C2 roept de AGS op en vraagt aan C1 wie de AGS is. De AGS heeft contact meldt C2. C2 zegt dat de OvD-Zuid graag het meetplan wil opstarten en vraagt of er voostellen zijn. De AGS heeft geen voorstellen. Hij wil wel contact met de LMPO als deze gealarmeerd is. C2 vraagt aan C1 of de LMPO al gealarmeerd is. Deze is gealarmeerd maar zowel C1 als C2 heeft deze nog niet aan de lijn gehad. De AGS vraagt via het kanaal of zijn laatste bericht ontvangen is. C2 zegt dat dat het geval is, maar dat de LMPO nog niet gereageerd heeft. De AGS zegt dat deze dan nog een keer gealarmeerd moet worden. C2 geeft aan hier mee bezig te zijn.

Het peloton noord is nog niet gealarmeerd, dus ook de OvD-Noord nog niet. C1 zal dit alsnog doen.

C1 belt de ROGS en informeert hem over de aanwezige gevaarlijke stoffen, VN nummers en stofnaam, en de meteo-gegevens. De ROGS zegt dat de meetploegen aan de noordelijke zijde gealarmeerd moeten worden.

C1 alarmeert de OvD-Midden (voor het 3de peloton) nog een keer (omdat hij nog niet heeft gereageerd). De OvD-Midden heeft ook de functie van veiligheidsofficier.

C1 zegt tegen de OvD-Zuid dat hij een koppeling heeft gemaakt met de ROGS zodat zij met elkaar kunnen overleggen.

De AGS vraagt via het kanaal in C2000 om bericht.

De OvD-Noord meldt zich telefonisch bij C2. Hij is gealarmeerd voor het (aflossings)peloton. Hij wordt gebriefd: betreft een binnenbrand bij de Swensweg 5, Pharmachemie. Het gaat om een opslag van medicijnen, ethanol en cyanide. Binnen zijn er 8 gewonden, waaronder 1 niet aanspreekbaar. Buiten liggen 30 slachtoffers, op de parkeerplaats liggen ook 30 slachtoffers. Er is opgeschaald naar zeer grote brand, en de OvD-Noord gaat met een aflossingspeloton ter plaatse. De WVD en de OGS-procedure zijn opgestart. De VC en de COH zijn ook ter plaatse.

C2 vraagt aan C1 of er een opstelplaats is voor het peloton van de OvD-Noord. C1 zegt dat de OvD-Noord meerijdt met peloton 200. De opstelplaats is aan de Oudeweg/Fustweg. De OvD mag zich melden bij het CoPI, bij de ingang van Pharmachemie. Hij is in 10 minuten ter plaatse.

De OvD-Midden belt C1. Het ondersteuningspeloton staat op de Zijlweg (is opgepiept).

C1 vraagt aan C2: heb je OvD-Midden aan de lijn gehad? Ja, deze gaat ook ter plaatse. C2 schrijft in het kladblok van GMS dat de OvD-Noord in 10 min. ter plaatse is.

C2 kan de LMPO niet direct vinden in GMS, maar kan hem uiteindelijk alarmeren.

De LMPO meldt zich telefonisch bij C2. Hij wordt gebriefd over de test: op de Swensweg bij Pharmachemie is er een binnenbrand die is opgeschaald naar 'zeer grote brand'. C2 geeft aan dat er verzoeken zijn om de WVD op te starten. De LMPO aan de lijn heeft geen dienst en speelt niet mee. C2 wacht tot de dienstdoende LMPO hem belt.

De dienstdoende LMPO meldt zich. C2 brieft hem over de test: er is een ongeval, een brand op de Swensweg 5, Pharmachemie, er zijn meerdere slachtoffers in het pand, op de parkeerplaats, op en om het terrein. De HOvD heeft opgeschaald naar 'zeer grote brand' en GRIP2. Ook zegt C2 dat er verzoeken zijn het meetplan op te starten in verband met de stoffen in de medicijnopslag: methanol en cyanide. Het spel is nu 30 minuten bezig. Door de HOvD is gevraagd een aantal metingen te doen.

De HOvD (compagniescommandant) is al ter plaatse als leider CoPI bij de Swensweg. C1 kan geen contact krijgen met de HOvD vanwege slechte verbindingen.

De 2de HOvD (Leider OT) belt C1 en zegt dat de staffunctionaris brandweer, de LMPO en een extra centralist opgeroepen moeten worden. De stafofficier brandweer zal na alarmering niet reageren, maar gaat zijn activiteiten ontplooiën.

C2 is nog in gesprek met de LMPO en bevestigt dat er gevaarlijke stoffen vrijkomen. De LMPO vraagt aan C1 welke stoffen dit zijn. C1 zegt: ethanol en cyaniden. C1 zegt tegen C2 dat de meetploegen nog niet zijn gealarmeerd. De noordelijke ploegen moeten gealarmeerd worden. C2 zegt dat de meetploegen nog gealarmeerd moeten worden. De LMPO zegt dat dit er twee moeten zijn. C2 zoekt de windrichting in het kladblok. C1 heeft het echter op een formulier staan en geeft dit aan C2. C2 geeft de informatie door aan de LMPO.

De LMPO wordt verder gebriefd over de locatie. De ROGS is ter plaatse en is via een extern inbelkanaal te bereiken. De LMPO gaat contact opnemen met de ROGS en de HOvD.

De observator IOOV vraagt aan C1 wanneer de burgemeester wordt gealarmeerd. De burgemeester wordt bij 'grote brand' automatisch gealarmeerd, maar bij een GRIP 2 informeert de Leider OT de burgemeester. Op verzoek van de observator IOOV wordt C1 gevraagd of de Leider OT de burgemeester wil informeren. De Leider OT wordt door C1 omgeroepen via de oproepinstallatie in de kazerne. In de normale situatie wordt dit soort berichten door de ordonnans gedaan.

De piket centralist komt op de MKB. Hij zal als een 'ordonnans' de informatievoorziening verzorgen tussen de MKB en het OT.

C2 vraagt aan C1 of bij hem bekend is hoeveel gevaarlijke stoffen er zijn. De hoeveelheid is niet bekend. C2 geeft aan C1 door dat de LMPO contact op gaat nemen met de ROGS en de HOvD.

De OVD-Zuid zegt dat OGS trein uit Amsterdam gealarmeerd moet worden, en dat de opstelplaats het bietenterrein voor de A200 is. Ook zegt hij dat gaspakinzet niet nodig is. C1 zegt dat hij deze informatie normaal gesproken aan de HOvD in het veld zou geven, maar die is nu niet te bereiken.

In overleg met de 2de HOvD (Leider OT) wordt een extra brandweercompagnie opgeroepen voor aflossing van de eenheden in het veld.

C2 vraagt aan C1 of deze nog contact heeft gehad met de HOvD. Dit is niet zo, C1 roept hem net op. De HOvD moet namelijk de burgemeester alarmeren. Volgens de Leider OT wordt de burgemeester automatisch gealarmeerd. Hierover bestaat onduidelijkheid.

De teamleider heeft fictief contact gehad met de kernbezetting van het OT en heeft om 11.45 weer overleg met hen. De kernbezetting van het OT zal acties uit gaan zetten, deels naar het veld en deel naar de meldkamer.

Op verzoek van de LMPO zijn er twee meetploegen gealarmeerd. In overleg met C1 en de LMPO zal C2 normaal gesproken bepalen welke ploegen dit zijn.

C2 probeert contact te leggen met de ROGS. De ROGS reageert, hij stond nog bij C2 in de wachtrij. De ROGS had om informatie verzocht, maar heeft deze al telefonisch gekregen.

De LMPO belt C2. Er moet een klachtenplot voor de omgeving opgezet worden. C2 vraagt aan de LMPO welke 2 meetploegen hij wil dat er gealarmeerd worden. Dit zijn Halfweg en Heemstede.

De 1^e HOvD belt C2. Hij is ter plaatse. C2 vertelt dat de opstelplaats aan de Oudeweg/Fustweg is. Ook deelt hij mee dat het peloton Noord er staat en dat de Ovd-Noord naar het CoPI toegaat om daar met hem te overleggen. De ROGS is onderweg naar de Zijlweg, de LMPO gaat ter plaatse en wil een klachtenplot opzetten. Verder hebben beide geen bijzonderheden.

C1 zegt tegen C2 dat de HOvD (Leider OT) om een aflossingcompagnie heeft gevraagd. C2 vertelt aan C1 dat er twee meetploegen zijn gealarmeerd, maar vraagt zich af welke dit eigenlijk zouden moeten zijn. Hij denkt aan Halfweg en Heemstede. C1 zegt dat er geen meetploegen meer zijn. Noord-Holland Noord moet dit doen, net zoals het aflossen.

11.35 uur. Einde meldkamertest.

3.3.4. Bevindingen meldkamertest meldkamer ambulancezorg

Aanwezig personeel

Er zijn twee centralisten aanwezig. Beiden worden ingezet voor de test maar houden zich ook bezig met het reguliere werk.

Bevindingen test

Er is aan de centralisten meegedeeld dat de dag- dagelijkse zorg voorrang krijgt, dat de meldingen en handelingen in GMS aangemaakt/opgemaakt kunnen worden en dat tijdens de opschaling geen inzet van ambulances wordt vereist en dat de sleutelfiguren worden gealarmeerd. Deze alarmering is het testen van de bereikbaarheid sleutelfunctionarissen. De OvDG wordt wel verzocht een (fictieve) rol te spelen tijdens de opschaling in de vorm van bereikbaar blijven en op een “x”moment (aankomst OvDG plaats incident) terug te bellen naar de meldkamer ambulancezorg. Voor de test zijn er een aanname (C1) centralist en uitgifte (C2) centralist beschikbaar. C1 en C2 blijven tijdens de test ingezet worden voor 112 meldingen en de afhandeling van besteld vervoer.

Om 10.32 uur wordt de test gestart. De politiemeldkamer krijgt de eerste melding. Centralist C1 leest het incident in GMS. Zij geeft aan dat het hierbij kennelijk gaat om een groot incident. Aan de hand van de gegevens beschikbaar in GMS besluit C1 meerdere ambulances vrij te gaan maken ten behoeve van het incident. C1 heeft mondeling contact met C2.

C2 roept OvDG telefonisch op en geeft het incident door. De OvDG wordt in kennis gesteld van wat er van hem verwacht wordt tijdens deze test. De OvDG wordt als volgt geïnformeerd; brand aan de Zwensweg in Haarlem, bedrijf Pharmachemie, 20 personen onwel, 3 wagens + motor zijn ingezet. Ambulance 143 is 1° ambulance. Opschaling ambulances in werking gesteld vanuit Velsen en Heemstede.

Om 10.39 uur, wordt aan C1 mondeling (door de Inspectie voor de Gezondheidszorg) een melding doorgegeven betreffende het incident. De gegevens worden in GMS (kladblok) gezet. Er worden geen vervolgstappen door C1 genomen in verband met aanbod reguliere zorg.

C2 meldt dat het incident zich heeft uitgebreid naar IKEA. C2 haalt deze gegevens uit GMS. C2 geeft om 10.46 uur aan dat GRIP 2 is afgekondigd. Zij geeft dit door aan OvDG. OvDG geeft opdracht meerdere ambulances in te zetten. C2 kiest voor inzet van 4 ambulances uit Amsterdam en 2 ambulances uit Alkmaar. Deze extra ambulances moeten geregeld worden via de meldkamer Amsterdam en Alkmaar.

Tevens verzoekt de OvDG een 2° OvDG op te roepen voor de inzet bij IKEA.

Er wordt geconstateerd dat er geen maatregelen worden genomen ten behoeve van de opschaling. C1 geeft voorrang (volgens afspraak) aan dag- dagelijkse zorg. Opgemerkt wordt dat er geen piketcentralisten opgeroepen kunnen worden daar C1 al de functie van piketcentralist vervuld in verband met ziekte collega.

Om 10.53 uur wordt door C2 aangegeven, dat door het grote aanbod dag- dagelijkse zorg zij het overzicht begint te verliezen. Zij geeft aan dat er valkuilen kunnen ontstaan. Er wordt aangegeven, dat bij incidenten van zo een omvang het incident losgekoppeld moet worden van de dag- dagelijkse zorg.

De meldkamer geeft ook toegang aan andere ruimtes binnen het pand. C2 is belast met het vrijgeven van de toegang. Zij geeft aan dat de deur open moet blijven staan. C2 maakt fictieve inzet aan van bijstandsambulances. Zij geeft aan dat het ambulancebijstandsplan in realiteit telefonisch wordt geregeld.

Om 11.00 uur wordt door het doorlichtingsteam, besloten de centralisten C1 en C2 uit de test te halen. De dag- dagelijkse zorg vereist extra aandacht. Er is een reanimatie met inzet van 2 ambulances. Alle ambulances (A ritten en besteld vervoer) zijn op het moment van stopzetten van test MKA ingezet voor de dag- dagelijkse zorg en vereisen adequate begeleiding. Verder opschalen ten behoeve van de test blijkt niet mogelijk.

3.4. Bevindingen multidisciplinaire sessie hoofden meldkamer en preparatie

De multidisciplinaire sessie vond plaats met:

- Hoofd MK-B/MK-A
- Teamleider MK-P
- Hoofd MSC en Hoofd MBA a.i
- Groepsleider MK-B (MBA discipline brandweer)
- projectleider politie namens Chef CCB
- Hoofd GHOR

Aan de hand van dezelfde casus als gebruikt tijdens de meldkamertest werd door deze groep vanuit de eigen discipline de geldende wijze van alarmering, opschaling en informatiemanagement beschreven.

Deze discussie geeft geen exacte weergave van wat er in de werkelijkheid zou gebeuren, maar geeft aan welke beleving er bij de deskundigen bestaat over de eigen inzet en de relaties en samenwerking met de andere disciplines. Hierbij staat centraal hoe de overeengekomen en vastgelegde opschalingregeling geoperationaliseerd is. Binnen de regio Kennemerland is sprake van een samengevoegde meldkamerfunctie brandweer en ambulancevervoer in de vorm van de MBA. Wanneer hieronder wordt gesproken over MK-B dan wel MK-A wordt bedoeld op de discipline brandweer c.q. ambulancezorg binnen de setting van de MBA.

Meldserie 1:

Brandweer: Doordat Pharmachemie een risico-object betreft zal via het OMS een brand als een automatische brandmelding binnenkomen op de MK-B. Vervolgens zal door middel van GMS een inzetvoorstel worden aangemaakt.,

Op basis van de eerste melding zal aan het incident de (GMS) kwalificatie "grote brand" worden gegeven. Het bijbehorende inzetvoorstel zal in ieder geval drie 3 TS inhouden, en de Ovd van het betreffende rayon. Verdere inzet hangt af van de aard van het bedrijf en het aantal slachtoffers. De gegevens van het object zullen door de centralist worden meegegeven aan de eenheden. De windrichting zal bepaald worden en deze word meegegeven. Er zal vanuit de meldkamer worden aangedrongen om bovenwinds aan te rijden. Er zal verdere opschaling komen van de brandweer in de vorm van extra inzet van HovD, ROCS, COH en de VC. Dit geldt ook voor een piketcentralist. De centralist kan dit in het inzetvoorstel meenemen. Het slachtofferaantal zal door de centralist van de brandweer worden doorgegeven aan de MK-A evenals de windrichting en sterkte en de aanrijroute. De basisgegevens zullen in het kladblok worden geplaatst waarna de centralist, als controle, de gegevens ook mondeling zal doorgeven. Binnen de meldkamer zullen, lopende het proces, afspraken gemaakt worden over een scheiding van aan- en uitgifte. De coördinator dient dit te bewaken dit.

De aard van de gevaarlijke stoffen en de windrichting zal worden doorgegeven aan de andere disciplines. De centralist moet controleren of de melding bij de MK-A is aangekomen. Aan de MKA wordt doorgegeven dat er voor de ziekenhuizen een voorwaarschuwing plaats dient te vinden. De teamleider en brandweerkundig centralist zullen de aanrijdroute bepalen. Waarna de OvD of de HOvD zal bepalen of deze route juist is. Ten behoeve van de bronbestrijding zal gebruik worden gemaakt van het objectnummer in GMS. Dit nummer verwijst naar de bereikbaarheidskaart en het aanvalsplan dat aanwezig is op de OvD-B wagen, de meldkamer en op de TS. Dit is informatie die alleen voor de brandweer voorhanden is en is gemaakt door de afdeling preventie. Deze informatie kan in het CoPI gedeeld worden. In City Gis kan het effectgebied worden aangegeven door middel van een cirkel.

MKA/GHOR: De centralist zal het incident via de kladblokfunctie van GMS volgen. De OvD-G, ambulances, piketcentralist coördinator gewondenvervoer zullen worden gealarmeerd. Er zal om meer informatie worden gevraagd en er zal een voorwaarschuwing voor de centralisten uitgaan. De aanrijroute en de windrichting zullen worden gevraagd en bepaald. In dit geval is deze al bekend via de brandweer en in GMS zichtbaar. GIS kent de mogelijkheid om op de kaart een effectgebied aan te geven. Deze informatie zal vervolgens aan de eenheden worden doorgegeven. GMS is het systeem om multidisciplinair gegevens met elkaar te delen. Wanneer er echter toch mono gegevens zijn, zouden de teamleiders dit bij elkaar moeten verifiëren en er voor zorg moeten dragen om de informatie alsnog met elkaar te delen. Hier zijn echter nog geen sluitende afspraken over gemaakt. Centralisten doen dit, teamleiders ook wel, maar dit is geen afgesproken werkwijze.

Politie: Het getroffen gebied zal worden afgezet. Dit gebeurt in overleg met de brandweer. De eenheden zullen niet direct ter plaatse gaan. Eerst dient te worden vastgesteld op welke wijze het object zo veilig mogelijk kan worden benaderd. De taak van de eenheden ter plaatse is om een afzetting te creëren waarvan de locatie, aan de hand van de beschikbare informatie, door de meldkamer bepaald wordt. Veel acties vinden niet plaats op basis van procedures maar op basis van “gezond verstand”. De OvD-P zal actief meeluisteren.

Hij/zij zal minimaal op 100 meter afstand blijven en in samenwerking met de andere OvD's zal afstemming en coördinatie plaatsvinden. Er is 24 uur per dag een OvD-P beschikbaar. Deze meldt zich bij dit soort meldingen zelf in. De MK-P kan al GRIP afkondigen. De OvD-P is hier echter als eerste voor aangewezen. De politie centralist is in principe niet bevoegd om GRIP af te kondigen. De brandweer centralist is ook bevoegd om GRIP af te kondigen.

GRIP: In de regio Kennemerland hebben de centralisten van de drie disciplines mandaat om GRIP af te kondigen. In de praktijk zal de centralist dit niet doen, maar de OvD. De GRIP afkondiging zal zoveel mogelijk op basis van een multidisciplinaire behoefte plaatsvinden. Vindt de afkondiging vanuit slechts één van de disciplines plaats, dan zullen de andere twee direct volgen.

Meldserie 2:

Brandweer: Op basis van de eerste meldserie zijn reeds 3 TS ingezet. Voor de bronbestrijding zal een TS in gezet worden voor het kantoorgedeelte van het object en een tweede TS voor het magazijn. Er zal een peloton bijkomen voor het kantoorgedeelte. Er dient een verdeling in werkzaamheden te worden gemaakt, hiertoe dienen twee OvD's te worden ingezet. Eén OvD voor de coördinatie op de redding en één voor de bronbestrijding van het magazijn.

Er zal worden afgestemd qua informatie met de andere Ovd's en de MK-A voor de slachtoffers. Er zal een locatie moeten worden gevonden voor de opvang van slachtoffers die bij bewustzijn zijn. Dit dient doorgegeven te worden aan de MK-A. Er zal een veilig gebied moeten worden vastgesteld. Ten aanzien van de problemen bij IKEA dient een aanpak te worden vastgesteld. Vooral nog bestaat deze uit het telefonisch contact opnemen met IKEA met de opdracht om iedereen binnen te houden, de ramen en deuren te sluiten en de ventilatie uit te zetten.

Dit advies komt voort uit de opleiding van bevelvoerder waarin zij geleerd hebben om zulke acties te ondernemen, en uit een beroep op gezond verstand en de eigen vakkennis. De werkwijze is dan ook niet beschreven of vastgesteld. Naar aanleiding van de ontstane situatie is minimaal behoefte aan GRIP 2. Hierbij wordt de kernbezetting OT opgeroepen.

MKA/GHOR: De naburige MK-A's (Amsterdam/Alkmaar) worden gebeld voor ambulancebijstand. De Ovd-G zal ter plaatse worden gestuurd. De centralist MK-A mag op eigen initiatief, gegeven de omstandigheden de GHOR-alarmering in gang zetten, al zal dit in de praktijk wel altijd gebeuren in overleg met de Ovd-G.

Politie: Operationeel zal verder worden opgeschaald, met meer eenheden en een extra Ovd-P ten behoeve van de mensen menigte die de plaats van het ongeval ontvluchten. De eenheden zullen uitzien naar neveneffecten hiervan bijvoorbeeld bij het spoor en het station. De meldkamer NS en Connexion dienen in kennis te worden gesteld zodat omleidingen kunnen worden ingesteld. De Ovd-P zal afsluitingen en omleidingen doorgeven in de SITRAP naar de meldkamer. De N200 zal afgesloten moeten worden met een omleiding en er dient contact opgenomen moeten worden met Rijkswaterstaat. Voertuigen zullen dan al op strategische posities staan die vanuit de meldkamer zijn bepaald. De Ovd-P zal voor verdere afstemming op verkeersgebied om de chef Mobiliteit vragen. Met de beide andere disciplines zullen afspraken worden gemaakt over het veilig gebied en welke wegen vrij dienen te blijven. In het systeem Sherpa staan hiervoor reeds locaties uitgewerkt. De KLDP wordt ingeschakeld om de op- en afritten van de snelwegen af te sluiten. Veel van de coördinatie zal inmiddels op locatie plaatsvinden omdat ter plaatse meer informatie beschikbaar is dan op de meldkamer.

De afgesproken werkwijze is om binnen het actiecentrum politie de communicatie zo veel mogelijk te laten verlopen via vaste lijntelefoons zodat achteraf de banden kunnen worden nageluisterd.

De politie kent een chef van dienst en een Ovd-P. De districtscheffs zijn tevens AC voor de SGBO. De alarmering van de SGBO gaat interregionaal via de communicator die staat op de meldkamer van de politie te Alkmaar in de regio Noord Holland Noord. De AC neemt plaats in het OT.

GRIP: De discipline die GRIP afkondigt is leidend en zal worden gevolgd door de overige diensten. Door middel van de communicator kan bij GRIP 2 de alarmering direct worden uitgevoerd.

Monodisciplinair is hier voor de politie de SGBO in opgenomen.

Binnen de regio is bij GRIP 2 sprake van een kernbezetting. Voor de GHOR zal de HS-GHOR worden ingezet. Bij GRIP 3 zal de gehele staf opkomen. Het actiecentrum GHOR is niet gehuisvest op de Zijlweg maar in het GHOR bureau aan de Westergracht in Haarlem. Voor de brandweer komt er een hoofd sectie brandweer in het OT. Het actiecentrum brandweer is gevestigd aan de Zijlweg in hetzelfde gebouw als de lokatie van het OT.

De politie kent 6 piketten voor de SGBO. Deze piketten worden gevormd uit een samenwerkingsverband tussen 3 regio's Kennemerland, Zaanstreek Waterland en Noord-Holland

Noord. De opkomsttijd bedraagt een uur. De SGBO is gehuisvest in een aparte actiecentrumruimte bij de meldkamer politie in het hoofdbureau van politie aan de Koudenhorn in Haarlem.

Meldserie 3:

MKA/GHOR: Er dient nauw overleg plaats te vinden met de andere disciplines. Daarbij dient specifiek contact te worden gezocht met de brandweer over het ontruimen van locaties (in deze casus IKEA) en met de politie over de daarbij te volgen afvoerroutes. Hiervoor is geen vastgestelde procedure afgesproken maar zal van de centralisten het initiatief moeten komen evenals het besluit tot evacueren. Er dient een opvangplaats te zijn voor de geëvacueerde mensen. Ter plaatse dient verder een coördinatiepunt gewondenvervoer te worden ingericht. Eén OvD-G is nu onvoldoende. De eerste OvD-G zal besluiten tot opschaling en dus tot een extra OvD-G.

Politie: Er dient contact plaats te vinden tussen de commissaris van piket , die tevens AC is en de gemeente over de opvang van de slachtoffers. De politie werkt conform het eigen knoppenmodel om de juiste en benodigde mensen ter plaatse te krijgen. De politie, gaat werken met taakcommandanten.

Brandweer: De HOvD is verantwoordelijk voor het overzicht, de OvD voor zijn of haar sectie. Op locatie moet de OvD met de bedrijfsdeskundige van Pharmachemie de vraag bespreken of ontruimd moet worden of dat de ramen en deuren dicht moeten. Met de bedrijfsdeskundige van Pharmachemie zijn afspraken gemaakt dat hij de eerst aankomende eenheid aanspreekt. Voor het IKEA-gedeelte is een extra peloton nodig, dus ook een derde OvD.

Meldserie 4:

Politie: Er is behoefte aan informatie om de vraag te kunnen beantwoorden of het nog veilig is om te blijven te werken in het gebied. Aan de brandweer dient te worden gevraagd wat het gevaar is van de vrijgekomen gevaarlijke stoffen. Aan het publiek dient niet teveel informatie te worden verstrekt. De aanwezige mensen dienen in de gelegenheid te worden gesteld om weg te gaan van de locatie. De chef mobiliteit dient te worden ingeschakeld. De OvD-P zal er voor waken om het eigen personeel niet het gevaarlijk gebied in te sturen. Een eventuele aan- en afvoer route zal plaats moeten vinden met inachtneming van de eigen veiligheid. Aanwezigen binnen het gebied dienen deze te voet te verlaten. Er zal door de politie een looproute worden aangegeven. De verwachting is dat na 10 minuten de OvD-P in een CoPI overleg hierover afstemming heeft bereikt. De opstelplaatsen en de plaats van het CoPI dient door de brandweer te worden bepaald.

MKA/GHOR: In samenspraak met OvD-G dient bepaald te worden waar de opstelplek van de ambulances dient te worden ingericht. Dit dient vervolgens in het motorkapoverleg multidisciplinair te worden afgestemd.

Brandweer: De OvD-B moet bepalen waar het CoPI samenkomt. Hij zal hierbij de bedrijfsdeskundige proberen te betrekken. In het CoPI zal een veilige opstelplaats bepaald worden, waarop deze binnen de disciplines gecommuniceerd wordt.

Op elk van de drie locaties in het incident wordt een peloton ingezet. Formeel kan dit, maar dit heeft tot gevolg dat er geen dekking voor de rest van de regio overblijft. Van buiten de regio kan bijstand voor de restdekking aangevraagd worden. Dit gebeurt door handmatig de naburige regio's te bellen. In overleg met de regio Amsterdam zal moeten worden vastgesteld vanuit welke locatie materiaal en mensen dienen te worden ingezet. Hierbij worden de landelijke afspraken voor bijstand gebruikt. De aanrijdroute moet met hen afgestemd worden, en bij voorkeur zal er politiebegeleiding plaatsvinden. Deze bijstand zal binnen 25 tot 30 minuten aanwezig kunnen zijn. De MPO met daarbij de meetploegen dient te worden ingeschakeld. Ter plaatse zal inzet zijn van een gaspakkenteam.

Meldserie 5:

Politie: Op dit moment in de casus is sprake van één incident in GMS. In de uitvoering en opvolging is echter sprake van twee incidenten met een 2e OvD-P voor het 2e incident. Er dient communicatie over en weer tussen twee incidenten plaats te vinden maar de afhandeling en coördinatie dient geïsoleerd plaats te vinden. Er is assistentie nodig van de afdeling verkeersondersteuning en van een chef mobiliteit.

MK-A: nog meer ambulancebijstand vragen, dit wordt gecoördineerd door de eigen meldkamer.

MK-B: Tussen de twee incidenten moet in GMS contact blijven bestaan. De incidenten dienen geïsoleerd te worden. De brandweer zal voor het tweede incident een apart incident in GMS aanmaken. Voor de coördinatie ter plaatse is een aparte OvD-B nodig. Er zal zorg moeten worden gedragen voor de restdekking in de regio. Omdat er al 3 OvD's en een HOvD ingezet zijn zal waarschijnlijk een OvD uit het zacht piket hiervoor ingezet worden. Deze OvD kan bijvoorbeeld uit de vrijwillige korpsen komen.

Meldserie 6:

MKA/GHOR: Bewoners die zich melden dienen het advies te krijgen ramen en deuren te sluiten en voor verdere afhandeling contact op te nemen met de zorginstelling. Hierbij dient aandacht te zijn voor de situatie met de LPG-tankauto omdat dit een potentieel gevaar blijft vormen. Een eventuele evacuatie dient in gemeenschappelijke uitvoering met de andere diensten te gebeuren. Er dient een opvangplaats te zijn ingericht voor de geëvacueerde mensen. De GHOR stelt voor GRIP 4 te maken voor bestuurlijke sturing.

Politie: Binnen het effectgebied zal sprake zijn van inzet van geluidswagens.

Brandweer: Met behulp van het haakarmbakvoertuig zal de brandweer de container vervoeren voor de GHOR. Hiervoor is voldoende personeel en materieel beschikbaar. Containers die de meeste prioriteit hebben staan reeds op de haakarmbakvoertuig. Hier hoort de SIGMA container niet bij. De reeds geladen containers zullen dan ook als eerste worden afgeleverd voordat de SIGMA container vervoert zal gaan worden.

GRIP: Het opschalingsniveau zal van GRIP 2 naar GRIP 4 worden gebracht. Bepalend hiervoor is het grote aantal slachtoffers.

WAS-procedure: Het mandaat ligt op centralistenniveau op de meldkamer. In de praktijk zal het niet zo snel voorkomen dat een centralist op eigen initiatief het WAS activeert. Zodra de soort stof, de hoeveelheid van de stof en het aantal slachtoffers bekend is, kunnen de sirenes worden geactiveerd. De palen staan ingetekend dus is het mogelijk precies te zien welke sirenes dienen te worden geactiveerd. De LMPO en de AGS bepalen het effectgebied. De MK-B heeft een doorlopende rechtstreekse lijn met de rampenzender. Hierdoor kan op zeer korte termijn live in de uitzending worden ingebroken. De alarmeringsgegevens van de rampenzender zullen worden opgenomen in GMS. Hierdoor kan de rampenzender mee worden gealarmeerd.

Hoofdstuk 4 Inventarisatie van de operationele hoofdstructuur

Hoofdstuk 4 bevat een inventarisatie van de operationele hoofdstructuur. Paragraaf 4.1 beschrijft de operationele organisatie van de rampbestrijding op hoofdlijnen. Hierin wordt, naast de structuur van het CTPI tot aan het RBT, aandacht besteed aan de randvoorwaarden om tot opschalen te komen. Paragraaf 4.2 belicht de regionale meldkamer. Reden hiervoor is dat de meldkamer een spilfunctie bekleedt in het opschalingsproces. Naast de organisatorische en personele aspecten wordt aandacht besteed aan de technische voorzieningen en vooral aan de informatiehuishouding. Ten slotte komt de invulling van de coördinatie en interne opschaling binnen de multidisciplinaire meldkameromgeving tijdens een opgeschaalde situatie aan bod. Paragraaf 4.3. behandelt achtereenvolgens de brandweer-, de GHOR- en de politieorganisatie. Aandacht wordt besteed aan de aanwezigheid en continuïteit van de organisatiestructuur toegespitst op de operationele functies tijdens een opschalings situatie. Hierbij komen aspecten als paraatheid, piket en monodisciplinaire opschalingstructuren aan bod.

4.1. De operationele organisatie op hoofdlijnen

Nummer:	HS01
Aandachtspunt:	Is het overschakelen naar de werkwijze "groot opschalen" geregeld? Is er mandaat?
Constatering:	De bevoegdheid tot opschaling is als volgt geregeld: • De (bestuurlijke) opschaling vindt plaats in opdracht van de betreffende bestuurder(s); • Voor een snelle reactie mandateren de burgemeesters de bevoegdheid tot (bestuurlijke) opschaling aan de hoogst betrokken leidinggevende van één van de operationele diensten; • In duidelijke rampsituaties is het meldkamerpersoneel bevoegd maximaal (GRIP4) op te schalen; • Opschalingsopdrachten staan niet op voorhand ter discussie. Bron: - Rampenplan voor de gemeenten in Kennemerland, versie 02-2006, p.34
Conclusie en opmerkingen:	Het overschakelen naar de werkwijze 'groot' opschalen is geregeld. Het mandaat hiervoor ligt bij de hoogst betrokken leidinggevende van één van de operationele diensten. In duidelijke rampsituaties is het meldkamerpersoneel bevoegd maximaal op te schalen.

Nummer: *HS02*

**Aandachtspunt:
Constatering:**

Is de samenstelling van een CoPI beschreven?

De regio kent een CoPI. Deze bestaat uit:

- (R) OvD-B;
- OvD-G;
- OvD-P;
- Leider CoPI. (= RCvD)
- Liaison gemeente

De standaardregeling is dat de brandweer de operationele leiding heeft. Volgens het document CoPI is dit de HOvD-B. Volgens het document CoPI maakt ook een plotter deel uit van het CoPI.

Niet altijd wordt de liaison van de gemeente genoemd.

Bron:

- GRIP-procedure Kennemerland
- Document CoPI
- Handboek Regionaal Crisis Centrum, versie oktober 2006, p.14
- Piketregeling commandovoering en operationele leiding voor de brw. regio Kennemerland 17-01-2002

**Conclusie en
opmerkingen:**

De samenstelling van een CoPI/CTPI is beschreven. Echter, de aangetroffen documenten zijn niet eenduidig.

Nummer: *HS03*

Aandachtspunt:

Is voorzien in een locatie waar het ROT permanent is ingericht?

Constatering:

In het RCC is de regionale rampenstaf gehuisvest ter ondersteuning van de burgemeester(s) van de getroffen gemeente(n). De rampenstaf bestaat uit een Beleidsteam (BT) en een Operationeel Team (OT). Het RCC is gehuisvest in het gebouw van de SBA Haarlem en de HDK, op de Zijlweg 200 te Haarlem.

Deze ruimte is niet permanent ingericht. Er is een piket voor 3 man personeel dat de ruimte in moet richten. Bij GRIP2 wordt het OT-piket gealarmeerd, de opkomsttijd is niet bekend. Indien het RCC Kennemerland in het getroffen gebied ligt, kan gebruik worden gemaakt van een RCC in een naastgelegen regio. Hiervoor komen in aanmerking Schiphol, Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland, Amsterdam en Omstreken en Hollands Midden.

Bron:

- Interview dhr. Schenk
- Piketroosters
- Handboek Regionaal Crisis Centrum, versie oktober 2006, p.5

**Conclusie en
opmerkingen:**

De locatie voor het ROT is niet permanent ingericht. Het OT-piket moet de ruimte gebruiksklaar maken. De opkomsttijd van dit piket is onbekend. Ook is onbekend wat de status is van het Handboek Regionaal Crisis Centrum.

Nummer: HS04

Aandachtspunt: Is de samenstelling van een ROT beschreven?

Constatering: In de regio Kennemerland spreekt men van een OT. In 3 verschillende documenten wordt steeds een andere samenstelling van het OT genoemd. Het is onduidelijk welke samenstelling gebruikt wordt.

Bij GRIP 2 bestaat deze uit:

- HOvD-B
- HS GHOR
- Commissaris van politie
- Gemeentesecretaris OT-piket
- Officier van Justitie
- Leider OT

Bij GRIP 3:

- + hoofd CGD

Bij GRIP 4

- + activeren CGD
- + betrokken burgemeesters

Bron:

- GRIP-procedure regio Kennemerland

In de gemeenschappelijke regeling Hulpverleningsdienst Kennemerland is bepaald dat de commandant van de regionale brandweer is belast met de operationele leiding, tenzij de burgemeester een andere voorziening treft.

Bron:

- Veiligheid op niveau, p.8

Het OT bestaat uit:

- Brandweer (Leider OT, hoofd sectie, medewerker, specialist = ROGS),
- Politie (hoofd sectie, medewerker),
- GHOR (hoofd sectie, medewerker = specialist),
- Voorlichting (hoofd sectie, 2 medewerkers),
- Logistiek (hoofd sectie en medewerker = gemeentelijk functionaris openbare werken)
- Gemeentelijke Diensten (hoofd sectie = gemeentesecretaris en een bestuurlijk-juridisch medewerker).

De kernfuncties hebben hard piket (in totaal 7 functionarissen): hoofden secties. Voor de kernfuncties is in totaal een pool van 29 functionarissen nodig. Medewerkers van de staven hebben zacht piket.

Bron: H.6 Bereikbaarheid/beschikbaarheid, Rampenplan voor de gemeenten in Kennemerland, versie 02-2006, p.34

GRIP2:

- Commissaris van politie
- HS GHOR
- HOvD-B
- Gemeentesecretaris OT-piket
- Officier van Justitie
- Leider OT

GRIP 3

- idem

GRIP 4

- + activeren CGD

In het Handboek Regionaal Crisis Centrum staat omschreven dat degene die de leiding over de brandweer heeft, een HOvD, tevens belast is met de rol van Leider OT tenzij de burgemeester een andere voorziening treft.

Bron:

- Handboek Regionaal Crisis Centrum, versie oktober 2006, p.9

Conclusie en opmerkingen:

De samenstelling van het OT is beschreven. Echter, de aangetroffen documenten zijn niet eenduidig.

Nummer: HS05

Aandachtspunt: Is de samenstelling van een compleet BT beschreven?

Constatering:

De regio kent een BT. Dit bestaat bij GRIP3 uit:

- RCvD
- RGF
- Korpschef
- Gemeentesecretaris uit het BT-piket
- Hoofdofficier van Justitie
- Burgemeester

Bij GRIP4:

- + Coördinerend burgemeester

Bij GRIP3 kan de burgemeester ervoor kiezen zich te laten adviseren door het OT in plaats van het BT.

Bron:

- GRIP-procedure regio Kennemerland

Het BT bestaat uit:

- Coördinerend burgemeester
- Burgemeester(s) betrokken gemeente(n)
- Regionaal commandant brandweer
- Korpschef van politie
- Regionaal Geneeskundig Functionaris
- Voorlichtingsfunctionaris
- Gemeentesecretaris
- Ambtenaar Openbare Veiligheid
- Hoofdofficier van Justitie

Hard piket: RCvD, korpschef, RGF, coördinerend burgemeester, gemeentesecretaris, voorlichter.

Voor de Voorlichter, gemeentesecretaris en Regionaal Coördinator Rampenbestrijding (een AOV-er) is er een pool van 13 functionarissen.

Bron:

- H.6 Bereikbaarheid/beschikbaarheid, Rampenplan voor de gemeenten in Kennemerland, versie 02-2006, p.34

Het BT bestaat uit:

- Burgemeester
- Coördinerend burgemeester
- Commandant van de regionale brandweer
- Korpschef
- RGF
- Hoofdofficier van Justitie
- Communicatieadviseur
- Gemeentesecretaris
- Coördinator rampenbestrijding
- Indien noodzakelijk andere deskundigen

Opmerking: in hetzelfde document zijn op blz. 21 in het overzicht bij GRIP 3 en 4 niet de communicatie adviseur en de coördinator rampenbestrijding opgenomen.

Bron:

- Handboek Regionaal Crisis Centrum, versie oktober 2006, p.8

Conclusie en opmerkingen:

De samenstelling van het BT is beschreven. Echter, de aangetroffen documenten zijn niet eenduidig. Niet alle functionarissen hebben hard piket. Ook is niet voor alle functionarissen duidelijk waar zij heen gaan.

Vraagnummer: *HS06*

Aandachtspunt: Is de samenstelling van een RBT beschreven?

Constatering: De regio kent een BT. De samenstelling bij GRIP 4 is als volgt:

- Regionaal Commandant van Dienst
- Regionaal Geneeskundig Functionaris (RGF)
- Korpschef van Politie
- Gemeentesecretaris van BT-piket
- Hoofdofficier van Justitie
- Coördinerend burgemeester

Bron:

- GRIP-procedure regio Kennemerland

Een andere samenstelling:

- Regionaal Commandant van Dienst
- Regionaal Geneeskundig Functionaris (RGF)
- Korpschef van Politie
- Gemeentesecretaris van BT-piket
- Hoofdofficier van Justitie
- Betrokken burgemeesters
- Coördinerend burgemeester

Hierbij is de kanttekening geplaatst dat de eerste vier functionarissen niet te allen tijde zitting in het BT hoeven te nemen. Er kan volstaan worden met de leden uit het OT-piket.

Bron:

- Handboek Regionaal Crisis Centrum okt. 2006

In sommige documenten wordt wel degelijk over een RBT gesproken.

Conclusie en opmerkingen:

De samenstelling van het BT is beschreven. Echter, de aangetroffen documenten zijn niet eenduidig. De regio kent alleen een BT, maar in sommige documenten wordt gesproken over een RBT.

Nummer: *HS07*

Aandachtspunt: Heeft de regio een regeling voor het coördinerend burgemeesterschap?

Constatering: Ja. De functie van coördinerend burgemeester wordt opgedragen aan de voorzitter van het dagelijks bestuur van de Hulpverleningsdienst Kennemerland. In gevallen die hiertoe aanleiding geven kunnen de betrokken burgemeesters besluiten een andere burgemeester dan de voorzitter van het dagelijks bestuur van de Hulpverleningsdienst Kennemerland aan te wijzen. Er zijn onderlinge afspraken gemaakt tussen degenen die voor vervulling van de functie in aanmerking komen.

Bron:

- Convenant Bestuurlijke Coördinatie

Conclusie en opmerkingen:

Ja, de regio heeft een dergelijke regeling.

Nummer: *HS08*

Aandachtspunt: Wat zijn de opkomsttijden van de staven?

Constatering:

	Brandweer	GHOR	Politie
Meldkamer leiding	Piket/ opkomsttijd onbekend		
Meldkamer centralisten	Piket/ opkomsttijd 15 min.		
CoPI GRIP 2	30 min. (Leider COPII)	30 min.	30 min.
ROT	30 of 60 min.		60 min
GBT	60 min.		90 min
RBT	60 min		60 min

Bron:
- Interview dhr. Schenk

Conclusie en opmerkingen:

De bezetting van het OT wordt wisselend beschreven, zie vraag HS04. Is sprake van bezetting door een HOvD dan is de opkomsttijd 30 min. Is dit de (R)CvD dan zal dit 60 minuten zijn. Hierbij wordt opgemerkt dat het piket HOvD bestaat uit één piketfunctie.

Er zijn geen documenten aangetroffen.

4.2. De organisatie van de regionale meldkamer

Nummer:	MK01
Aandachtspunt:	Wat is de samenwerkingsvorm van de meldkamers brandweer, MKA en politie?
Constatering:	De MK-B en de MK-A kennen een samenwerkingsvorm als MBA. Het afdelingshoofd MBA legt verantwoording af aan de directeur HDK. De MBA is ondergebracht aan de Zijlweg 200 in Haarlem. De MK-P is organisatorisch ondergebracht binnen de divisie Operationele Ondersteuning van de regionale politie Kennemerland. De MK-P is gehuisvest binnen het hoofdbureau aan de Koudenhorn 2 in Haarlem. Momenteel bevinden de meldkamers van de regionale brandweer en van de ambulancedienst (MBA) zich op één locatie. De meldkamer van politie zit op een andere locatie. Middels een dataverbinding GMS zijn de beide meldkamers on-line met elkaar verbonden (virtuele co-locatie). De opschaling voor het optreden bij grootschalige incidenten en rampen (het alarmeren van mensen) wordt ondersteund vanuit de MBA. De politieorganisatie verzorgt dit zelf. Bron: - Veiligheid op niveau, p.17
Conclusie en opmerkingen:	Er naast een organisatorisch scheiding tussen de MBA en de MK-P eveneens sprake van een verschil in fysieke locatie.

Nummer:	MK02
Aandachtspunt:	Welke technische voorzieningen en systemen zijn aanwezig m.b.t. het aannemen, opmaken en uitzetten van meldingen? Wat is hierbij de gehanteerde werkwijze?
Constatering:	De drie disciplines maken gebruik van het GMS. De voorgenomen werkwijze is het scheiden van aanname en uitgifte. Dit is voor de disciplines MK-B en MK-A alleen mogelijk op die tijdstippen dat sprake is van een minimale bezetting van 2 centralisten per discipline. Hiervan is gedurende de nachtelijke uren structureel geen sprake. De meldkamer politie kent eveneens als uitgangspunt het scheiden van aanname en uitgifte van maandag t/m donderdag van 08.00 uur tot 23.00 uur en op vrijdag en zaterdag (in twee gescheiden clusters). De aanname en uitgifte vindt plaats op gebiedsgebonden tafels op districtniveau waarbij geen sprake is van het scheiden van beide processen. Bij calamiteiten wordt voor de disciplines MK-B en MK-A eveneens gestreefd naar het scheiden van aanname en uitgifte mits dit personeel kan worden uitgevoerd (zie MK10 en MK12). Bij opschaling binnen de discipline politie wordt vanuit de meldkamer gebruik gemaakt van een centralist die in een aparte ruimte, gelegen tussen de meldkamer en de SGBO-ruimte het uitgifteproces t.b.v. de calamiteit uitvoert. De aanname van de aan de calamiteit gerelateerde meldingen vindt plaats binnen de reguliere meldkameromgeving.
Conclusie en opmerkingen:	De technische voorzieningen zijn conform de landelijke standaard. De aanpassing in werkwijze bij een calamiteit kent verschillen tussen de MBA en de politie.

Nummer:	MK03
Aandachtspunt:	Welke technische voorzieningen en systemen zijn op de meldkamer aanwezig m.b.t. het radioverkeer?
Constatering:	De regio gebruikt hiervoor C2000 en P2000.
Conclusie en opmerkingen:	De technische voorzieningen zijn conform de landelijke standaard.

Nummer:	MK04
Aandachtspunt:	Welke informatievoorzieningen/systemen zijn op de meldkamer aanwezig?
Constatering:	De disciplines kennen eigen specifieke kantoorapplicaties ter ondersteuning. GIS-AVLS is in gebruik bij de MK-A, MK-P en MK-B..
Conclusie en opmerkingen:	De informatiesystemen zijn disciplinespecifiek ingericht.

Nummer:	MK05
Aandachtspunt:	Wat is de regeling voor het technische beheer/ondersteuning van de meldkamer in relatie tot het opschalen? (is er sprake van een 24/7 piketfunctie)
Constatering:	De door ISC ondersteunde applicaties zijn middels een SLA ondergebracht bij ISC. Daarnaast kent de MBA eigen technisch en applicatiebeheer. Per applicatie is hiervoor een portefeuillehouder benoemd. Buiten kantooruren is geen sprake van een hard piket. Er is wél sprake van een opkomstverplichting maar niet van een harde opkomsttijd. De MK-P kent een vergelijkbare regeling waarbij eveneens geen sprake is van een hard piket.
Conclusie en opmerkingen:	De door de regio zelf ingevulde ondersteuningsfunctie worden niet geheel vanuit een hard piket ondersteunt.

Nummer:	MK06
Aandachtspunt:	Is een multidisciplinair coördinatiepunt op de meldkamer beschikbaar?
Constatering:	De regio kent geen multidisciplinair coördinatiepunt. Voor de specifieke voorziening t.b.v. de discipline politie zie MK02.
Conclusie en opmerkingen:	De regio kent geen multidisciplinair coördinatiepunt.

Nummer:	MK07
Aandachtspunt:	Hoe is de 112-centrale ingebed in het meldkamerproces?
Constatering:	De 112 functionaliteit is ondergebracht binnen het PSC. Het PSC is doorlopend bemenst.
Conclusie en opmerkingen:	De 112 functie is buiten de discipline meldkamers gebracht. Tijdens de nachtdienst doet de medewerker van de centrale LTP en 112 dienst op de meldkamer.

Nummer:	MK09
Aandachtspunt:	Is er een multidisciplinair coördinator permanent (7x24 uur) op de meldkamer aanwezig?
Constatering:	In een gemeenschappelijke coördinatorfunctie voor de drie disciplines is niet voorzien. De MBA kent een teamleiderfunctie tijdens kantooruren. Buiten kantooruren is niet in een hard piket voorzien. De MK-P kent een coördinator voor de eigen discipline. Tijdens calamiteiten is de verwachting dat beide functionarissen zullen afstemmen. Een werkwijze waarlangs deze afstemming plaats dient te vinden en welke punten daarbij dienen te zijn opgenomen is niet beschikbaar.
Conclusie en opmerkingen:	In een multidisciplinair coördinator is niet voorzien.

Nummer: *MK10*

Aandachtspunt: Is er te allen tijde voldoende en deskundig personeel aanwezig voor de taken op de monodisciplinaire meldkamers en de 112-centrale?

Constatering:

minimum bezetting	07-15 uur	9-17 uur	15-23 uur	23-07 uur
MK-P	2	+1	4	2
MK-B	1		1	1
MK-A	2		2	1

Conclusie en opmerkingen:

De minimumbezetting staat het structureel scheiden van aannames en uitgifte niet in alle dienstverbanden toe. De bezetting van de MK-B maakt dat het uitvoeren van de scheiding tussen aannames en uitgifte onmogelijk.

De bezetting van de meldkamer ambulancezorg bestaat uit 12,3 fte. Een centralist (1 fte) heeft geen verpleegkundige achtergrond. Er is sprake van een 7x 24 uur bezetting verdeeld in 2 centralisten dag waarvan 1 piketcentralist, 2 centralisten laat, 1 piketcentralist laat, 1 centralist in de nacht en 1 piketcentralist nacht. De niet verpleegkundig centralist draait mee in het continu rooster en draait dus eens in een bepaalde periode alleen nachtdienst. De niet verpleegkundig centralist voert zijn/haar handelingen uit onder de verantwoordelijkheid van de medisch manager ambulancezorg.

Nummer: *MK11*

Aandachtspunt: Is er sprake van onderlinge assistentie bij monodisciplinaire overbelasting?

Constatering: Binnen de MBA is incidenteel sprake van collegiale bijstand. Dit is op individueel initiatief en niet gestructureerd.

Conclusie en opmerkingen: De regio kent geen formele werkwijze voor onderlinge assistentie bij monodisciplinaire overbelasting.

Nummer:	MK12
Aandachtspunt:	Op welke wijze vindt uitbreiding van de capaciteit plaats?
Constatering:	Door het plaatsen van een groepsoproep voor centralisten m.b.v. P2000 en GSM wordt voor de MBA uitgegaan van vrijwillige instroom. Teamleiders zijn niet opgenomen in een formeel piket met een voorgeschreven maximum opkomsttijd. De MK-P kent geen hard piket maar gaat uit van telefonische bereikbaarheid van extra centralisten. leidinggevendenden zijn in bezit van een GSM t.b.v. bereikbaarheid, maar kennen geen hard piket.
Conclusie en opmerkingen:	Uitbreiding van de capaciteit is niet geformaliseerd en niet afdwingbaar. Het moment (in tijd) waarop de capaciteit beschikbaar is, is niet voorspelbaar. De instroom van verpleegkundig centralisten is derhalve niet geborgd.

4.3. De operationele functies bij multidisciplinaire opschaling

4.3.1. De brandweer

Nummer:	Bw01		
Aandachtspunt:	Wat zijn de operationele functies bij de brandweer met betrekking tot grootschalig optreden en wat zijn, in geval van hard piket, de responstijden?		
Constatering:			
functie:	aantal:	opkomsttijd	invulling door: bij hard piket:
(R)OvD:	3 Noord/Midden/Zuid	15 min.	15-18 personen (5-6 per rayon)
HOvD:	1	30 min.	4
RCvD:	1	60 min.	3
Teamleider:	1	?	5
Coördinator:	geen	nvt	nvt
Extra centralist:	1	15 min.	?
ROGS:	1	30 min.	4 (Samenwerking Kennemerland en Zaanstreek-Waterland)
WVD-d/LMPO:	1	60 min.	ca. 10 (Samenwerking Kennemerland, Zaanstreek-Waterland, Amsterdam en Gooi-Vechtstreek. Er is een convenant in de maak)
Meetploegen:	5 posten	30 min. eerste meetresultaat	6 per post (=30)
BW-Cie	1		
Cie-cdt:	1 (HOvD)	60 min.	4
Plv-Cie-cdt:	1 (In principe OvD-Midden)	60 min.	(volgens Leidraad Brandweercompagnie)
Pelotons	3		
Pels-cdt:	3 (OvD-en)	15 min.	15-18 personen
CTPI			
Vz CTPI:	HOvD-B	30 min.	4
(R)OT			
Vz (R)OT:	Waarschijnlijk RCvD (OL). Dit is incidentafhankelijk: rood, wit of blauw		

Nummer:	<i>Vervolg Bw01</i>
Staf/sectie Brandweer:	OvD-en en HOvD-en die per communicator reageren. Zacht piket.
Staf/sectie WVD:	In principe gaat de ROGS naar het brongebied en de LMPO naar de MBA. In het OT is behoefte aan een functionaris met gelijke kennis (ROGS/LMPO)
Staf/sectie Logistiek:	OvD-en die per communicator reageren. Zacht piket.
BT:	RCvD die via communicator reageert.
	Bron: - Interview dhr. Schenk - Rampenplan voor de gemeente Kennemerland, versie 02-2006 - Piketegeling comandovoering en operationele leiding voor de brandweer Kennemerland (17 december 2001)
Conclusie en opmerkingen:	In het algemeen is er geen (vastgesteld) document betreffende alle piketfuncties. Er zijn onvoldoende sleutelfunctionarissen op hard piket.

Nummer:	<i>Bw02</i>
Aandachtspunt:	Is het deelproces integraal opschalen WVD uitgewerkt?
Constatering:	Nee. Het proces is niet beschreven. Er is wel een werkinstructie maar deze is nog onvoldoende ingebed in de organisatie. De werkwijze is als volgt: de ROGS maakt een inschatting of er een effectgebied is of niet. Dan besluit hij of de LMPO gealarmeerd moet worden. Deze overleggen dan over de inzet van de meetploegen
	Bron: - Interview dhr. Schenk - Werkinstructie ROGS/WVD Hulpverleningsdienst Kennemerland
Conclusie en opmerkingen:	Het deelproces is niet in een formeel en actueel document uitgewerkt.

Nummer:	<i>Bw03</i>
Aandachtspunt:	Zijn de voorwaarden en is de bevoegdheid voor volledig opschalen WVD geregeld?
Constatering:	Een voorwaarde is dat de ROGS een effectgebied vermoedt. Er zijn nog geen scenario's. Centralisten hebben geen mandaat. De criteria zijn ook niet beschreven. Doordat iedereen dezelfde opleiding heeft gedaan weet iedereen hoe en wat: de modulen ROGS en WVD. Er staat echter niets op papier..
	Bron: - Interview dhr. Schenk
Conclusie en opmerkingen:	Dit is niet aangetroffen.

Nummer:	Bw04
Aandachtspunt:	Bestaat er een regeling voor het inschakelen van de VROM-inspectie, BOTMI/RIVM, de chloorhulpdienst, MMK e.a. voor het specialistisch meten en advies?
Constatering:	Dit is niet vastgelegd. Er kan sprake zijn van collegiale ondersteuning, en het RIVM kan bijvoorbeeld benaderd worden. Bron: - Interview dhr. Schenk
Conclusie en opmerkingen:	Er is geen regeling aangetroffen.

Nummer:	Bw05
Aandachtspunt:	Is de toepassing van de WAS-procedure geoperationaliseerd? (inclusief mandaat)
Constatering:	De OvD heeft mandaat voor de WAS-palen. De ROGS zal dus eerst met de OvD in overleg gaan (wat een zekere mate van vertraging inhoudt). Er zijn een hoop onduidelijkheden, bijvoorbeeld: hoe worden de mallen in de OT-ruimte zichtbaar? Bron: - Interview dhr. Schenk De operationele leiding bepaalt in overleg met de WVD-d welke sirene('s) en welke van nader te noemen standaardberichten van toepassing zijn. Bron: - Procedure berichtgeving rampenzender RTV N-H bij calamiteiten (concept) De beslissing tot het waarschuwen neemt de burgemeester. Die bepaalt het middel en de inhoud van de boodschap. Bron: - Rampenplan voor de gemeenten in Kennemerland, versie 02-2006, deelproces 4
Conclusie en opmerkingen:	De OvD heeft mandaat. Dit ligt niet in een document vast. In documenten is wel aangetroffen dat de burgemeester de beslissing neemt tot het waarschuwen. Ook is beschreven dat de operationele leiding in overleg met de WVD-d bepaalt welke sirene('s) van toepassing zijn.

Nummer:	Bw06
Aandachtspunt:	Is de WVD-locatie ingericht met de daarvoor noodzakelijke automatiserings- en communicatievoorzieningen?
Constatering:	Nee, de WVD-locatie is een tafel op de meldkamer. Hierop zijn geen voorzieningen aanwezig. De WVD-d moet gebruik maken van een computer van één van de centralisten.
Conclusie en opmerkingen:	Er is geen adequaat ingerichte werkplek voor de WVD deskundige

4.3.2. De GHOR

Nummer: ***GH01***

Aandachtspunt: Wat zijn de operationele functies bij de GHOR met betrekking tot grootschalig optreden en wat zijn, in geval van hard piket, de responstijden?

Constatering:

functie:	aantal:	opkomsttijd:	invulling door/opmerkingen:
OvD-G:	1	30 min.	Uit pool van 16
CvDG:	Niet aangesteld	Deze functie wordt vervuld door de 2 ^e OVD-G (deze afspraak is niet in overleg met alle partijen vastgelegd en kan derhalve bij een incident niet geoperationaliseerd worden)	
HS-GHOR:	1	30 min	Hard piket / Uit pool van 3
RGF:	1	30 min	Hard piket / Uit pool van 3
Hoofd AC:	Deze functie wordt vervuld door de tweede HS-GHOR op de lijst. Dit staat niet op schrift. Er is een zacht piket en geen opkomsttijd.		
Omac:	2 (per 6 uur dienst)		
MMK (GAGS):	1 in de regio. Daarnaast is er een pool van 5 met de buurregio's. Deze functie is hard piket met 2 uur opkomsttijd. Dit is nu nog niet vastgesteld maar het document gaat op dit moment rond in de regio's voor tekenen.		
Hoofd CPA:	1	45 min.	Er draaien 2 teamleiders mee in Piket.
GNK:	1	1 uur	
MMT:	1	Er is geen interregionale regeling. Het grondgebonden MMT en de heli komen van de VU.	
SIGMA	1	Ingevuld door 32 leden	
Leden Ambuteam	4	Zacht piket Ingevuld door 24 leden	
H-gn	1	Uit pool van 9	
LKT	1	1 uur	Uit pool van 2. Trapsgewijs alarmeren. Eerste persoon opkomsttijd uur. Die belt de rest met opnieuw opkomsttijd een uur.
KT	1	1 uur	Opkomst 1 uur na alarmering d.m.v. belboom
LOT	4	1 uur	
OT	4 teams	1uur	

Bron: Piket rooster GHOR, december 2006-maart 2007
 Bereikbaarheid: Hgn, leden Ambuteam, OvD-G, SIGMA
 OvD-G handboek, juli 2006
 Interview RGF Dhr. A.C. Blauw, 13-12-2006

Conclusie en opmerkingen:

Niet alle operationele functies zijn ingevuld en derhalve niet geborgd. Ten aanzien van de MKA dient opgemerkt te worden dat in de nacht slechts 1 centralist aanwezig is. Deze functie van centralist MKA kan worden ingevuld door een niet verpleegkundige. De bezetting van een niet verpleegkundig centralist heeft instemming van de medisch manager ambulancezorg.

Nummer:	<i>GH02</i>
Aandachtspunt:	Is de bijstand per ramptype en voor bepaalde risico-objecten uitgewerkt?
Constatering:	De bijstand is niet uitgewerkt per ramptype en voor bepaalde risico-objecten..
	Bron: Interview RGF Dhr. A.C. Blauw, 21-11-2006
Conclusie en opmerkingen:	Bijstandtypen zijn niet geregeld en zijn derhalve niet geborgd.

Nummer:	<i>GH03</i>
Aandachtspunt:	Is het deelproces 'opschalen gewondenvervoer en intramurale zorg' uitgewerkt?
Constatering:	Het deelproces 'opschalen gewondenvervoer en intramurale zorg' is niet uitgewerkt.
	Bron: Interview RGF Dhr. A.C. Blauw, 21-11-2006
Conclusie en opmerkingen:	De deelprocessen zijn niet geregeld en derhalve niet geborgd.

Nummer:	<i>GH04</i>
Aandachtspunt:	Is het ambulancebijstandsplan uitgewerkt, bekend, toegankelijk en beoefend?
Constatering:	Er is een ambulancebijstandsplan. Hierin staan echter geen procedures beschreven. Er zijn mondelinge instructies gegeven. Er wordt aangegeven dat deze bij een ieder bekend zijn. Het ambulancebijstandsplan is niet toegankelijk en wordt niet beoefend.
	Bron: Ambulancebijstandsplan, niet gedateerd Interview RGF Dhr. A.C. Blauw, 21-11-2006 Interview RGF Dhr. A.C. Blauw, 13-12-2006
Conclusie en opmerkingen:	Het Ambulancebijstandsplan is operationeel bruikbaar, echter niet geborgd.

Nummer: ***GH05***

Aandachtspunt: Is m.b.t. het alarmeringsplan van de ziekenhuizen en de traumacentra het voorwaarschuwen en het alarmeren per ramptype uitgewerkt?

Constatering: Er zijn mondelinge afspraken maar niet geformaliseerd.

Bron:
Interview RGF Dhr. A.C. Blauw, 21-11-2006

Conclusie en opmerkingen: Het voorwaarschuwen en alarmeren is niet uitgewerkt en is derhalve niet geborgd.

Nummer: ***GH06***

Aandachtspunt: Zijn alle relevante functies voor de rampenbestrijding binnen de GHOR (en de ketenpartners) beschreven?

Constatering: De functie van CvDG, SMH, POG (en de ketenpartners) zijn niet beschreven.

Bron:
Interview RGF dhr. A.C. Blauw, 21-11-2006. Zie GH01

Conclusie en opmerkingen: Niet alle relevante functies zijn beschreven en zijn derhalve niet geborgd.

Nummer: ***GH07***

Aandachtspunt: Zijn alle relevante functies voor de rampenbestrijding binnen de GHOR aangesteld?

Constatering: Er is geen CvD-G en er is geen OMAC.

Bron:
Interview RGF dhr. A.C. Blauw, 21-11-2006. Zie GH01.

Conclusie en opmerkingen: Niet alle relevante functies zijn aangesteld en derhalve zijn deze functies niet geborgd.

Nummer: ***GH08***

Aandachtspunt: Is er een operationeel GHOR-actiecentrum?

Constatering: Er is een GHOR-actiecentrum. Adres: Westergracht 72, Haarlem.

Bron:
Handboek Actie centrum GHOR, 12 november 2003 (conceptversie 2)

Conclusie en opmerkingen: Het actiecentrum is sinds kort gevestigd op de Westergracht 72 te Haarlem. Het is zover bekend niet geheel operationeel. Er is aangegeven dat er nog enige aanpassingen van de ruimte moet plaatsvinden. Opgemerkt hierbij dient te worden dat de ruimte wel gebruikt kan worden. Er wordt gewerkt met een conceptversie van het handboek en derhalve is dit niet geborgd.

Nummer: ***GH09***

Aandachtspunt: Staan er inzetcriteria op schrift t.b.v. de OVD-G?

Constatering: Er staan inzetcriteria op schrift.

Bron:
Handboek Ovd-G, juli 2006
Deelplan 13, SMH, juli 2005
Handboek RCC, oktober 2006

Conclusie en opmerkingen: Deze inzetcriteria staan op schrift en zijn goed beschreven.

Nummer: ***GH10***

Aandachtspunt: Is de OVD-G multidisciplinair getraind/geoefend in het kader van de GHOR?

Constatering: De Ovd-G is multidisciplinair geoefend.

Bron:
Draaiboeken diverse oefeningen
Multidisciplinair oefenbeleid 2005-2008, juni 2006

Conclusie en opmerkingen: De functie wordt beoefend.

Nummer: ***GH11***

Aandachtspunt: Staan er inzetcriteria op schrift t.b.v. de CVD-G?

Constatering: Er staan inzetcriteria op schrift

Bron:
Deelplan 13, SMH, juli 2005
Handboek RCC, oktober 2006. Zie GH01

Conclusie en opmerkingen: Deze inzetcriteria staan op schrift en zijn goed beschreven.

Nummer: ***GH12***

Aandachtspunt: Is de CVD-G multidisciplinair getraind/geoefend in het kader van de GHOR?

Constatering: De functie van CVD-G wordt niet afzonderlijk getraind/geoefend.

Conclusie en opmerkingen: De functie is derhalve niet geborgd.

Nummer: ***GH13***

Aandachtspunt: Staan er inzetcriteria op schrift t.b.v. de HS-GHOR?

Constatering: Er staan inzetcriteria op schrift.

Bron:
Deelplan 13, SMH, juli 2005
Handboek RCC, oktober 2006

Conclusie en opmerkingen: Deze inzetcriteria staan op schrift en zijn goed beschreven.

Nummer: ***GH14***

Aandachtspunt: Is de HS-GHOR multidisciplinair getraind/geoefend in het kader van de GHOR?

Constatering: De HS-GHOR is multidisciplinair geoefend.

Bron:
Draaiboeken diverse oefeningen
Multidisciplinair oefenbeleid 2005-2008, juni 2006

Conclusie en opmerkingen: De functie wordt beoefend.

Nummer: ***GHI5***

Aandachtspunt: Staan er inzetcriteria op schrift t.b.v. de CGV?

Constatering: Er staan inzetcriteria op schrift.

Bron:
Deelplan 13, SMH, juli 2005
Handboek RCC, oktober 2006

Conclusie en opmerkingen: Deze inzetcriteria staan op schrift en zijn goed beschreven.

Nummer: ***GHI6***

Aandachtspunt: Is de CGV multidisciplinair getraind/geoefend in het kader van de GHOR?

Constatering: De functie van CGV is in 2005 multidisciplinair geoefend, in 2006 is de functie onregelmatig beoefend.

Bron:
Interview RGF Dhr. A.C. Blaauw, 13-12-2006

Conclusie en opmerkingen: Deze functie wordt te weinig beoefend en/of onregelmatig beoefend.. De functie van CGV dient te worden opgenomen in het oefenplan.

Nummer: ***GHI7***

Aandachtspunt: Staan er inzetcriteria op schrift t.b.v. de RGF?

Constatering: Er staan inzetcriteria op schrift.

Bron:
Deelplan 13, SMH, juli 2005
Handboek RCC, oktober 2006

Conclusie en opmerkingen: Deze inzetcriteria staan op schrift en zijn goed beschreven.

Nummer:	<i>GHI8</i>
Aandachtspunt:	Is de RGF multidisciplinair getraind/geoefend in het kader van de GHOR?
Constatering:	De RGF is multidisciplinair geoefend. Bron: Draaiboeken diverse oefeningen Multidisciplinair oefenbeleid 2005-2008, juni 2006.
Conclusie en opmerkingen:	De functie wordt getraind/beoefend.

Nummer:	<i>GHI9</i>
Aandachtspunt:	Zijn er afspraken over de kwaliteit en 24-uurs inzetbaarheid van een MMT?
Constatering:	Er zijn geen schriftelijke afspraken over het MMT. Bron: Interview RGF Dhr. A.C. Blauw, 13-12-2006
Conclusie en opmerkingen:	In de praktijk is het MMT operationeel inzetbaar. Er is geen sprake van geborgde afspraken.

4.3.3. De politie

Nummer: *Pol*

Aandachtspunt: Wat zijn de operationele functies bij de politie met betrekking tot grootschalig optreden en wat zijn, in geval van hard piket, de responstijden?

Constatering:

	aantal	Piket / opkomsttijd	poule
Chef van dienst	Per dienst min. 10	In dienst : > 15 min.	Per team min. 6
Ovd-P	Werkdagen min. 3 Nacht en weekend 2	In dienst 30 min. Ook 2 piket	85
Copi	Altijd 1 Ovd-P teamchef op afroep	Geen piket 90 min.	min 10 teamchefs en vervangers. 20 UTC ers.
ROT	1 AC	Piket buiten kantooruren 60 min.	4 AC. 1 reserve AC en en een AC recherche. interregionaal piket. (drie regio's)
GBT	1	Geen piket 90 min	Teamchef (10) Korpschef?
RBT	1	Piket 60 min.	Korpsleiding (3)
Commissarissen piket	1	Piket 60 min	6 (4 distr. chef en 2 afd. chefs)
korpsleiding	1	Piket 60 min	3 korpsleiding
voorlichting	gemeente		
CCB	1	Piket 60 min	6. interregionaal
MK leiding	1	Geen piket 90 min.	UTC (2) teamchef (1)
MK coördinatie	1	In dienst van ma t/m do van 09.00 u tot 01.00 u en op vrij en za van 09.00 u tot 02.00 u. Geen piket. 90 min.	3 van MK en 3 van LTP.
SGBO	2 vaste staven Kennemerland piket		6 kern staven interregionaal
AC	1	Piket 60 min	6 regionaal
Chef ordehandhaving	1	Piket 60 min	2
Chef informatie	1	Piket 60 min	2

Nummer: *Pol vervolg*

Chef ondersteuning	1	Piket 60 min	2
Chef mobiliteit	1	Geen piket 90 min	2
Alarmering via meldkamer NHN. Communicator.			Telefonisch MK Almaar. Na kantoor tijd. (9-17)
ME	1	Geen piket 90 min.	1,5 peloton beschikbaar. Na 90 een sectie rest na 4 uur.
AE	?		

Bronnen:

Gesprek met E. Wind, project TC, politie regio Kennemerland.
 Instructie mapje officier van dienst politie versie 1 juli 2005.
 Dienstvoorschrift nr 9014 inzake leiding bij operationele onderdelen 2004
 Rolprofiel OvD-P 2004
 Beleidskader multidisciplinair onderwijs 2005-2008
 Handreiking OvD-P nr 1609 '2005
 Brief aanwijzing OvD-P 2005
 Notitie Opleidingsplan OvD-P 2005
 Voorbeeld Aanwijzingsbesluit OvD-P 2005
 Concept Oefenkalender 2006
 Stroomschema SGBO
 Alarmeringlijst SGBO/CvP/CCB/Chefs van Dienst
 Bereikbaarheidsrooster SGBO 2006
 Locaties voor de interregionale SGBO's
 Handreiking Grootschalig en Bijzonder Politieoptreden Deel 1, Deel 2, Deel 3
 GRIP procedure regio Kennemerland
 Alarmeringsregeling regiopolitie Kennemerland
 Functieomschrijvingen Chef's
 Regeling inspecteur van dienst
 Regionaal beheersplan rampenbestrijding 2005-2008
 Regeling beschikbaarheid en bereikbaarheid
 Handboek RCC oktober 2006

Conclusie en

Opmerkingen: Er bestaat verschil tussen de werkwijze gesteld in de documenten, de werkwijze genoemd in de interviews en de werkwijze tijdens de meldkamer test. Met name welke functionarissen in welke samenstelling optreden. Zo gaat volgens een interview de teamchef naar het GBT, volgens de documenten is dit de korpschef.

De alarmering tijdens kantooruren verschilt van de alarmering tijdens avond, nacht en weekend. Tijdens de test ontstond verwarring over de te volgen werkwijze bij alarmering.

Tijdens kantooruren komt volgens de documenten de eigen SGBO op. Die heeft dan echter geen piket. Tijdens kantooruren moet elke regio zelf voorzien in een SGBO. De piket regio sgbo verwacht tijdens kantoor uren geen oproep gezien de resultaten van de test.

De meldkamer Alkmaar wist niet wat van hen werd verwacht. De CCB er wist dat tijdens de test ook niet.

Nummer:	Po2
Aandachtspunt:	Kent de politie een regeling SGBO en hoe is hierin de samenstelling SGBO beschreven?
Constatering:	De politie kent een handboek grootschalig en bijzonder politie optreden. Deel 1 " van incident tot grootschalig optreden", deel 2 "dienstvoorschriften, procedures en werkinstructies". Deel 3"checklists en handreikingen". Deel 2 is mogelijk vastgesteld in april 2004. De datum op de twee andere is september 2001. Wanneer het document is vastgesteld is niet duidelijk.
Conclusie opmerkingen:	De politie beschikt over een regeling SGBO. De functie benamingen zijn niet in overeenstemming met de CCB referenties en het door de regio aangeleverde overzicht van functies in het SGBO. BV operationeel commandant staat op de lijst als chef mobiliteit. Ook het knoppenmodel staat nog niet in het handboek. Op de alarmerings/ piketlijsten zijn de benamingen wel juist.

Bijlage 1 Casus

Scenario Kennemerland d.d. 28 november 2006

Casus

Het bedrijf Pharmachemie B.V. is gevestigd aan de Swensweg 5 in Haarlem. Het bedrijf produceert geneesmiddelen. Voor de opslag van de grondstoffen is op het terrein een gerobotiseerd magazijn gebouwd. Kenmerk van dergelijke magazijnen is dat optimaal gebruik wordt gemaakt van de beschikbare ruimte. Looppaden tussen stellingen ontbreken. In plaats daarvan zijn geleiders aangebracht waarlangs robotarmen bewegen en zijn er loopbanden waarlangs de producten uit het magazijn worden gehaald.

Scenario

Tijdens de werkzaamheden loopt een loopband vast en ontstaat brand door een kortsluiting op de 2^e verdieping van het magazijn. De brand breidt zich vervolgens snel uit. Veel van de opgeslagen grondstoffen en medicijnen zijn licht ontvlambaar. Daarnaast zijn een aantal opgeslagen grondstoffen en medicijnen erg giftig. Door de kortsluiting schakelt de elektriciteit uit. De no-break installatie treedt niet in werking waardoor de brandwerende deuren niet kunnen worden gesloten. Ook de sprinklerinstallatie functioneert niet. Een productiemanager belt met de alarmcentrale van de brandweer en geeft de situatie weer.

(meldserie 1)

In het gebouw bouwt zich een rookwolk op die bestaat uit de giftige halfverbrandingsproducten van zowel de grondstoffen, de bereide producten en verpakkingsmateriaal. De wolk bestaat onder andere uit cyanideverbindingen. Deze rookwolk verspreidt zich in eerste instantie door zowel het magazijn als het kantoor van Pharmachemie. Hier vallen dan ook direct slachtoffers. Vluchtend personeel laat de deuren openstaan waardoor de brand zich verder kan uitbreiden en de rookwolk naar buiten breekt. De portier van het bedrijf belt naar de brandweer en meldt deze ontwikkelingen.

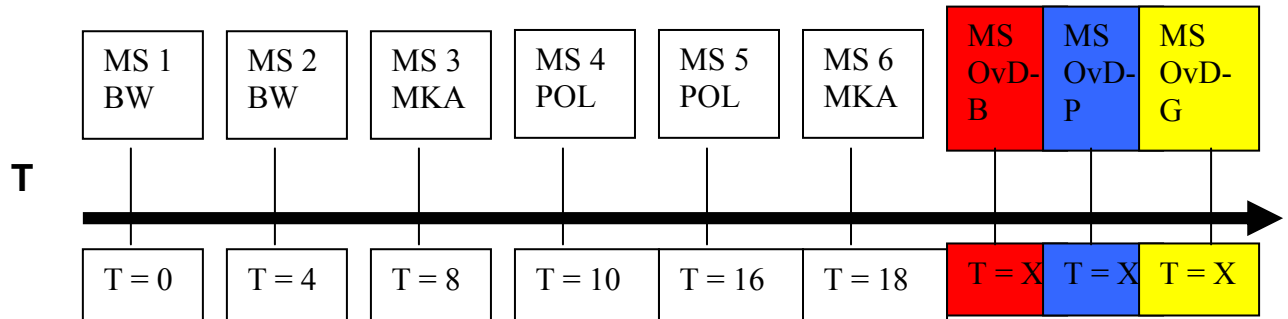
(meldserie 2)

De rookwolk drijft door de Noordelijke wind in Zuidelijke richting over het bedrijf IKEA. In verband met de naderende feestdagen zijn hier discountweken georganiseerd waar een groot aantal mensen op af zijn gekomen. Als gevolg hiervan staat een lange rij personenauto's op de Camera Obscuraweg. Als gevolg van de rookwolk vallen zowel in de parkeergarage als in de IKEA vestiging een groot aantal slachtoffers. De bedrijfsleider van IKEA doet aan de MKA de melding dat mensen in de IKEA onwel worden en dat hij een brandlucht ruikt. **(meldserie 3)**.

Buiten, in de file, ontstaat paniek, de inzittenden in de auto's raken onwel en proberen hun voertuig te keren. Hierdoor ontstaan diverse aanrijdingen en raakt de Camera Obscuraweg ter hoogte van de Bohnweg volledig geblokkeerd. Een bestuurder die betrokken is bij de aanrijding doet hiervan melding aan de meldkamer politie. **(meldserie 4)**

De paniek breidt zich uit naar de ten zuiden van IKEA gelegen kantoren en woonwijk. Op het kruisingsvlak N200 met de Camera Obscurastraat ontstaat een zware aanrijding met veel gewonden. Een betrokkene belt hierover met de politiemeldkamer. **(meldserie 5)**

Vanuit de seniorenwoning aan de Diakenhuisweg wordt met de MKA gebeld door een bewoonster die aangeeft onwel te zijn maar die de woning niet kan verlaten vanwege haar bedlegerige echtgenoot. Zij vraagt om medische assistentie. **(meldserie 6)**

x = benodigde aanrijtijd (opgave door OVD)

Meldingenblad Brandweer

Meldserie 1. (T=0)

Melding aan de alarmcentrale brandweer:

“U spreekt met Van Vleuten van Pharmachemie. Er is brand uitgebroken in ons bedrijf. Het magazijn staat in brand. De sprinkler doet het niet en wij krijgen de brandwerende deuren niet dicht. De brand breidt zich snel uit. Van mijn ploeg zijn 8 mensen gewond geraakt. Eén collega is buiten bewustzijn.”

Bij doorvragen:

- Pharmachemie is gevestigd aan de Swensweg 5 in Haarlem
- De melder is productiemanager
- De brand woedt in het magazijn en breidt zich snel uit.
  - In de opslag liggen zowel grondstoffen voor geneesmiddelen als verpakte geneesmiddelen .
  - Een aantal grondstoffen zoals ethanol is zeer brandbaar
  - De grondstoffen bevatten onder andere cyanideverbindingen
  - Er is niet direct een totaal overzicht van de aanwezige grondstoffen en/of geneesmiddelen voorhanden.
- De 8 gewonden hebben ademhalingsproblemen en zijn verward
- De gewonden bevinden zich in de productiehal tussen de opslag en het kantoordeel
- De melder weet niet of er meer gewonden zijn gevallen en/of waar deze zich bevinden.
- In de productiehallen werken normaal 80 mensen.

De wind is N windkracht 3

Meldingenblad Brandweer

Meldserie 2. (T=4)

Melding aan de alarmcentrale brandweer:

“ Met Van Oosten, ik ben de portier van Pharmachemie. Het bedrijf staat in brand. De kantoren staan vol rook en er zitten nog mensen in de gebouwen. Ik zie buiten en binnen mensen liggen. De werknemers slaan op de vlucht. Het is hier een grote chaos. De deuren staan wagenwijd open. De rook kolkt naar buiten en waait in de richting van IKEA”

Bij doorvragen:

- De melder is portier bij Pharmachemie.
- De kantoren zijn aangebouwd aan de productiehal.
- Doordat de deuren binnen openstaan kan de rook in de kantoren komen.
- Binnen in de kantoren liggen meer dan 30 slachtoffers.
  - De slachtoffers zijn niet aanspreekbaar
- Op het parkeerterrein van het bedrijf zitten meer dan 20 mensen met ademhalingsproblemen.
- Op het parkeerterrein trachten medewerkers weg te komen met hun auto.
  - Zij rijden met zeer hoge snelheid weg.

De wind is N windkracht 3

Meldingenblad MKA

Meldserie 3. (T=8)

Melding aan de MKA:

“U spreekt met De Vlieger van IKEA Haarlem. Ik weet niet precies wat er aan de hand is. In het bedrijf ruik ik vieze chemische brandlucht. Ik krijg van mijn medewerkers te horen dat er klanten onwel worden in zowel de toonzalen als in de parkeergarage. De mensen krijgen geen lucht, worden duizelig, braken en vallen flauw. Ik heb zelf ook last van mijn keel en mijn ogen tranen. Kunt u mij vertellen wat ik moet doen?”

Bij doorvragen:

- IKEA is gevestigd aan de Laan van Decima 1 in Haarlem
- De melder is afdelingshoofd.
- De melder heeft van zijn medewerkers gehoord dat er brand is in een bedrijf naast IKEA
- Hoeveel mensen onwel zijn geworden in de vestiging weet de melder niet precies, maar het zijn er meer dan 50.
- De parkeergarage staat vol rook maar ook daar zijn vermoedelijk slachtoffers
- Op dit moment zijn er circa 1200 klanten in IKEA en 80 medewerkers.

De wind is N windkracht 3

Meldingenblad politie

Meldserie 4. (T=10)

Melding aan de Meldkamer politie:

“U spreekt met Ricardis het is hier op de Bohnweg één grote rotzooi. Ik heb een aanrijding. Er rijdt er één door rood zo in de zijkant van mijn wagen.

Er is brand bij één van de bedrijven hier en iedereen probeert weg te komen. Van de parkeerplaats van IKEA proberen de mensen ook weg te komen maar het is hier één grote file. Kunt u mij trouwens zeggen of die rook giftig is?? Het ruikt zo vreemd en slaat op de keel. Ik zie ook dat er mensen staan over te geven”

Bij doorvragen:

- De kruising waar de aanrijding is gebeurd is de Bohnweg met de Camera Obscuraweg
- Er staan circa 60 personenauto's geblokkeerd.
- Er zijn meerdere kleine aanrijdingen gebeurd.
- Op het parkeerterrein van IKEA proberen ettelijke tientallen automobilisten weg te rijden.

De wind is N windkracht 3

Meldserie 5. (T=16)

Melding aan de politiemeldkamer:

“U spreekt met De Vries, ik ben als chauffeur van een tankwagen, gevuld met LPG, betrokken bij een aanrijding op de kruising van de Camera Obscuraweg met de N200 in Haarlem. Het is hier een chaos; op de kruising zijn ongeveer 6 auto's en 2 busjes betrokken bij een ongeval, er zijn veel gewonden, ook kinderen, misschien is er wel 1 dood. Er is paniek.”

Bij doorvragen:

- De tankwagen met LPG is nog in tact en vormt geen gevaar.
- De mensen lijken in paniek te zijn.
- Zeker 10 gewonden; ongeveer 6 mensen zijn licht gewond, 3 mensen lijken zwaar gewond, wellicht 1 dood.
- De kruising is totaal gestremd.
- Zeker 50 mensen lopen rond.

De wind is N windkracht 3

Meldingenblad MKA

Meldserie 6. (T=18)

Melding aan de MKA:

“U spreekt met Den Ouden. Er is brand bij IKEA. De rook komt over ons huis heen. Ik voel mij helemaal niet lekker. Ik zie dat het personeel van het Zilveren Kruis hard weggrijdt. Op het kruispunt is al een ongeluk gebeurd en dat ziet er niet best uit. Mijn man ligt op bed en ik kan daarom niet weg. Kunt u mij alstublieft op komen halen?

Bij doorvragen:

- De meldster woont aan de Diakenhuisweg 224, op de derde etage van een wooncomplex voor ouderen.
- Haar man is reumapatiënt en kan niet zelfstandig uit bed komen.
- Meldster is kortademig en heeft last van brandende ogen. Daarnaast voelt zij zich misselijk.
- De aanrijding die zij kan zien is op de kruising van de Camera Obscuraweg en de provinciale weg.
- Zij kan zien dat er een tankauto bij is betrokken, vijf of zes auto's en een busje.

De wind is N windkracht 3

Meldserie OVD-B. (T=X)

x = benodigde aanrijtijd (opgave door OVD)

Informatie voor de Ovd-B:

De eerste bevelvoerder heeft aan de RAC grote brand doorgegeven en daarbij groot ongeval gevaarlijke stoffen.

Resultaten eerste snelle verkenning:

- Er is geen open vuur waarneembaar.
- Het magazijn is 15 meter hoog, circa 80 meter lang en 30 meter breed
- De gevel van het magazijn is gesloten en heeft geen ramen
- Tussen het dak en de muren ontsnapt aan de straatzijde een grote hoeveelheid rook naar buiten.
- De kantoorgebouwen die haaks op de opslag zijn gebouwd staan vol rook.
- In de glazen entree van de kantoren zijn 12 slachtoffers zichtbaar die buiten bewustzijn op de grond liggen. Ook in de kantoren op de begane grond zijn door de ramen bewegingloze slachtoffers te zien.
- Op het parkeerterrein van IKEA staan mensen die ademhalingproblemen hebben en die staan over te geven. Het gaat om meer dan 100 mensen.
- Op de Bohnweg staan auto's kris kras over de weg waardoor de doorgang is versperd.

De wind is N windkracht 3

Meldserie OVD- P (T=X)

x = benodigde aanrijtijd (opgave door OVD-P)

Instructie:

Stel vast bij de centralist of de OVD-P eveneens degene is die ter plaatse gaat bij de aanrijding Camera Obscuraweg met de N200. Indien dit het geval is dan kan de informatie direct aan hem/haar worden doorgegeven. Is hier voor een aparte OVD-P aan gewezen dan deze de informatie meegeven na inmelden.

Informatie voor de Ovd-P:

Resultaten eerste snelle verkenning:

- De directe omgeving van het pand is niet direct benaderbaar zonder tenminste adembescherming.
- Vanaf veilige afstand is een grote rookwolk te zien boven Pharmachemie.
- Er zijn geen vlammen zichtbaar.
- Op het parkeerterrein van IKEA staan en liggen mensen. Een aantal mensen staat over te geven.
- De Bohnweg is versperd.

Informatie over de aanrijding:

Voor verdergaan zie instructie boven aan het blad!!!

- Er is een aanrijding op de kruising Camera Obscuraweg met de N200 in Haarlem.
  - Hierbij betrokken is een tankwagen gevuld met LPG uit Delft, de tank met LPG is onbeschadigd.
  - De chauffeur van de tankwagen is licht gewond.
  - Er zijn 6 auto's en twee busjes bij het ongeval betrokken.
  - In de zes auto's zitten 15 mensen, waarvan er 3 zwaargewond zijn en wellicht 1 al dood is. Twee zwaargewonden zitten bekneld.
  - In de twee busjes zitten 12 kinderen, waarvan er 6 licht gewond zijn.
  - De betrokkenen zijn in paniek omdat zij horen dat er bij Pharmachemie B.V. een gevaarlijke gifwolk vrijkomt.

De wind is N windkracht 3

Meldserie OVD-G (T=X)

x = benodigde aanrijtijd (opgave door OVD-G)

Instructie:

Stel vast bij de centralist of de OVD-G eveneens degene is die ter plaatse gaat bij de aanrijding Camera Obscuraweg met de N200 . Indien dit het geval is dan kan de informatie direct aan hem/haar worden doorgegeven. Is hier voor een aparte OVD-G aan gewezen dan deze de informatie meegeven na inmelden.

Informatie voor de Ovd-G:

Resultaten eerste snelle verkenning:

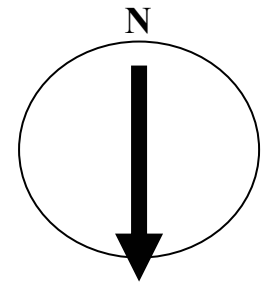
- De directe omgeving van het pand is niet direct benaderbaar zonder tenminste adembescherming.
- Vanaf veilige afstand is een grote rookwolk te zien boven Pharmachemie.
- Er zijn geen vlammen zichtbaar.
- Op het parkeerterrein van IKEA staan en liggen mensen. Een aantal mensen staat over te geven.
- De Bohnweg is versperd.

Informatie over de aanrijding:

Voor verdergaan zie instructie boven aan het blad!!!

- Er is een aanrijding op de kruising Camera Obscuraweg met de N200 in Haarlem
  - Hierbij betrokken is een tankwagen gevuld met LPG uit Delft, de tank met LPG is onbeschadigd.
  - De chauffeur van de tankwagen is licht gewond (hoofdwond).
  - Er zijn 6 auto's en twee busjes bij het ongeval betrokken.
  - In de zes auto's zitten 15 mensen, waarvan er 3 zwaargewond (botbreuken, 1 slagaderlijke bloeding) zijn en wellicht 1 al dood is. Twee zwaargewonden zitten bekneld.
  - In de twee busjes zitten 12 kinderen, waarvan er 6 licht gewond zijn (schaafwondjes), de overigen zijn ongedeerd.
  - De betrokkenen zijn in paniek omdat zij horen dat er bij Pharmachemie BV een gevaarlijke gifwolk vrijkomt.

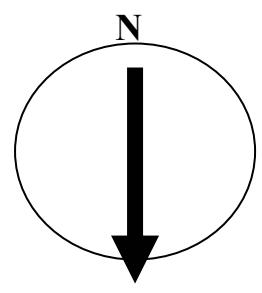
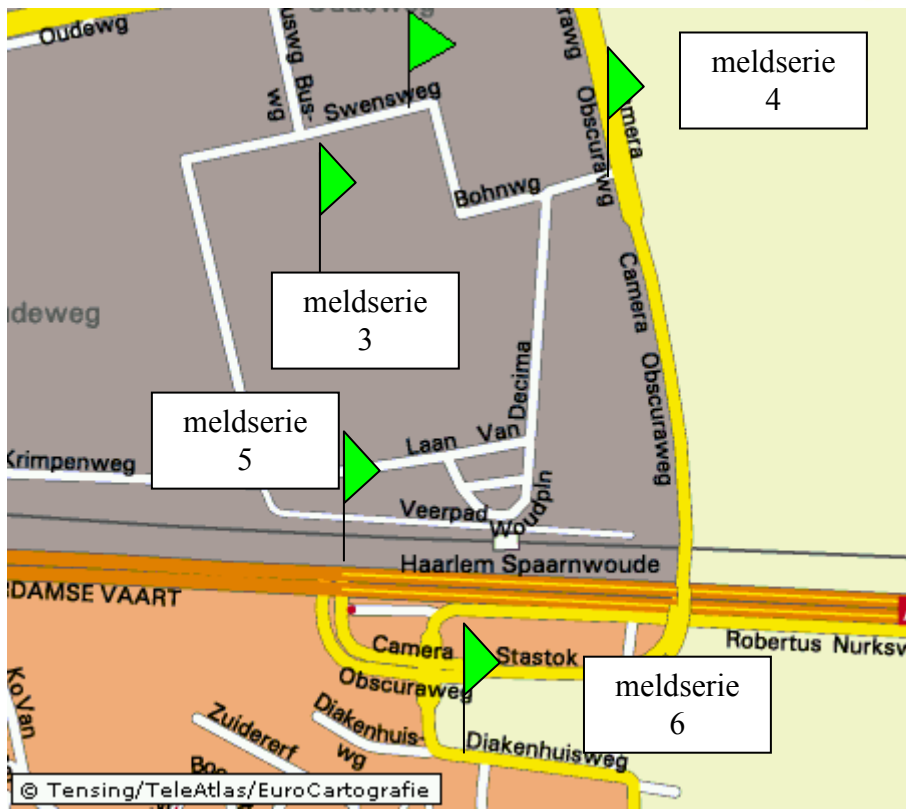
De wind is N windkracht 3

Windrichting

meldserie
1 en 2

Windrichting

Bijlage 2 Afkortingenlijst

AC	Algemeen commandant
AC-GHOR	Actie Centrum GHOR
ADR	Algemene Doorlichting Rampenbestrijding
AGS	Adviseur Gevaarlijke Stoffen
AOV	Ambtenaar Openbare Veiligheid
AT	Arrestatieteam
BGM	Burgemeester
BT	Beleidsteam
CCB	Conflict- en Crisisbeheersing
CGD	Coördinatiecentrum Gemeentelijke Diensten
CGV	Coördinator Gewondenvervoer
CHIN	Chef Informatievoorziening
CHON	Chef Ondersteuning
CHOP	Chef Operatiën
COH	Commando haakarmbak
CoPI	Commando Plaats Incident
CRIB	Centraal Registratie en Informatie Bureau
CTPI	Coördinatieteam Plaats Incident
CVO	Commissie van Overleg
DCMR	Milieudienst Rijnmond
GAC	Gemeentelijk Actiecentrum
GAGS	Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam
GGD	Gemeenschappelijk Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GMS	Geïntegreerd Meldkamer Systeem
GMT	Gemeentelijk Managementteam
GOT	Gemeentelijk Operationeel Team
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure
GRS	Gemeentelijke Rampenstaf
HAC	Hoofd Actiecentrum (GHOR)
HOvD	Hoofdofficier van Dienst
HOvJ	Hulpofficier van Justitie
HS-GHOR	Hoofd Sectie GHOR
HVD	Hulpverleningsdienst
IGZ	Inspectie gezondheidszorg
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
IvD	Inspecteur van Dienst
IvP	Inspecteur van Politie
LTP	Landelijk Telefoonnummer Politie
MMT	Mobiel Medisch Team
M&O	Melding en Opschaling
ME	Mobiele Eenheid
MK	Meldkamer
MK-A	Meldkamer Ambulancezorg

MK-B	Meldkamer Brandweer
MK-P	Meldkamer Politie
MMK	Medisch Milieukundige
MPO	Meetplan organisatie
OBP	Officier Beleidspiket
OGS	Officier Gevaarlijke Stoffen
OvB	Overleg van Burgemeesters
OvD	Officier van Dienst
OvD-B	Officier van Dienst - Brandweer
OvD-G	Officier van Dienst - Geneeskundig
OvD-P	Officier van Dienst - Politie
OvGS	Overleg van Gemeentesecretarissen
P&R	Preparatie en Rampenbestrijding
RAC	Regionale Alarmcentrale
RAGS	Regionaal Adviseur Gevaarlijke Stoffen
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RBP	Rampbestrijdingsplan
RBS	Radio BedieningsSysteem
RBT	Regionaal Beleidsteam
RCC	Regionaal Coördinatiecentrum
RCvD	Regionaal Commandant van Dienst
RGC	Regionaal Geneeskundig Commandant
RGF	Regionaal Geneeskundig Functionaris
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROGS	Regionaal Officier Gevaarlijke Stoffen
ROT	Regionaal Operationeel Team
ROvD	Regionaal Officier van Dienst
SGBO	Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden
SI	Samengevoegd Incident
SIGMA	Snel Inzetbare Groep ter Medische Assistentie
SOB	Stafofficier brandweer
SOSA	Stichting Opleiding Scholing Ambulancehulpverlening
SPOPO	Spoorwegpolitie
TC	Territoriale Congruentie
VC	Verbindingscommandowagen
WAS	Waarschuings- en Alarmeringsstelsel
WVD	Waarschuings- en Verkenningdienst
WVD-d	Waarschuings- en Verkenningdienst-deskundige

Bijlage 3 Lijst met geïnterviewden

Regionale brandweer

G.R. Schenk, Beleidsmedewerker Preparatie Regionale Brandweezorg

Politie

E. Wind, project TC, politie regio Kennemerland
R. Lesscher, hoofd meldkamer

Gemeente Haarlem

Petra Abma, AOV Haarlem
Lida ten Veen, CRIB
Joke Korsaan, CRIB
Tanja van der Linde, Opvang en Verzorging
Marc van Yperen, Verplaatsing en Evacuatie

Gemeente Bloemendaal

Paul Eichhorn, AOV Bloemendaal
Arnoud Kroon, CRIB
Mario van der Lans, Opvang en Verzorging
Nico den Hertog, Verplaatsing en Evacuatie
Astrid van der Vorm, Voorlichting

Gemeente Velsen

Fred Schweizer, AOV Velsen
Roel Schotvanger, CRIB
Piet Vermeulen, Opvang en Verzorging
Rob Bijl, Opvang en Verzorging
Dhr. Jan Walda, Verplaatsen
Dhr. Rob Bijl, Verplaatsing en Evacuatie
Mw Trudy Link, Verplaatsing en Evacuatie
Klaas de Regt, Voorlichting

Veiligheidsbureau regio Kennemerland

Alex Blauw, Veiligheidsbureau regio Kennemerland
Hans Muller, Veiligheidsbureau regio Kennemerland